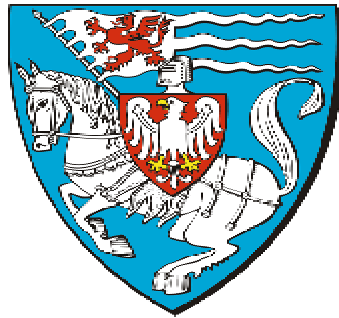

Załącznik
do uchwały Nr XX/276/2012
Rady Miejskiej w Koszalinie
z dnia 26 kwietnia 2012 roku

INFORMACJA Z REALIZACJI
„PROGRAMU WYRÓWNYWANIA SZANS
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2008 - 2012”
ZA 2011 ROK

Urząd Miejski w Koszalinie
Przygotował: Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych
Koszalin, kwiecień 2012 roku

SPIS TREŚCI

WSTĘP

I. DIAGNOZA, WCZESNE WSPOMAGANIE

1. Diagnozowanie na wczesnym etapie.....	5
1.1. Orzekanie o niepełnosprawności.....	5
1.2. Diagnostyka MPPP.....	5
2. Wczesne wspomaganie w ramach Ośrodka Wczesnej Interwencji (OWI).....	6
2.1. MPPP.....	6
2.2. PZG – Poradnia	7

II. ORZEKANIE

1. Orzekanie o stopniu niepełnosprawności.....	8
2. Orzekanie o niezdolności do pracy.....	10
3. Orzekanie o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym	10

III. LECZENIE I WSPOMAGANIE

Szpital Wojewódzki.....	10
-------------------------	----

IV. EDUKACJA

1. Przedszkole Integracyjne.....	12
2. Szkoła Podstawowa Nr 13	16
3. Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 21.....	17
4. Zespół Szkół Nr 2.....	18
5. Zespół Szkół Nr 12.....	20
6. Specjalny Ośrodek Szkolno Wchowawczy.....	21
7. Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczy.....	23
8. Koszalińska Biblioteka Publiczna.....	28

V. REHABILITACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Zadania realizowane przez PUP w Koszalinie.....	30
2. Zadania realizowane ze środków PFRON przez UM w Koszalinie	36

VI. INTEGRACJA SPOŁECZNA

1. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych.....	38
2. Stanowisko Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych.....	42
3. Likwidacja barier architektonicznych i dostosowanie przestrzeni.....	45
4. Dofinansowanie ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	46
5. Dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, środki pomocnicze	47
6. Dofinansowanie ze środków PFRON do sportu, rekreacji, kultury i turystyki.....	47
7. Likwidacja barier transportowych.....	47
8. Wydawanie kart parkingowych.....	50

VII. REHABILITACJA SPOŁECZNA

1. Warsztaty terapii zajęciowej.....	51
2. Turnusy rehabilitacyjne.....	52

VIII. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

1. Dofinansowanie ze środków Miasta na podstawie konkursów ofert.....	53
2. Dofinansowanie ze środków Miasta na podstawie ofert organizacji pozarządowych (tryb pozakonkurs.)...54	
3. Inne działania stowarzyszeń.....	54

X. OCHRONA SOCJALNA, EKONOMICZNA I PRAWNA

1. Biuro Porad Obywatelskich.....	66
2. Koszaliński Program Integracji Społecznej „Start”	66
3. Świadczenia pielęgnacyjne i zasiłki pielęgnacyjne.....	68
4. Pracownicy socjalni.....	69
5. Ośrodki wsparcia.....	72
6. Usługi opiekuńcze.....	72
6. Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy.....	72
7. Hospicjum.....	73

X. PODSUMOWANIE

WSTĘP

Dążąc do możliwie pełnej integracji osób niepełnosprawnych, we wszystkich obszarach funkcjonowania społeczności Miasta Koszalina, działając na podstawie art. 35a, ust 1, pkt 1 ustawy z 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721ze zm.) oraz uchwały Nr XXII/248/2008 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 24 kwietnia 2008 roku - został przyjęty „Program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na lata 2008 - 2012”.

Program jest elementem polityki społecznej realizowanej przez Gminę Miejską Koszalina i wpisuje się w „Strategię Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015”, która została przyjęta Uchwałą nr XXI/230/05 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 21 marca 2005 roku.

Realizując poprzez *Program* cel strategiczny *wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie funkcjonowania społecznego w środowisku lokalnym* wyznaczono priorytety w ramach których w 2011 roku realizowane były zadania.

Określone działania poszczególnych Wydziałów Urzędu Miasta Koszalina oraz Miejskich Jednostek, organizacji pozarządowych znalazły odzwierciedlenie w planach działań na 2011 rok realizowanych w ramach *Programu*. Zmierzały one do:

- podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw,
- aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym i społecznym,
- włączania organizacji pozarządowych do realizacji zadań przypisanych Gminie.

Dzięki realizacji zadań zawartych w Programie zdiagnozowano możliwie wszystkie aspekty życia osób niepełnosprawnych i wyznaczono kierunki, w jakich prowadzone będą w br. działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Informacja za 2011 rok została przygotowana na podstawie sprawozdań realizatorów zadań, min: Powiatowego Urzędu Pracy, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szpitala Wojewódzkiego, Miejskiej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Zarządu Budynków Mieszkalnych, Zarządu Dróg Miejskich, Straży Miejskiej, Wydziałów Urzędu Miejskiego oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Środki na realizację zadań pochodziły z następujących źródeł:

- budżetu państwa,
- budżetu miasta,
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Europejskiego Funduszu Społecznego,
- organizacji pozarządowych, fundacji,
- osób fizycznych i prawnych.

I. DIADNOZA, WCZESNE WSPOMAGANIE

1. Diagnozowanie na wczesnym etapie

1.1. Orzekanie o niepełnosprawności

W ramach realizacji celu szczegółowego - diagnozowania chorób doprowadzających do niepełnosprawności na ich wczesnym etapie - do Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koszalinie, mieszczącego się przy ul. Podgórznej 16 (MZ) wpłynęło 151 wniosków o orzeczenie niepełnosprawności do 16 roku życia (w 2009 roku - 147). Głównym celem składania wniosków było staranie się o zasiłek pielęgnacyjny -115 wniosków. O świadczenie pielęgnacyjne starało się 30 osób, a 6 wniosków dotyczyło innych spraw. Wydano 156 orzeczeń, w tym: za niepełnosprawne uznano 138 dzieci (w 2008 roku - 120), nie zaliczono do osób niepełnosprawnych 16 dzieci, a dwojgu wydano odmowę wydania orzeczenia.

Przyczyny niepełnosprawności u dzieci z podziałem na wiek i płeć obrazuje poniższa tabela:

Przyczyna Niepełno Sprawno ści*	Liczba wydanych orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych			Wiek									Płeć					
	2009	2010	2011	0-3 2009	0-3 2010	0-3 2011	4-7 2009	4-7 2010	4-7 2011	8-16 2009	8-16 2010	8-16 2011	K 2009	K 2010	K 2011	M 2009	M 2010	M 2011
	01-U	5	3	3	0	0	3	1	1	1	4	2	2	4	3	0	1	0
02-P	10	7	9	1	1	9	2	1	1	7	5	7	2	2	1	8	5	8
03-L	13	17	11	3	6	11	3	4	6	7	7	5	5	12	5	8	5	6
04-O	4	4	9	2	1	9	1	0	5	1	3	1	2	1	3	2	3	6
05-R	21	12	19	12	5	19	3	2	7	6	5	6	11	7	6	10	5	13
06-E	5	13	7	1	2	7	3	3	1	1	8	3	2	8	2	3	5	5
07-S	19	24	19	15	15	19	2	5	3	2	4	6	11	14	7	8	10	12
08-T	4	2	2	1	1	2	0	1	0	3	0	2	3	1	1	1	1	1
09-M	2	3	3	0	0	3	2	1	1	0	2	1	1	2	2	1	1	1
10-N	13	12	18	6	5	18	4	3	6	3	4	6	5	2	7	8	10	11
11-I	24	30	27	7	7	27	4	10	7	13	13	7	11	12	13	13	18	14
12-C	nie orzekano tej przyczyny	11	14	nie orzekano tej przyczyny	2	14	nie orzekano tej przyczyny	6	5	nie orzekano tej przyczyny	3	5	nie orzekano tej przyczyny	1	1	nie orzekano tej przyczyny	10	13
Razem	120	138	141	48	45	42	25	37	48	47	56	51	57	65	48	63	73	93

* 01-U - upośledzenie umysłowe; 02-P - choroby psychiczne; 03-L - zaburzenia głosu, mowy choroby słuchu; 04-O - choroby narządu wzroku; 05-R - upośledzenie narządu ruchu; 06-E - epilepsja; 07-S-choroby układu oddechowego i krążenia; 08-T-choroby układu pokarmowego; 09-M - choroby układu moczowo-płciowego; 10-N - choroby neurologiczne; 11-I - inne w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego; 12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe.

1.2. Diagnostyka MPPP

Miejska Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Koszalinie przy ul. Morskiej 41 (MPPP) prowadziła działalność diagnostyczną dla dzieci i młodzieży, określa warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla osób: niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym, z autyzmem, w tym z Zespołem Aspergera i z niepełnosprawnościami sprzężonymi, oraz dla uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

Zastosowanie specjalnych programów nauczania i metod pracy wymaga wydania przez MPPP orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.

W roku 2011 Zespół Orzekający wydał następującą ilość orzeczeń dla:

- 1) niepełnosprawność ruchowa – 19 (w 2010 roku - 12)
- 2) upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim – 44 (w 2010 roku - 39; w 2009 roku - 57; w 2008 roku - 56)

- 3) upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym – łącznie 21 (w 2010 roku – 25; w 2009 roku - 20; w 2008 roku - 13)
- 4) niesłyszących i słabo słyszących – 6 (w 2010 roku - 13; w 2009 roku - 7; w 2008 roku - 16)
- 5) niewidomych i słabo widzących – 5 (w 2010 roku - 4; w 2009 roku - 2; w 2008 roku – 5)
- 6) osób z autyzmem – 14 (w 2010 roku 6; w 2009 roku – 4; w 2008 roku – 8)
- 7) zaburzenia zachowania – 9 (w 2010 roku 26)
- 8) zaburzenia psychiczne – 0 (w 2010 roku 4)
- 9) zajęcia rewalidacyjno wychowawcze – 8 (w 2010 roku – 10)

MPPP w 2011 roku dla uczniów, którym stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły wydała 71 orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania, min.:

- 17 dla uczniów z niepełnosprawnością ruchową,
- 5 dla zaburzeń zachowania i emocji,
- 6 dla zaburzeń somatyzacyjnych i lękowych,
- 7 dla chorych nowotworowo,
- 1 dla ucznia z dystrofią mięśniową,
- 2 dla uczniów ze schizofrenią,
- 1 dla ucznia uzależnionego od narkotyków – na czas leczenia.

2. Wczesne wspomaganie w ramach Ośrodka Wczesnej Interwencji (OWI)

2.1. MPPP

Wczesne wspomaganie rozwoju (WWR) prowadzone jest w Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Koszalinie przy ul. Morskiej 41 (MPPP) od 2006 roku. W roku 2011 MPPP obejmowała opieką zarówno dzieci, które uzyskały opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju w okresie od 2006 do 2011 roku.

- 1) Ilość opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka wydanych przez Zespół Orzekający Poradni kształtuje się następująco:
 - 2005/2006 – 44
 - 2006/2007 – 30
 - 2007/2008 – 33
 - 2008/2009 – 25
 - 2009/2010 – 20
 - 2010/2011 – 10
- 2) Liczba dzieci objętych zajęciami WWR na terenie MPPP:
 - 2005/2006 – 24
 - 2006/2007 – 22
 - 2007/2008 – 57
 - 2008/2009 – 58
 - 2010/2011 – 35
- 3) Formy diagnozy i terapii:

Każde z dzieci objętych WWR jest diagnozowane przez psychologa i logopedę oraz konsultowane przez lekarza i rehabilitanta ruchowego. Dla każdego sporządzany jest indywidualny plan wspomaganie rozwoju. W zależności od potrzeb i możliwości dziecka zajęcia prowadzone są w formie indywidualnej lub grupowej. Czynności diagnostyczne przeprowadzane są także w miejscu zamieszkania dziecka. Równoległe z terapią dzieci

realizowana jest psychoedukacja rodziców. W MPPPP jest możliwość obserwowania zajęć z dziećmi przez tzw. „lustra weneckie”.

Formy terapii:

- indywidualna terapia logopedyczna,
- logopedyczne zajęcia grupowe dla dzieci z opóźnionym rozwojem mowy i ich rodziców (dwie grupy, spotkania, co dwa tygodnie),
- zajęcia dla grupy dzieci z nieharmonijnym rozwojem,
- indywidualna terapia pedagogiczna,
- indywidualna terapia psychologiczna,
- indywidualna rehabilitacja ruchowa (spotkania raz lub dwa razy w tygodniu),
- grupowe zajęcia psychologiczne dla małych dzieci z autyzmem (spotkania co tydzień),
- grupowe zajęcia dla dzieci z Zespołem Aspergera (spotkania co tydzień)
- konsultacje domowe,
- poradnictwo i instruktaż dla rodziców,
- spotkania z rodzicami.

Środki finansowe na zabezpieczenie diagnozy i terapii w WWR:

Rok 2009/2010 – to 15 godzin ponadwymiarowych na 1 tydzień dla 3 pracowników: 1848,56 – wynagrodzenie brutto, 45,29 – fundusz pracy, 282,64 – ZUS, Rehabilitant ruchowy od 650,00 zł do 1300,00 zł miesięcznie.

2.2. PZG - Poradnia

Polski Związek Głuchych - Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu w Koszalinie przy ulicy Jana z Kolna 24 b w 2005 roku otrzymała z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu referencje na realizację zadań wynikających z Pilotażowego Programu Rządowego „Wczesna, wielospecjalistyczna, kompleksowa, skoordynowana i ciągła pomoc dziecku zagrożonemu niepełnosprawnością lub niepełnosprawnemu oraz jego rodzinie” (WWKSC). Obejmowała wczesnym wspomaganie, opieką i terapią w 2007 roku 225 dzieci w wieku 0-6 lat (2006 roku 173), w tym z miasta Koszalina 140 dzieci (w 2006 roku 115). W 2008 roku - po zakończeniu w/w Programu PZG - Poradnia jako Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej otrzymała kontrakt na powyższy zakres usług w ramach „Poradni rehabilitacji dzieci z wadą wieku rozwojowego”. W roku 2010 PFRON ogłosił konkurs ofert dla podmiotów rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu. Dzięki wcześniejszemu doświadczeniu Poradnia złożyła ofertę i otrzymała dofinansowanie, które pozwoliło na zorganizowanie dodatkowych zajęć całorocznych dla grupy 40 podopiecznych poradni. W roku 2011 Poradnia ponownie wystąpiła z wnioskiem o dofinansowanie dla grupy 50 dzieci. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony. Dzięki tym dotacjom zakupiliśmy nowy sprzęt audio do pracy z dzieckiem niepełnosprawnym, kserokopiarkę oraz projektor cyfrowy. Poradnia udziela pomocy dzieciom i młodzieży oraz dorosłym poprzez udzielanie świadczeń w 6 poradniach:

- 1) Poradni psychologicznej
- 2) Poradni logopedycznej
- 3) Ośrodka rehabilitacji słuchu i mowy
- 4) Ośrodka rehabilitacji dzieci z wadami wieku rozwojowego
- 5) Poradni otolaryngologicznej
- 6) Poradni audiologiczno-foniatrycznej

w ramach których udzielono specjalistycznych usług:

– logopedycznych - 8.519

– pedagogicznych	-	5.034
– psychologicznych	-	298
– logorytmicznych	-	1.737
– lekarskich	-	2.998
– audiometrycznych	-	2.528
– zajęć grupowych dla dzieci	-	3.744
– instruktaży dla rodziców	-	24.291
– fizjoterapeutycznych	-	4.959

Z ciągłej rehabilitacji w 2011 r. skorzystało 305 dzieci.

Oprócz nich w Poradni pomoc udzielana jest również dorosłym oraz innym dzieciom korzystającym z pomocy medycznej (Poradnia otolaryngologiczna i audiologiczno-foniatryczna). Dzieci były rehabilitowane indywidualnie, tj. poprzez terapię logopedyczną, psychologiczną oraz zajęcia terapeutyczne w zakresie rehabilitacji ruchowej i pedagogiki specjalnej. Prowadziliśmy „Warsztaty dla rodziców” w dwóch 3-miesięcznych cyklach po 10 uczestników w każdym. W małych grupach - po 4-8 osób odbywała się terapia zajęciowa oraz dla zajęcia ruchowe dla dzieci. Rodzice otrzymywali informacje o planie rehabilitacji dziecka, poszczególnych zajęciach, a także instruktaż oraz materiały do kontynuowania ćwiczeń w warunkach domowych. Poradnia była czynna od godz. 9,00 do 18,00 od poniedziałku do piątku, w soboty od godz. 8,00 do godz. 16,00. Zatrudniała średnio 12 osób na około 10 etatach. Z poradni korzystali pacjenci kierowani przez lekarzy (w tym z orzeczeniami z MPPP i PPPP - o potrzebie wczesnego wspomaganie).

Wydatkowano na ten cel środki NFZ w wysokości 784.396,88 zł (w 2010 roku – 757,175 zł), PFRON 121.474,00 zł (w 2010 roku – 129.040,00 PLN), oraz z Fundacji Orange “Dźwięki Marzeń” 15.093,00 PLN (w 2010 roku - 13.306).

II. ORZEKANIE

1. Orzekanie o stopniu niepełnosprawności

MZ orzeka również dla osób powyżej 16 roku życia. W 2011 roku wpłynęło 1865 wniosków (w 2010 roku 1757; w 2009 roku – 1701, w 2008 roku - 1607 w 2007 roku - 1639), wydano 1597 orzeczeń (w 2010 roku 1571; w 2009 roku – 1480, w 2008 roku – 1494, w 2007 roku - 1467) z określeniem stopnia niepełnosprawności. Nie zaliczono do osób niepełnosprawnych 113 osób (w 2010 roku - 99 osób, a 85 osobom odmówiono ustalenia stopnia niepełnosprawności (w 2010 roku - 87).

Poniższa tabela przedstawia liczbę wniosków o wydanie orzeczenia wg zgłoszonego przez wnioskodawcę celu:

Cel złożenia wniosku	2008	2009	2010	2011
Odpowiednie zatrudnienie	309	359	422	396
Szkolenie	4	10	5	7
Uczestnictwo w terapii zajęciowej	7	7	7	9
Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	160	197	139	115
Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji	201	498	159	161
Zasiłek stały	304	0	326	306
Zasiłek pielęgnacyjny	464	444	443	509
Korzystanie z karty parkingowej	95	130	177	214
Inne	63	56	99	148
Razem	1607	1701	1777	1865

Zespół orzekający przyznaje jeden z trzech stopni niepełnosprawności. Tabela poniżej zawiera dane dotyczące liczby wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z podziałem na jego wielkość:

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011
Lekki stopień niepełnosprawności	408	619	635	591
Umiarkowany stopień niepełnosprawności	494	482	496	547
Znaczny stopień niepełnosprawności	408	379	440	459
Razem	1310	1480	1571	1597

Ze względu na rodzaj niepełnosprawności wydano orzeczenia w sposób następujący:

- 1) 01-U - upośledzenie umysłowe – 4 (w 2010 roku 6; w 2009 roku – 16)
- 2) 02-P - choroby psychiczne – 136 (w 2010 roku – 139; w 2009 roku – 114)
- 3) 03-L - zaburzenia głosu, mowy choroby słuchu – 72 (w 2010 roku – 100; w 2009 roku – 130)
- 4) 04-O - choroby narządu wzroku – 39 (w 2010 roku – 39; w 2009 roku – 21)
- 5) 05-R - upośledzenie narządu ruchu – 424 (w 2010 roku – 510; w 2009 roku – 449)
- 6) 06-E – epilepsja – 34 (w 2010 roku – 8; w 2009 roku – 33)
- 7) 07-S-choroby układu oddechowego i krążenia – 315 (w 2010 roku – 235; w 2009 roku – 268)
- 8) 08-T-choroby układu pokarmowego – 92 (w 2010 roku – 92; w 2009 roku – 88)
- 9) 09-M - choroby układu moczowo-płciowego – 91 (w 2010 roku – 167; w 2009 roku - 146)
- 10) 10-N - choroby neurologiczne – 157 (w 2010 roku – 137; w 2009 roku – 94)
- 11) 11-I - inne w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego – 133 (w 2010 roku – 116; w 2009 roku – 121)
- 12) 12 - C - całościowe zaburzenia rozwojowe - 0 (w 2010 roku – 1)

W 2011 roku w MZ powołanych było 15 osób, w tym:

- przewodniczący
- sekretarz
- doradca zawodowy
- 7 lekarzy (w 2010 roku – 6)
- 3 pracowników socjalnych
- 2 psychologów
- 2 pedagogów (wywiady wykonywał przewodniczący i sekretarz)

Na obsługę Zespołu przeznaczono środki finansowe w wysokości 252.086,74 zł (w 2010 roku - 164.068; w 2009 roku - 203.433; w 2008 roku - 202.820) w tym: z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego 217.628,92 zł (w 2010 roku - 164.068; w 2009 roku - 126.000; w 2008 roku - 181.960); z budżetu Miasta 34.457,82 zł (w 2010 roku - 44.828; w 2009 roku - 77.433; w 2008 roku - 10.960).

2. Orzekanie o niezdolności do pracy

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Koszalinie przy ul. Fałata 30 (ZUS) orzeka m.in. o niezdolności do pracy. Dyrektor ZUS w Koszalinie, poinformował pismem, że brak jest możliwości wyodrębnienia danych dotyczących wyłącznie miasta Koszalina. Przedstawione poniżej dane dotyczą terenu działania Oddziału tj. miast: Koszalina, Darłowa, Sławna, miast-gmin: Sianowa, Polanowa, Bobolic oraz gmin: Będzina, Biesiekierza, Darłowa, Mielna, Manowa, Malechowa, Postomina, Sławna, Świeszyna. Poniższa tabela przedstawia informację dotyczącą liczby orzeczeń o niezdolności do pracy wydanych w okresie 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku (dla porównania podano również dane dotyczące lat 2008- 2010):

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011
Niezdolność do samodzielnej egzystencji	248	224	436	442
Niezdolność do pracy	2994 (w tym: częściowa i całkowita niezdolność do pracy w związku z zatrudnieniem i do renty socjalnej)	2002 (w tym: częściowa i całkowita niezdolność do pracy w związku z zatrudnieniem i do renty socjalnej)	1670	1700
Całkowita niezdolność do pracy w sprawie renty socjalnej	brak danych	brak danych	169	173
Orzeczenia ustalające powyższą niezdolność do pracy: RAZEM	3242	2226	2275	2315

3. Orzekanie o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Koszalinie orzeka o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. W świetle art.62 ustawy o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 roku, Nr 14, poz. 92 ze zm.) - na stopień niepełnosprawności nie przekłada się orzeczeń KRUS wydanych po 1 stycznia 1998 roku:

2008	2009	2010	2011
Ilość orzeczeń			
409 dla 14 gmin (brak danych szczegółowych dla Koszalina)	333 dla 14 gmin (brak danych szczegółowych dla Koszalina)	312 dla 14 gmin (brak danych szczegółowych dla Koszalina)	303 dla 14 gmin (brak danych szczegółowych dla Koszalina)

III. LECZENIE I WSPOMAGANIE

Szpital Wojewódzki

W zakresie realizacji celu operacyjnego - nauka codziennego życia i funkcjonowania z niepełnosprawnością - w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie przy ul. Chałubińskiego prowadzono rehabilitację leczniczą połączoną z psychologiczną. W Szpitalu działają Poradnie Specjalistyczne oraz Przychodnia Kompleksowej Rehabilitacji z Oddziałem Dziennym oraz poradniami świadczącymi usługi medyczne w zakresie fizjoterapii, kinezyterapii, masażu suchego, masażu wirowego oraz poradnia psychologiczna i logopedyczna. W ramach

kompleksowej rehabilitacji w schorzeniach urazowo-ortopedycznych i chirurgicznych Oddział Dzienny Rehabilitacji świadczy usługi medyczne również dla osób niepełnosprawnych. Prowadzona jest rehabilitacja usprawniająca w chorobach zwyrodnieniowych i reumatologicznych jak również w schorzeniach neurologicznych. Wszystkie zabiegi prowadzone są w dobrze przygotowanych i wyposażonych w sprzęt specjalistyczny pomieszczeniach takich jak: sale gimnastyczne, gabinety fizjoterapii, hydroterapii i parafinoterapii oraz gabinet fizjoterapii przy Oddziale Neurologii. Szpital świadczy również usługi stomatologiczne dla osób niepełnosprawnych w ramach działalności Poradni Stomatologicznej dla Osób Niepełnosprawnych.

Tabela poniżej przedstawia ogólną liczbę osób przyjętych i wykonanych zabiegi w latach 2009 - 2011:

	LICZBA PRZYJĘTYCH PACJENTÓW			LICZBA WYKONANYCH ZABIEGÓW			PORADY SPECJALISTYCZNE		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Ambulatoryjnych	34754	35297	46701	401683	383952	283808	18119	17633	29748
Hospitalizowanych	6714	2259	573	128079	188019	175892	-	-	-
Ogółem	41468	37556	47274	529762	571971	459700	18119	17633	29748

Ilość wykonanych zabiegów w zakresie rehabilitacji w latach 2009 - 2011 przedstawiała się następująco:

	HYDROTHERAPIA			MASAŻE			KINEZYTERAPIA			FIZYKOTERAPIA		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Ambulatoryjnych	20794	20454	16582	12269	9248	10939	175382	169983	144324	193238	184257	133628
Hospitalizowanych	3105	4349	4409	10080	2449	2291	104135	148990	136723	146408	32231	32469
Ogółem	23899	24803	20991	22349	11697	13230	279517	318972	281047	339646	216488	166097

W zakresie realizacji celu operacyjnego - określenie najbardziej odpowiednich i przydatnych narzędzi do realizacji programu przystosowanego do stopnia upośledzenia bądź niepełnosprawności - zadaniem było prowadzenie rehabilitacji w placówkach i w domu pacjenta. Tabela poniżej prezentuje ogólną liczbę osób leczonych w zakresie rehabilitacji w Szpitalu i Poradniach Specjalistycznych:

NAZWA PORADNI	LICZBA PACJENTÓW		
	2009	2010	2011
Dział Rehabilitacji w Szpitalu	15675	11158	6212
Poradnia Stomatologiczna dla Osób Niepełnosprawnych	437	485	427
Przychodnia Kompleksowej Rehabilitacji w tym m.in.:	19 079	19052	15448
Poradnia Rehabilitacji Dziecięcej	9 520	8746	7257
Poradnia Narządu Ruchu	7 934	8111	7043
Poradnia Psychologiczna	398	1047	365
Poradnia Logopedyczna	1 227	1148	783

Ogólna liczba zabiegów z zakresu rehabilitacji w Szpitalu i Poradniach Specjalistycznych w latach 2009 - 2011 prezentuje się następująco:

NAZWA PORADNI	LICZBA ZABIEGÓW		
	2009	2010	2011
Dział Rehabilitacji w Szpitalu	96098	272871	232540
Przychodnia Kompleksowej Rehabilitacji	305 585	317510	283808
Razem	401 683	590381	516348

Szpital Wojewódzki w Koszalinie uczestniczy również w programie „Przesiewowego badania słuchu u noworodków”, organizowanym przez „Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy”. W ramach tej akcji otrzymał aparaty, dzięki którym wszystkie noworodki mają wykonywane badania słuchu. W roku 2011 w szpitalu wykonano 2169 badań przesiewowych słuchu u noworodków (w 2010 roku 1780; w 2009 roku 2324, w 2008 roku 2103, w 2007 roku 1907) oraz 520 badań u niemowląt w Oddziale Laryngologii. Realizacja programu pozwala na wczesną diagnostykę wad słuchu, co bezpośrednio przekłada się na zmniejszenie ilości osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu słuchu dzięki szybkiemu wdrożeniu leczenia i aparatowania najmłodszych dzieci.

IV. EDUKACJA

Rok kalendarzowy w placówkach oświatowych obejmuje 2 lata szkolne. Rok 2011 obejmuje II półrocze roku szkolnego 2010/2011 i I półrocze roku szkolnego 2011/2012. W Koszalinie istnieją placówki oświatowe i oświatowo-wychowawcze, do których uczęszczają dzieci i młodzież niepełnosprawna na każdym poziomie nauczania. Począwszy od Przedszkola Integracyjnego, w którym wszystkie grupy są grupami integracyjnymi, przez Szkołę Podstawową Integracyjną Nr 21, Szkołę Podstawową nr 13 z klasami integracyjnymi, Gimnazjum Nr 4 aż do V Liceum Ogólnokształcącego.

W Zespole Szkół Nr 7 jest jeszcze ostatni rocznik Gimnazjum Specjalnego z klasami przysposabiającymi do pracy. Obecnie nabór do klas przysposabiających do pracy odbywa się w Gimnazjum nr 2, w którym również są klasy terapeutyczne i integracyjne. Na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej, istnieje możliwość uczęszczania młodzieży niepełnosprawnej do każdej szkoły, w której nie ma przeciwwskazań zdrowotnych np. w określonym zawodzie. Miasto Koszalin, oprócz utrzymywania placówek integracyjnych tworzy i nadzoruje placówki specjalne, w których uczą się dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim. Te placówki to Zespół Szkół Nr 12, a w nim Szkoła Podstawowa Nr 14, Gimnazjum Nr 12, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 8. Funkcjonuje także Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, w którym działają: Przedszkole nr 36, Szkoła Podstawowa nr 19, Gimnazjum nr 10 i Szkoła Przysposabiająca do Pracy.

1. Przedszkole Integracyjne, z siedzibą przy ul. Władysława IV 143 w Koszalinie (PI)

PI funkcjonuje od 1998 roku (rok szkolny 1998/1999). Wówczas utworzono 4 oddziały integracyjne, przyjęto do nich 20 dzieci niepełnosprawnych. W roku szkolnym 2010/2011

liczba dzieci uczęszczających do PI wynosiła 141, (w tym 24 niepełnosprawnych), a w roku 2011/2012 – 139 (w tym 24 niepełnosprawnych).

Do PI przyjmowane są dzieci bez względu na rodzaj schorzenia z aktualnym orzeczeniem z Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej do kształcenia specjalnego. Uczęszczają do niego dzieci z różnymi niepełnosprawnościami: z niedowidzeniem, niedosłuchem, mózgowym porażeniem dziecięcym, zespołem Downa, zespołem Aspergera, epilepsją, cukrzycą, autyzmem, zaburzeniami mowy, zaburzeniami psychoruchowymi, zaburzeniami mowy i in. Budynek PI dostosowany jest do potrzeb dzieci niepełnosprawnych.

Rok szkolny	Liczba oddziałów	W tym oddziałów integracyjnych	Liczba dzieci	w tym niepełnosprawnych	Slabo słyszających	Slabo widzących	Z niepełnosprawnością ruchową	Z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	Z niepełnosprawnością sprzężoną	Niedostosowani społecznie	Z zaburzeniami zachowania	Z zaburzeniami psychicznymi	Z chorobami przewlekłymi
2007/2008	5	5	106	29	2	-	3	0	-	0	0	5	20
2008/2009	6	6	125	27	4	-	5	1	-	0	0	3	14
2009/2010	6	6	132	26	3	-	6	1	-	0	1	1	10
2010/2011	6	6	141	24	2	2	6	9	-	0	0	5	-
2011/2012	6	6	139	24	2	3	7	6	2	0	4	0	0

W PI w 2011 roku zatrudnienie przedstawiało się następująco:

- w roku szkolnym 2010/2011: 16 etatów pedagogicznych (w tym dyrektor i wicedyrektor, logopeda, pedagog specjalny) oraz 16 etatów pracowników pomocy i obsługi (w tym rehabilitant i pomoc rehabilitanta).
- w roku szkolnym 2011/2012: 16 etatów pedagogicznych (w tym dyrektor i wicedyrektor, logopeda, pedagog specjalny) oraz 16 etatów pracowników pomocy i obsługi (w tym rehabilitant i pomoc rehabilitanta).

W PI znajdują się w pełni wyposażone sale i gabinety specjalistyczne:

- 2 gabinety do terapii logopedycznej,
- do terapii pedagogicznej,
- 2 sale do rehabilitacji ruchowej,
- sala z basenami do hydromasażu,
- sala doświadczania świata,
- pomoce do pracy metodą integracji sensorycznej EEG - biofeedback.

Sprzęt rehabilitacyjny, znajdujący się na wyposażeniu PI to:

- basen do masażu suchego,
- tory przeszkód,
- zjeżdżalnia,
- materace rehabilitacyjne,
- piłki rehabilitacyjne,
- zestawy do ćwiczeń manualnych,
- maty „język”,
- piłki sensoryczne,
- domek manipulacyjny,
- koordonka,
- mega bloki i kształtki geometryczne,
- maty do ćwiczeń,

- tunel,
- kołyska rehabilitacyjna,
- wałek sensoryczny,
- spadochron,
- łóżko do masażu suchego,
- wanna do hydromasażu,
- lustro posturograficzne pokratkowane.

W roku 2011 PI w Koszalinie podjęto następujące działania:

- 1) przeprowadzono remont łazienki w sali dla jednej z grup.
- 2) zmodernizowano ogród - zakupiono karuzele, bujanek koniki,
- 3) doposażono przedszkole - zakupiono sprzęt, meble i wyposażenie sal,
- 4) prowadzono terapię logopedyczną, pedagogiczną i rehabilitację ruchową,
- 5) prowadzono zajęcia dodatkowe, w których czynny udział biorą dzieci niepełnosprawne (zajęcia rytmiczne, zespół muzyczny, zespół plastyczny, klub „Wiewiórka”, grupa miłośnika bajki, język angielski, kółko szachowe, koncerty umuzykalniające, koło „Przyjaciel przyrody”, gimnastyka korekcyjna, relaksacja czynna w oparciu o „Salę doświadczania świata”, logorytmika, nauka tańca, Kółko Przyjaciół Koszalina).

Ponadto, PI brało udział i realizowało następujące programy i projekty edukacyjne (ogólnopolskie): „Optymistyczne Przedszkole”, „Przedszkolny recykling – czyli rady na odpady”, Czytające przedszkola - „Cała Polska czyta dzieciom”, Ogólnopolski program bezpieczeństwa „Mamo, tato już wiem jak być bezpiecznym”, Ogólnopolska Kampania LOP - Projekt „Śmieci i my”, Ogólnopolski program zdrowia psychicznego „Przyjaciele Zippiego”, „Akademia Misia Haribo”, „Mały program profilaktyki próchnicy zębów w przedszkolu”, Program edukacji ekologicznej klubu Gaja – Pomagamy zwierzętom, „Dzień Drzewa”, Kampania edukacyjna na rzecz picia wody „Mamo, tato wolę wodę”, „Misja Velevetki”- program kształtujący nawyki higieniczne, V edycja Ogólnopolskiego Programu Przedszkolnego „Edukacja przeciwpożarowa”, „Góra Grosza”, „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, „I Ty zostań Świętym Mikołajem”, „Czerwonokrzyska Gwiazdka 2010” – organizator PCK.

PI promuje swoją działalność w lokalnych mediach oraz na stronie internetowej przedszkola (www.przedszkole-integracyjne.nstrefa.pl), mmkoszalin.edu.pl, youtub oraz w wydawnictwach okolicznościowych o przedszkolu: gazetka Przedszkola Integracyjnego „Echo integracji”, biuletyn przedszkolny, folder przedszkola. W telewizji kablowej MAX ukazał się cykl audycji „Świat Twojego dziecka” – wywiady z dyrektorem przedszkola na temat: „Dziecięce lęki”, „Czy wierzyć w Św. Mikołaja”, „Dobór zabawek do wieku dziecka”, „Leżakowanie tak czy nie”, „Dziecięcy savoir-vivre”.

PI współpracuje z instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami w celu wspierania wszechstronnego rozwoju dzieci: Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Koszalinie – systematyczne prace porządkowe podopiecznych WZ w przedszkolu – 3 razy w tygodniu (grupa 8 osobowa), z PGK – darowizna na rzecz przedszkola w postaci ziemi i soli z piaskiem, z Kolporter RUCH – darowizna na rzecz przedszkola – 3 razy w roku w postaci gazetek, malowanek, zabawek i maskotek, ze Strażą Miejską, Komendą Policji w Koszalinie, Nadleśnictwem Karniszewice – pogadanka na „Święcie Drzewa”, wspólne sadzenie drzew, knedle dla ptaków, z Fundacją Ekologiczną „ARKA”, LOP, PCK, SANEPID, Zachodniopomorskim Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia, Organizacją Odzysku „Reba”, Stowarzyszeniem Ekologiczno – Kulturalnym, klubem „Gaja”, PPHU „BAJGIEL”, Zakładami Mięsnymi „Skiba”, Ciastkarnią S. Pielesiak, Good Food – M. Zazulak, P. Horbacz, Piekarnią

Wyrobów i Sprzedaży W.T. Jakubowscy, Handlową Spółką Ogrodniczą HSO, Przedsiębiorstwem Produkcyjno – Handlowo – Usługowym „Wita” S.C., „Farutex” Sp. z o.o., Gospodarstwa Rolnego Piotr Łosiak, Nadleśnictwem Szczecinek, Miejską Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Specjalistyczną Poradnią Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu, Poradnią Diagnostyczno – Konsultacyjną dla Osób z Autyzmem, Poradnią Zdrowia Psychicznego dla dzieci i Młodzieży, z CEN-em – prowadzenie zajęć dla słuchaczy kursu kwalifikacyjnego „Terapia pedagogiczna” przez A. Dąbkowską (logopeda), Gimnazjum Nr 7 – wolontariat uczennicy Marty T. – 2 razy w tygodniu w okresie listopad 2010 – marzec 2011, Zespołem Kolegiów Nauczycielskich – zajęcia otwarte dla studentów, praktyki studenckie na terenie placówki, przygotowanie przez studentów przedstawienia dla dzieci „Bał w pokoiku lał”, przedstawienie „Cyrk” i zabawy dzieci ze studentami, z Centrum Kultury 105 – udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Otrzymała się również wizyta pana Wacława Dąbrowskiego z podopiecznymi, pracowników Schroniska dla zwierząt, Koszalińskiej Kampanii Rycerskiej, Stowarzyszenia motocyklistów i in.

Dzieci niepełnosprawne biorą udział w różnorodnych konkursach i imprezach miejskich, a także ogólnopolskich min.: „Jestem wzorowym przedszkolakiem”, „Przegląd twórczości Koszalińskich Poetów”, „Kocia muzyka”, „Patriotyzm w pieśniach zaklęty”, „Namaluj swojego misia”, „Domy przyszłości”, „Mikołaj wśród aniołów”, „Z kolędą do Betlejem”, „Zimowa piosenka”, „Wiosenny krajobraz”, III edycja konkursu na największą palmę wielkanocną, „Mój talent”, przegląd folklorystyczny „Przedszkolaczek ci ja, czyli zabawy z tańcem, muzyką i piosenką”, Międzyprzedszkolna Olimpiada Ekologiczna „Z ekologią na Ty”, VIII edycja Ogólnomiejskiego Przedszkolnego Programu Bezpieczeństwa Dzieci na drogach, koncert „Głos dla hospicjum”, „Jesienne klimaty”, „Pani z przedszkola w oczach dziecka”, „Koszalin moje miasto”, „Szaruga jesienna”, „Jan Paweł II w oczach przedszkolaków”, „Ptasia gospoda w moim przedszkolu”, Regionalny Przegląd Recytatorski „Zabawa z wierszem”, „Na Skarpie marzeń czyli mój kawałek osiedla”, „Powódź, pożar, dniem czy nocą – straż przychodzi Ci z pomocą”, „Słowem malowane”, „Jesteśmy przyjaciółmi przyrody”, „Niezapominajki, to są kwiatki z bajki”, VI Festiwal Piosenki o Zdrowiu, „Skrzydłaci i czworonożni przyjaciele”, I Festiwal Piosenki Optymistycznej, Konkurs na „Najlepiej pracujące koło LOP” w roku szkolnym 2010/2011, „Szopka Bożonarodzeniowa”, „Mój przyjaciel zdrojek” w ramach ogólnopolskiej akcji „Mamo, tato, wolę wodę”.

W PI zorganizowano następujące imprezy: konkurs plastyczny – Jesienne stroiki, konkurs - „Stroik Bożonarodzeniowy”, konkurs recytatorski „Przyroda w literaturze dziecięcej”, konkurs plastyczny „Moja ulubiona pora roku”, konkurs dla rodziców „Na najładniejszą skrzynkę kwiatową”, II Olimpiada ekologiczna „Z ekologią na ty”, międzyprzedszkolny turniej szachowy, festyn rodzinny.

Zorganizowano również wycieczki dla wszystkich dzieci do lasu „W poszukiwaniu jesieni”, „Wiosno witamy Cię” – owocowo – warzywna Marzanna dla zwierząt, do Straży Pożarnej, do kina Kryterium na poranek Artystyczny „Przepisy ruchu drogowego”, do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej – na zabawę przygotowaną przez studentów, do Teatru Muza na imprezę promującą zdrowy styl życia, do schroniska dla zwierząt, na rynek staromiejski - Wielki Festiwal Piłkarski, na łąkę, na plac zabaw, do biblioteki „Pierwsze spotkanie z biblioteką” - Filia Nr 15, do stadniny koni, do gospodarstwa agroturystycznego w Niekłonicach, do optyka, na pocztę, do szewca, do parku, do sklepu zoologicznego, na Politechnikę Koszalińską – zajęcia laboratoryjne, do stolarni, do sklepu ogrodniczego, do Stacji Kontroli Pojazdów, do biblioteki – Filia Nr 11: „Wróżby i tradycje andrzejkowe”, „Urodziny misia”, „Pociągiem z wierszami J. Tuwima”, „Pan kotek był chory, zabawy z wierszami

J. Brzechwy”, „Czerwony kapturek”, spotkanie z policjantem, do muzeum – spotkania pt.: „Na Andrzeja i Katarzynę”, „Cztery pory tradycji”, „Wróżby andrzejkowe”, „Moja choinka”, „Wystawa pierników”, „Wreszcie przyszła wiosna i Wielkanoc nam przyniosła”, do Szkoły Integracyjnej nr 21, do Szkoły Podstawowej nr 18, 17, 4, do Przedszkola Gminnego w Boninie - wspólne zabawy, oglądanie przedstawienie pt. „Kopciuszek”, do CKU w Boninie – lekcja języka francuskiego w bibliotece, do Żłobka Jacek i Agatka, do Doliny Sportowej, na łąkę i pole. Organizowano wyjścia do Bałtyckiego Teatru Dramatycznego na przedstawienia pt.: „Dża dżu, dża czyli z życia dżdżownic”, „Smoczek Hieronim”, „Przygody rozbójnika Rumcajsa”.

PI posiada następujące certyfikaty:

- Certyfikat „Zachodniopomorska Placówka Jakości”,
- Certyfikat „Optymistyczne Przedszkole”,
- Honorowy Certyfikat Bezpieczeństwa,
- Certyfikat - Optymistyczna Strefa Oświatowa.

2. Szkoła Podstawowa Nr 13, z siedzibą przy ul. Rzemieślniczej 9 w Koszalinie (SP Nr 13)

Istnieje już 45 lat. W związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, postanowiono utworzyć w tej szkole klasy integracyjne. W SP Nr 13 w roku szkolnym 2009/2010 utworzono również oddział przedszkolny. Sukcesem i osiągnięciem w oddziale przedszkolnym stała się integracja dzieci niepełnosprawnych z pełnosprawnymi: współdziałanie i współzawodnictwo w zabawach ruchowych. Szczególnym osiągnięciem była pełna akceptacja i tolerancja, która uwidaczniała się we wzajemnej pomocy i okazywaniu wzajemnej wyrozumiałości. Sukcesem było stworzenie każdemu dziecku optymalnych warunków rozwoju w sferze procesów poznawczych i intelektualnych, w sferze emocjonalno społecznej, w sferze psychologicznej, w zakresie sprawności manualnej, wykształcenie u wszystkich dzieci postaw tolerancji, akceptacji, szacunku, wrażliwości, serdeczności, gotowości służenia pomocą uczniom niepełnosprawnym oraz uświadomienia wszystkim przeciwdziałania istniejącym w społeczeństwie tendencjom do izolacji osób niepełnosprawnych, zdobycie nowych i cennych doświadczeń i umiejętności.

Rok szkolny	Liczba oddziałów	W tym oddziałów w integracyjnych	Liczba dzieci	w tym niepełnosprawnych	Słabo Słyszących	Słabo Widzących	Z niepełnosprawnością ruchową	Z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	Z niepełnosprawnością sprzężoną	Niedostosowani społecznie	Z zaburzeniami zachowania	Z zaburzeniami psychicznymi	Z chorobami przewlekłymi	Z upośledzeniem umiarkowanym lub znacznym
2009/2010	11	2	214	11	1	-	3	3	2	-	4	-	-	2
2010/2011	11	3	220	13	2	-	4	3	2	-	5	-	-	2
2011/2012	12	5	228	14	-	-	5	3	2	1	6	-	1 (autyzm)	3

Niewątpliwe zalety kształcenia integracyjnego to:

- zaspokojenie indywidualnych potrzeb społecznych i edukacyjnych każdego dziecka,
- zapewnienie każdemu dziecku poczucia bezpieczeństwa i akceptacji,
- kształtowanie pozytywnych cech osobowości,
- kształtowanie samodzielności uczniów niepełnosprawnych,
- przygotowanie dzieci niepełnosprawnych do życia w społeczeństwie,
- opieka dwóch pedagogów,

- mała liczebność klasy,
- kontakt dzieci zdrowych z ich niepełnosprawnymi kolegami wzmacniający poczucie tolerancji dla cudzej odmienności i niedoskonałości,
- możliwość uczestniczenia w zajęciach rewalidacyjnych, wyrównujących deficyty rozwojowe.

Wspólna nauka i zabawa, sprzyja uwrażliwieniu dzieci zdrowych na potrzeby niepełnosprawnych rówieśników, uczy umiejętności akceptacji innych, często odmiennych zachowań i niesienia pomocy w różnych sytuacjach. Wszystkie wartości, jakie udaje się wpoić dzieciom z pewnością zaowocują w przyszłości. Widoczne było to w szczególności w częstych wyjazdach poza teren szkoły: kino, teatr, muzeum, zakłady pracy, a także uczestnictwie w rajdach organizowanych przez koszaliński oddział PTTK. Dużą zaletą jest bardzo dobra współpraca z rodzicami, wzajemna pomoc. Uczniowie brali czynny udział we wszystkich akcjach organizowanych na terenie szkoły.

W Szkole Podstawowej nr 13 w Koszalinie w 2011 roku prowadzono następujące działania:

Zajęcia wspomagające:

- gimnastyka korekcyjna w klasach I – III
- zajęcia wyrównawcze w klasach I – VI
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w klasach I – III
- terapia pedagogiczna w klasach I – III
- zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów klas IV – VI (prowadząca Pani Ewa Masłowska)
- Logopedia 0 – IV
- Kinezylogia edukacyjna klasa I i II
- Zajęcia rewalidacyjne (praca z dzieckiem dyslektycznym, autystycznym, logorytmika)
- Zajęcia rehabilitacyjne w wodzie uczniów klasy II i IV w Centrum SPA „Eden” Unieście,
- Nieodpłatne badanie słuchu uczniów klas I – III przez pracowników poradni wad słuchu

3. Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 21, z siedzibą przy ul. Spasowskiego 14 w Koszalinie (SPI Nr 21)

W SPI Nr 21 klasy integracyjne są na każdym poziomie nauczania, tworzono je w latach 1994-2000, natomiast jako szkoła integracyjna funkcjonuje od 1 stycznia 2001 roku. SPI Nr 21 jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dane dotyczące uczniów uczęszczających do Szkoły Podstawowej Integracyjnej Nr 21 w Koszalinie przedstawia poniższa tabela:

Rok szkolny	Liczba oddziałów	W tym oddz. integracyjnych	Liczba uczniów	W tym niepełnosprawnych	Slabo widzące	Slabo słyszzące	Z niepełnosprawnością ruchową	Z upośledzeniem w stopniu lekkim	Z upośl. w stopniu umiark. i znac.	Z autyzmem	Przewlekłe chore	Niedostosowani społecznie	Z zab. psychicznymi i zaburzeniami zachowania	Z zab. sprzężonymi
2007/2008	18	18	320	76	6	10	13	6	0	3	35	0	1	2
2008/2009	19	19	334	63	4	9	7	9	0	5	23	0	1	5
2009/2010	19	19	327	61	2	6	14	6	2	5	16	3	1	6
2010/2011	18	18	336	56	2	5	16	9	0	6	8	0	2+3	7
2011/2012	18	18	347	63	2	6	14	13	2	6	1	0	5	14

W SPI Nr 21, w 2011 roku zatrudnienie przedstawiało się następująco:

- w roku szkolnym 2010/2011: 46 etatów pedagogicznych (w tym dyrektor i wicedyrektor, pedagog, logopeda, wychowawca świetlicy i bibliotekarz) oraz 12,5 etatu pracowników administracji i obsługi,
- w roku szkolnym 2011/2012: 45 etatów pedagogicznych (w tym – dyrektor i wicedyrektor, pedagog, logopeda, wychowawca świetlicy i bibliotekarz) oraz 13 etatów pracowników administracji i obsługi.

Działania SPI Nr 21 na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych w „podstawówce” wspomagające dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych były następujące:

- gimnastyka korekcyjna – kl. I-III
- zajęcia wyrównawcze – kl. I-III
- ZKK (zespół korekcyjno-kompensacyjny) – kl. I-III
- socjoterapia – kl. I-III i kl. IV – VI
- zajęcia wspomagające dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych – kl. 0
- EEG – Biofeedback – kl. 0-VI
- logopedia – kl. 0-VI
- Tomatis – kl. 0-VI
- zajęcia komputerowe e-Kids Network – „Nauka i zabawa przy komputerze”
- kinezylogia edukacyjna – kl. III
- logorytmika – kl. II
- muzykoterapia – kl. III
- praca z dzieckiem dyslektycznym – kl. IV-VI
- praca z dzieckiem autystycznym – kl. I-III i kl. IV – VI

4. Zespół Szkół Nr 2, z siedzibą przy ul. Jedności 9 w Koszalinie (ZS Nr 2)

ZS Nr 2 daje szansę uczenia się osobom niepełnosprawnym. W gimnazjum od 2000 roku funkcjonują oddziały integracyjne. Klasy integracyjne organizuje się w zależności od potrzeb, również w liceum ogólnokształcącym. Z myślą o uczniach niepełnosprawnych, w placówce zamontowano windę, zmodernizowano toalety w pawilonie szkoły, budynku głównym oraz sali gimnastycznej.

W poszczególnych latach w ZS Nr 2 uczyła się następująca liczba uczniów:

1) Gimnazjum Nr 4:

Rok szkolny	Liczba oddziałów	W tym oddziałów integracyjnych	Liczba dzieci	w tym niepełnosprawnych	Słabo słyszących	Słabo widzących	Z niepełnosprawnością ruchową	Z pośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	Z niepełnosprawnością sprzężoną	Niedostosowani społecznie	Z zaburzeniami zachowania	Z chorobami przewlekłymi
2007/2008	13	6	294	22	4	2	4	2	-	2	-	8
2008/2009	13	6	291	20	1	2	5	2	2	2	-	6
2009/2010	12	6	280	21	1	1	4	4	3	2	4	2
2010/2011	12	6	265	19	2	0	2	5	0	1	2	7
2011/2012	12	6	251	16	2	0	3	4	0	1	3	3

2) V Liceum Ogólnokształcące:

Rok szkolny	Liczba oddziałów	W tym oddziałów integracyjnych	Liczba dzieci	w tym niepełnosprawnych	Słabo Słyszających	Słabo widzących	Z niepełnosprawnością ruchową	Z pośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	Z niepełnością Sprawności sprzężoną	Niedostosowani społecznie	Z zaburzeniami zachowania	Z zaburzeniami psychicznymi	Z chorobami przewlekłymi
2007/2008	24	1	720	5	-	-	3	-	2	-	-	-	-
2008/2009	24	-	708	5	1	-	-	-	2	-	-	1	1
2009/2010	24	-	701	5	-	-	-	-	2	-	-	2	1
2010/2011	24	-	679	7	-	-	1	-	3	-	-	3	-
2011/2012	24	0	645	4	1	0	3	0	0	0	1	0	0

Działania na rzecz uczniów niepełnosprawnych w ZS Nr 2:

- dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb ucznia i stwierdzonych deficytów i zaburzeń,
- kształcenie programem specjalnym szkoły ogólnodostępnej lub dla dzieci upośledzonych w stopniu lekkim,
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych, które umożliwiają osiąganie sukcesów na miarę poziomu rozwoju psychofizycznego dziecka,
- dostosowanie warunków egzaminu gimnazjalnego do niepełnosprawności ucznia,
- ocenianie według kryteriów związanych z możliwościami i dysfunkcjami ucznia,
- wydłużanie czasu pracy ucznia na lekcjach i sprawdzianach,
- pomoc w nadrobieniu zaległości i opanowaniu wiedzy bieżącej,
- pomoc nauczyciela wspomagającego w czasie lekcji,
- rozwijanie prawidłowych relacji rówieśniczych,
- chwalenie za nawet małe postępy,
- mobilizowanie do podejmowania większego wysiłku umysłowego,
- stwarzanie sytuacji, w których uczeń może odnieść sukces,
- współdziałanie domu i szkoły w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych,
- dostrzeganie mocnych stron ucznia i zachęcanie go do ich rozwijania,
- uczenie odporności na sytuacje trudne,

Sposoby realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych:

- zajęcia dydaktyczno wyrównawcze,
- zajęcia socjoterapeutyczne,
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
- zajęcia rewalidacyjne dostosowane do zaburzeń wynikających z niepełnosprawności,
- umożliwienie uczniom udziału w konkursach poza przedmiotowych,
- umożliwienie uczniom występów publicznych,
- umożliwienie uczniom objętych nauczaniem indywidualnym kontaktu z rówieśnikami i udziału w życiu szkoły.
- wykonanie podjazdów do wszystkich budynków,
- dostosowanie toalet dla osób niepełnosprawnych,
- zainstalowanie windy w budynku gimnazjum.

W roku szkolnym 2010/11 uczniowie niepełnosprawni korzystali z wielu form pomocy:

- uczniowie czasowo i przewlekłe chorzy (11 osób) objęci byli nauczaniem indywidualnym
- uczniowie objęci nauczaniem indywidualnym uczestniczyli w różnych formach działań w życiu swojej klasy na terenie placówki
- uczniowie dysfunkcyjni (13 osób) objęci byli wspomaganie w edukacji oraz różnymi formami pomocy (wspomaganie pracy mózgu, zajęcia logopedyczne, korekcyjno – kompensacyjne itp.)
- uczniowie niepełnosprawni, uczęszczający na zajęcia w systemie klasowo – lekcyjnym korzystali na części zajęć z pomocy nauczycieli wspomagających; nauczyciele wspomagający we współpracy z pedagogami szkolnymi i rodzicami opracowali specjalne programy edukacyjno – terapeutyczne dla uczniów dysfunkcyjnych
- dla uczniów niepełnosprawnych ruchowo opracowano dostosowany plan lekcji, uwzględniający ograniczone możliwości przemieszczania (winda jest tylko w budynku gimnazjum).

5. Zespół Szkół Nr 12, z siedzibą przy ul. Połczyńskiej 71 a w Koszalinie (ZS Nr 12)

Liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do ZS 12 w podziale na szkoły w 2011 roku wynosiła:

- a) szkoła podstawowa - 45, w tym uczniów z autyzmem - 6
- b) gimnazjum - 40, w tym uczniów z autyzmem - 2
- c) szkoła zawodowa - 42.

W ZS nr 12 zatrudnionych było 50 nauczycieli w trzech typach szkół. Łącznie było 17 oddziałów, w tym:

- szkoła podstawowa 8 klas (3 dla uczniów z autyzmem),
- gimnazjum 5 klas (1 dla uczniów z autyzmem)
- szkoła zawodowa 4 klasy, w tym 3 o profilu kucharza małej gastronomii i 1 o profilu monter instalacji i urządzeń sanitarnych.

Uczniowie ZS Nr 12 odnosili sukcesy w zakresie sportu:

1. Turniej Integracyjny w siatkówce w SP 7 (styczeń) – II miejsce
2. Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego w Koszykówce Chłopców w ZS12 (marzec) – II miejsce
3. Turniej Integracyjny Koszykówki Chłopców w ZS13 (kwiecień) – II miejsce
4. VI Otwarte Mistrzostwa Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w OSW Koszalin (marzec) – III miejsce
5. Turniej Integracyjny Piłki Nożnej Bałtyk w Koszalinie (maj) – II miejsce
6. Mistrzostwa Polski w Koszykówce Chłopców w Słupsku (maj) – V miejsce
7. Gimnazjada Sportowa Gry i Zabawy KOSiR (wrzesień) – VIII miejsce
8. Turniej Mikołajkowy w siatkówce OSW Koszalin (grudzień) – III miejsce
9. Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego w piłce nożnej halowej chłopców w Choszcznie (listopad) – IV miejsce.

Prowadzone były działania kulturalne i kulinarne:

1. Spotkanie ze sztuką – zajęcia z artystą malarzem i uczniami szkoły podstawowej
2. Opracowanie programu zajęć pod hasłem „Przyjazny świat dziecka” przeznaczony dla uczniów klasy I-III sz. p. (w ramach programu odbyło się 6 wycieczek)
3. Turniej „Zabawa z bajką” – przypominamy bajki z dzieciństwa (uczniowie I-VI)

4. Szkolny konkurs pięknego czytania” pt. Brzechwa dzieciom”
5. Konkurs wiedzy dla uczniów gimnazjum
6. Wyjścia na koncerty do Szkoły Muzycznej
7. Przyozdobienie „Jajka Wielkanocnego” do gabinetu Prezydenta Koszalina
8. Zorganizowanie kiermaszu z gadżetami świątecznymi i wyrobami gastronomicznymi dla słuchaczy kursu kwalifikacyjnego na kierunku :oligofrenopedagogika (CEN Koszalin).

Ponadto podejmowano działania o charakterze międzyszkolnym i integracyjnym:

1. Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Regionie w Suliszewie (marzec) – II miejsce
2. XXVII Międzynarodowy konkurs poezji dla uczniów w gimnazjum (kwiecień)– wyróżnienie
3. Ogólnopolski konkurs fotograficzny „Ocalone wspomnienia” (czerwiec)– wyróżnienie
4. Konkurs plastyczny na Kalendarz „Żyj zdrowo” organizowany przez Urząd Wojewódzki Szczecin (listopad)
5. Konkurs plastyczny „Kartka świąteczna – Boże Narodzenie” Urząd Miejski Koszalin (listopad)
6. Ogólnopolski konkurs plastyczny „Gramy Fair-play – szkoła bez przemocy” Warszawa (listopad)
7. Wernisaż „Stary Koszalin na obrazach” razem z p. Z. Murzynem w Galerii EMKA Koszalin (grudzień)
8. Międzyszkolny konkurs dla szkół zawodowych „Zdobimy pierniki świąteczne” (grudzień) – I miejsce
9. Cykliczne spotkania „Licealiści dzieciom” i „Zwyczaj Bożego Narodzenia”– współpraca z II LO w Koszalinie
10. Spotkania integracyjne z dziećmi z przedszkola nr 21 „Spotkania z bajką”
11. Ogólnopolski konkurs gazetek placówek szkolnictwa specjalnego „Nasza gazetka”
12. Międzyszkolny konkurs plastyczny „Palma wielkanocna”
13. Wojewódzki Integracyjny konkurs plastyczny „Przygoda moich marzeń”
14. Międzyszkolny konkurs plastyczny „Anioły i aniołki”
15. Spotkanie z dziećmi z przedszkola nr 21 „Jasełka”
16. Moje wakacje z H 2O – konkurs plastyczny (Miejskie Wodociągi i Kanalizacja).
17. Promocja działań uczniów w lokalnej prasie: cykl artykułów w tygodniku „Miasto” i „Głosie Koszalińskim”.

W 2011 roku przeprowadzono remonty i modernizację budynku. Wykonano:

- modernizację pracowni dla kucharza małej gastronomii,
- przeprowadzono remont świetlicy szkolnej przez firmę Nutricia w ramach fundacji „Dobra Sieć”,
- przystosowano salę relaksacyjno-dydaktyczną dla dzieci z autyzmem do delfinoterapii w ramach konkursu wolontarystycznego „Dobry pomysł” (zakup laptopa, materaców, naklejek i form do malowania) oraz dokonywano bieżących napraw i doposażenia klas w ławki, krzesła oraz meble szkolne a także pomoce dydaktyczne.

6. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, z siedzibą przy ul. Rzecznej 5 w Koszalinie (SOSW) SOSW obejmuje dydaktyką, wychowaniem i opieką dzieci niepełnosprawne intelektualnie w stopniu umiarkowanym, znacznych i głębokim. Działania realizowane przez Przedszkole Specjalne Nr 36, Szkołę Podstawową Nr 19, Gimnazjum Nr 10, Szkołę Przystosobiającą do Pracy oraz grupy wychowawcze były i są kierowane wyłącznie do osób niepełnosprawnych.

W ramach realizacji zadań dydaktycznych uczniów Szkoły Przesposabiającej do Pracy oraz przygotowania do wykonywania pracy zawodowej zorganizowano praktyki pracownicze w zakładach pracy. 3 klasy tej szkoły przez cały rok jeden raz w tygodniu dowożone były do: ogrodu botanicznego do Włok, Zakładów Przetwórstwa Rybnego w Karnieszewicach, Zakładów Przemysłu Ogrodniczego w Karnieszewicach, Zakładów MEDEN – INMED w Koszalinie.

SOSW był organizatorem wielu imprez artystycznych i sportowych mających na celu integrację osób niepełnosprawnych - uczniów ze społecznością lokalną, zwłaszcza dziećmi i młodzieżą. Zorganizowano m.in. coroczny Festyn Integracyjny, w którym uczestniczyło ok. 250 osób. Zaproszeni na niego zostali sponsorzy, rodzice uczniów, absolwenci oraz uczniowie szkół stale współpracujących.

Zorganizowano również Integracyjny Konkurs Plastyczny pod patronatem Prezydenta Miasta Koszalina. W grudniu 2011 roku SOSW wraz z Pałacem Młodzieży zorganizował wystawę prac plastycznych uczniów pod nazwą „Cztery pory roku”. Była to kolejna edycja wystawy. Wszyscy uczniowie, którzy przyczynili się do jej zorganizowania otrzymali upominki ufundowane przez Prezydenta, wręczone przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych. Prace te były prezentowane w Pałacu Młodzieży i Centrum Edukacji Nauczycieli.

Realizowany był Program autorski „Animator Sportu”, który miał na celu rozbudzenie potrzeby aktywności, umiejętność zagospodarowania czasu wolnego, promowanie zdrowego stylu życia oraz większą świadomość swojego ciała. Tematyka zajęć dotyczyła rozwijania zainteresowań szeroko pojmowaną rekreacją ruchową oraz sportem w zakresie dostępnym podopiecznym. Chłopcy doskonalili umiejętności w grach sportowych, takich jak siatkówka i koszykówka, natomiast dziewczęta rozwijały swoje pasje podczas zajęć przy muzyce (aerobik, taniec). Program zajęć uatrakcyjniła wycieczka rowerowa do Sportowej Doliny oraz marsz z kijkami. Częściowo środki finansowe na realizację programu pozyskano z Wojewódzkiego Szkolnego Związku Sportowego ze Szczecina.

W SOSW od wielu lat działa sekcja „Olimpiady Specjalne – Polska”. Jej zdaniem jest troska o prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny zawodników poprzez zapewnienie im udziału w zajęciach sportowych sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi organizmu, rozwijanie zainteresowań sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, kształtowanie właściwej postawy społecznej poprzez przestrzeganie norm zgodnego współdziałania w zespole, rozwijanie samodzielności i życzliwości oraz wpajanie zasad higieny osobistej. Młodzież przygotowuje się do zawodów, na których prezentuje swoje umiejętności i osiąga wyniki sportowe. W ramach Olimpiad Specjalnych współorganizowano:

- Otwarte Mistrzostwa Ośrodka w Tenisie Stołowym w Koszalinie. Uczestniczyli w nich uczniowie ZS Nr 12 w Koszalinie, uczestnicy WTZ Nr I i Nr II oraz uczniowie SOSW
- Zawody Integracyjne dla dzieci klas młodszych oraz grup przedszkolnych; uczestniczyli w nich wychowankowie z grup przedszkolnych oraz I i,II, III klasy SP, przedszkolaki z Przedszkola Nr 3 oraz z klasa „0” z SP Nr 7
- Integracyjny Turniej Piłki Nożnej zorganizowany w maju na EUROBOISKU „Bałtyk”; uczestniczyły w nim drużyny: ZS Nr 12 w Koszalinie, SOSW w Bobolicach, Gimnazjum Nr 9, Gimnazjum Nr 5, Gimnazjum Nr 6 oraz drużyna organizatorów ze SOSW
- w lutym w Szczecinie odbyły się Mistrzostwa Wojewódzkie w pływaniu młodzieży niepełnosprawnej – Szczecin; uczestniczyło w nich 5 uczniów SOSW: 3 dziewczynki i 2 chłopców (wszyscy zdobyli złote medale w punktacji indywidualnej w pływaniu na dystansie 25 m.)

- 2 podopieczne z grup rewalidacyjno – wychowawczych reprezentowały województwo Zachodniopomorskie w VIII Ogólnopolskim Dniu Treningowym Programu Aktywności Motorycznej Olimpiad Specjalnych w Gdańsku

W SOSW działa Klub Wolontariusza. Utrzymuje stały kontakt z I i II LO w Koszalinie, zapraszając młodych ludzi z tych szkół do współpracy. W ramach motywowania i akcji edukacyjnej, w II LO zostały przeprowadzone krótkie pogadanki na temat podstaw wolontariatu. Wolontariusze uczestniczyli m.in. w Rajdzie Walentynkowym zorganizowanym przez PTTK Wędrowniczki, wspierali działania w trakcie akcji zbierania plastikowych butelek i nakrętek oraz nawiązali kontakty z młodzieżą z SOSW podczas organizowanych imprez wewnętrznych.

W SOSW przeprowadzono Akcję Pomóżmy Rafałowi – która rozpoczęła się w kwietniu. Do dnia 16 czerwca udało się zebrać 1.824 kg nakrętek i 1.271 kg butelek plastikowych, co dało kwotę 2.348,90 zł. Od osób prywatnych zebrano środki w wysokości 2.550 zł. Zgromadzone środki przeznaczone na: dofinansowanie zakupu wózka inwalidzkiego, zakup łóżka z zabezpieczeniem, odzież i obuwie dla Rafała oraz rehabilitację. Wśród osób, które włączyły się do akcji byli też darczyńcy, którzy przekazali pomoc rzeczową w postaci wózków inwalidzkich. Jeden z wózków otrzymał wychowanek SOSW. Drugi wózek – elektryczny, przekazano uczniowi Szkoły Podstawowej Integracyjnej Nr 21. Placówki i instytucje, które wspomogły akcję charytatywną to: Urząd Miasta Koszalina, Straż Graniczna, Koncern Energetyczny „Energia”, Środowiskowy Dom samopomocy w Sianowie, Powiatowa Komenda Policji w Drawsku Pomorskim, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Totalizator Sportowy, mieszkańcy Kłosa, Centrum Szkolenia Sił Powietrznych, Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, SP Nr 18, SP Nr 1 Sianów, Przedszkole Nr 9, Przedszkole Nr 12, SPI Nr 21, Przedszkole Nr 14, Zespół Szkół Nr 1, Zespół Szkół w Bierzwicy, Przedszkole Nr 3, SP Sucha Koszalińska, SP Dobrzyca, Zespół Szkół Nr 10, Gminne Przedszkole Bonin, Gimnazjum Gościno, SP Nr 22, SP Nr 10, pracownicy i uczniowie SOSW oraz mieszkańcy Koszalina i okolic. Mimo, że akcja trwała krótko, wspólnie osiągnięto bardzo dużo. Udało się pomóc Rafałowi oraz innej trójce dzieci, których rodzice byli w bardzo trudnej sytuacji życiowej.

7. Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy, z siedzibą przy ul. Wyspiańskiego 4 (OREW)

OREW jest niepubliczną placówką oświatową, umożliwiającą dzieciom i młodzieży realizację obowiązku szkolnego, obowiązku nauki oraz obowiązku przygotowania przedszkolnego. Organem prowadzącym placówkę jest Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Koszalinie.

Głównym celem OREW jest uzyskanie przez wychowanków autonomii, rozumianej jako niezależność, samodzielność i zaradność życiową na miarę indywidualnych potrzeb i możliwości rozwojowych, tj.:

- 1) poprawa ogólnego stanu zdrowia lub zapobieganie jego pogarszaniu,
- 2) poprawa sprawności psychoruchowej lub zapobieganie jej pogarszaniu,
- 3) poprawa sprawności procesów poznawczych,
- 4) rozwój osobowości,
- 5) rozwój samoakceptacji, poczucia własnej wartości, poczucia pewności siebie,
- 6) rozwój umiejętności społecznych, w tym umiejętności komunikacji, umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych,
- 7) rozwój zainteresowania ludźmi i otaczającym światem, poznawanie rzeczy, zjawisk i procesów w nim zachodzących,

- 8) rozwój umiejętności współżycia w grupie,
- 9) rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań oraz umożliwienie samorealizacji.
- 10) wsparcie w rozpoznawaniu, rozumieniu i zaspokajaniu przez rodzinę potrzeb rozwojowych, psychicznych i społecznych dziecka,
- 11) wsparcie rodziny w sytuacjach trudnych wychowawczo oraz problemowych, w tym trudnych emocjonalnie,
- 12) rozwój umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- 13) wykształcenie korzystnych postaw społecznych wobec ludzi niepełnosprawnych w środowisku lokalnym,
- 14) wsparcie działań na rzecz poczucia solidarności z innymi rodzicami i poczucia tożsamości z PSOUU,
- 15) stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi ruchu samopomocowego rodziców oraz ich aktywności obywatelskiej,
- 16) wsparcie rodziny w kontaktach z placówkami opieki zdrowotnej, szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi instytucjami w zakresie oddziaływania rehabilitacyjnego i edukacyjnego oraz opiekuńczego.

W 2011 roku OREW obejmował działaniami 47 dzieci młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Jeden z wychowanków ukończył edukację w OREW w związku z zakończeniem obowiązku szkolnego. Obecnie jest domownikiem Środowiskowego Domu Samopomocy prowadzonego przez PSOUU Koło w Koszalinie. Jeden z wychowanków ukończył edukację w PREW z przyczyn zdrowotnych. Dwoje z wychowanków zostało przeniesionych do ZS Nr 12 w związku z bardzo dynamicznym rozwojem funkcji poznawczych oraz zmniejszeniem nasilenia zachowań wynikających z autyzmu. Do placówki uczęszczają dzieci i młodzież z terenu Miasta Koszalina i gmin: Sianów, Manowo, Mielno, Darłowo, Bobolice, Tychowo.

Wychowankami placówki są osoby w wieku od 3 do 25 lat w przypadku dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu głębokim oraz w wieku od 3 do 21 lat w przypadku dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym ze sprzężoną niepełnosprawnością. Wychowankowie podzieleni są na zespoły/grupy wychowawcze, w zależności od ich stopnia niepełnosprawności, możliwości i potrzeb edukacyjnych.

W 2011 roku OREW prowadził następujące grupy wychowawcze:

1. Grupy przedszkolne dla dzieci z autyzmem (sprzężona niepełnosprawność: autyzm i niepełnosprawność intelektualna) – 2 grupy.
2. Grupy przedszkolne dla dzieci ze sprzężonymi niepełnosprawnościami (sprzężona niepełnosprawność: niepełnosprawność ruchowa, niedosłuch i niepełnosprawność intelektualna) – 2 grupy.
3. Pierwszy etap edukacyjny dla dzieci ze sprzężonymi niepełnosprawnościami (sprzężona niepełnosprawność: niepełnosprawność ruchowa i niepełnosprawność intelektualna) – 1 grupa (II półrocze roku szkolnego 2010/2011).
4. Pierwszy etap edukacyjny dla dzieci z autyzmem (sprzężona niepełnosprawność: autyzm i niepełnosprawność intelektualna) – 2 grupy.
5. Drugi etap edukacyjny dla dzieci ze sprzężonymi niepełnosprawnościami (sprzężona niepełnosprawność: niepełnosprawność ruchowa i niepełnosprawność intelektualna) – 1 grupa.
6. Trzeci etap edukacyjny dla dzieci ze sprzężonymi niepełnosprawnościami (sprzężona niepełnosprawność: niepełnosprawność ruchowa i niepełnosprawność intelektualna) – 1 grupa.

7. Zespoły rewalidacyjno – wychowawcze (dla dzieci i młodzieży z głęboką niepełnosprawnością intelektualną) – 4 grupy (II półrocze roku szkolnego 2010/2011) oraz 5 grup (I półrocze roku szkolnego 2011/2012).

OREW w 2011 roku prowadził :

- 1) organizację wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka;
- 2) realizował wychowanie przedszkolne, roczne przygotowanie przedszkolne, obowiązek szkolny i obowiązek nauki;
- 3) opiekę dostosowaną do potrzeb wynikających z wielorakiej niepełnosprawności wychowanków oraz z programem wielodyscyplinarnych oddziaływań obejmująca w szczególności pomoc przy: przemieszczaniu się, czynnościach fizjologicznych, utrzymaniu higieny, spożywaniu pokarmów, ubieraniu i rozbieraniu się oraz ochronę przed niebezpieczeństwem;
- 4) rehabilitację społeczno - zawodową, leczniczą i opiekę zdrowotną w ramach świadczeń specjalistycznych.

Cele oraz zadania OREW-u realizowane były poprzez różnorodne formy:

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka

W ramach wczesnego wspomaganie rozwoju realizowany był projekt „Prowadzenie wczesnej diagnozy i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych” w okresie od 20 kwietnia do 30 listopada 2011 roku. Projekt skierowany był do 9 wychowanków OREW-u. W ramach zadania realizowane były dodatkowe zajęcia w zakresie terapii pedagogicznej, terapii dzieci z autyzmem, rehabilitacji ruchowej, terapii logopedycznej oraz terapii psychologicznej. Poza tym przeprowadzono kampanię informacyjną nt. Znaczenia wczesnej diagnozy i rehabilitacji dla rozwoju niepełnosprawnego dziecka, prowadzonej na terenie gmin ościennych.

Wychowanie przedszkolne oraz roczne przygotowanie przedszkolne

Zajęcia prowadzone są zgodnie z tygodniowym harmonogramem zajęć. Dla grupy opracowano plan wychowania zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego. Dla każdego wychowanka zespół specjalistów przygotowuje roczny Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny. Ponadto dla dzieci z autyzmem realizowane były indywidualne programy stymulacyjne w oparciu o zdiagnozowane deficyty w obrębie sfery zmysłów lub inne zachowania wynikające z autyzmu. W ramach terapii społecznej kontynuowano współpracę z Przedszkolem nr 3 i Przedszkolem nr 7 w Koszalinie. Współpraca dotyczyła: cyklicznego – cotygodniowego udziału wychowanków OREW w zajęciach w przedszkolu oraz cyklicznego udziału przedszkolaków w zajęciach integracyjnych i zajęciach stymulacyjnych w Sali Doświadczeń Świata.

W ramach indywidualnych zajęć wychowankowie uczestniczą w hippoterapii, realizują program logopedyczny, psychoterapeutyczny i rehabilitacyjny.

Od września 2011 roku, w grupach przedszkolnych ze sprzężoną niepełnosprawnością, rozpoczęto cykliczne cotygodniowe zajęcia w zakresie bajkoterapii, do których realizacji zaktywizowani zostali rodzice wychowanków.

Kształcenie specjalne

Zajęcia prowadzone były zgodnie z tygodniowym harmonogramem zajęć. Dla grupy opracowano plan nauczania zgodny z podstawą programową kształcenia osób

niepełnosprawnych intelektualnie oraz programem nauczania dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym umiarkowanym i znacznym.

Indywidualne cele stawiane są dla każdego wychowanka na podstawie sporządzonej diagnozy funkcjonalnej i Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego. Indywidualne cele realizuje się w połączeniu z rocznym programem edukacyjnym. Wychowankowie podczas zajęć uczą się nowych czynności, poszerzają swoje słownictwo, poparte gestem i mimiką oraz utrwalają wiedzę o otaczającym ich najbliższym otoczeniu. W grupach starszych wiekowo, poprzez kontakty społeczne nasi wychowankowie wdrażają się do wykonywania zadań w pracowni plastycznej, stolarskiej i wikliniarskiej (prowadzonych przez WTZ Nr 2).

W ramach organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w Ośrodku, Zespół Specjalistów określił zakres, formy i sposoby realizacji oraz częstotliwość zajęć specjalistycznych tj. hipoterapia, zajęcia logopedyczne, psychoterapeutyczne, rehabilitacyjne, hydromasaż oraz terapia integracji sensorycznej. W zebraniach Zespołów Specjalistów uczestniczyli rodzice wychowanków.

Zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze

Praca w zespole polega na realizowaniu indywidualnych programów rehabilitacyjno - rewalidacyjno - wychowawczo - opiekuńczych konstruowanych dla każdego z wychowanków na podstawie wcześniej sporządzonej diagnozy funkcjonalnej. W ramach zajęć nauczyciel szczególnie koncentruje swoją pracę na wspieraniu rozwoju umiejętności motorycznych, poznawczych, emocjonalno – społecznych, porozumiewania się oraz samoobsługi. Wszystkie wymagania programowe dostosowane są do możliwości psychofizycznych wychowanka. Umiejętności te ćwiczone są podczas codziennych zajęć a także w trakcie stymulacji polisensorycznej, intensywnej rehabilitacji, terapii taktylnej, integracji odruchów posturalnych i dynamicznych, zajęć z zakresu terapii mowy, ćwiczeń Metody Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, Programów Aktywności M. Ch. Knillów a także ćwiczeń podnoszących sprawność ruchową w zakresie motoryki małej i dużej, sprawność manualną i umiejętności porozumiewania się pozawerbalnego. Ponadto u wychowanków rozwijana jest percepcja słuchowo - węchowa, dotykowa, smakowa oraz koordynacja wzrokowo - ruchowa. Każdy z wychowanków ma zapewnioną specjalistyczną opiekę psychologa, logopedy, terapeuty SI oraz rehabilitanta. Podniesieniu jakości i efektywności procesu rewalidacyjnego służy nowoczesny sprzęt nagłośnieniowy i audiowizualny do stymulacji zmysłu słuchu, przenośny zestaw do stymulacji polisensorycznej, instrumenty muzyczne do muzykoterapii a także pomoce dydaktyczne rozwijające sprawność manualną i ruchową.

Warsztaty, wykłady i seminaria

W ramach kontynuacji projektu „Odkrywczy nowych łądów” odbyły się wystawy zdjęć, wykonanych przez wychowanków OREW. W kinie Kryterium w terminie 21.03–30.04.2011 roku oraz w Bibliotece Publicznej w terminie 13.06-07.07.2011 roku.

W grudniu 2011 roku zorganizowano dwudniowe szkolenie dla wszystkich pracowników merytorycznych OREW w zakresie form komunikowania się z dzieckiem z autyzmem, doskonalono umiejętności obserwacji i analizy sposobów komunikowania się oraz postępowania w przypadku zachowań trudnych. Podczas warsztatów oglądano wcześniej zarejestrowane sytuacje problemowe, omawiano zachowania konkretnych wychowanków oraz ustalano strategię postępowania.

Zajęcia rekreacyjne, terapeutyczno – rehabilitacyjne (w tym wyjazdowe)

W OREW-ie prowadzone są zajęcia logopedyczne, psychologiczne, zajęcia w zakresie integracji sensorycznej oraz zajęcia w Sali Doświadczeń Świata. W Ośrodku prowadzona jest bardzo intensywna rehabilitacja na którą składa się: masaż suchy, hydromasaż, zabiegi elektroterapii, laseroterapii, magnetoterapii, masaż wibracyjny, krioterapia oraz zabiegi światłolecznictwa. W przypadku dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ruchowo wymiar zajęć wynosi 1h / dziennie przez 5 dni w tygodniu, natomiast pozostali wychowankowie korzystają z tej formy zajęć 3 razy w tygodniu po 40 min. Wychowankowie placówki korzystają z zajęć hipoterapeutycznych w Ośrodku Jazdy Konnej w Budzistowie organizowanych 4 razy w tygodniu. Jeden raz w miesiącu od stycznia do czerwca organizowane były zajęcia „Akademia dźwięku i wibracji” prowadzone przez Fundację Posejdon Group, które mają na celu uzyskanie stanu głębokiego odprężenia i relaksacji, co skutkuje rozluźnieniem, zaufaniem i wspomaga proces komunikowania się.

W dniach 6-10 czerwca 2011 roku odbył się trening samodzielności - 5 dniowy wyjazd dla 4 wychowanków, które ze względu na wielość zaburzeń nie miały wcześniej możliwości na samodzielny (bez udziału rodziców) wyjazd z domu. Trening ten miał dwa podstawowe założenia: rozszerzenie zakresu zaradności i samodzielności życiowej osób z niepełnosprawnością intelektualną, głównie z zakresu podstawowych czynności życia codziennego (m.in. realizacja potrzeb fizjologicznych spożywanie posiłków, higiena osobista, trening ubierania).

1 lipca 2011 roku odbyła się jednodniowa wycieczka wychowanków OREW do Parku Dinozaurów w Łebie. Wycieczka pełniła funkcję poznawczą, polegającą na dostarczeniu dziecku informacji o otaczającym świecie, kształcącą - polegającą na rozwijaniu spostrzeżeń i wrażeń, kształtowaniu pojęć, funkcję wychowawczą - wyrażającą się dostarczeniem wzorców postępowania i kształtowaniem umiejętności zachowania się oraz funkcję motywacyjną, polegającą na pobudzaniu aktywności poznawczej dziecka oraz wyzwaniu i rozwijaniu zainteresowań otaczającą przyrodą.

OREW jest organizatorem, a także uczestniczy w wielu przedsięwzięciach i imprezach integracyjnych. W ubiegłym roku zorganizowano:

- ✓ Dzień Babci, Dzień Dziadka;
- ✓ zabawę karnawałowo – walentynkową „Księżniczki i królowie”
- ✓ Finał X Akcji „Wrzuć miedziaka dla dzieciaka” oraz przekazanie sprzętu rehabilitacyjnego OREW w Teatrze Variete Muza w Koszalinie
- ✓ Powitanie Dnia Wiosny w Ośrodku Hipoterapii w Budzistowie
- ✓ Śniadanie Wielkanocne;
- ✓ Dzień Matki i Ojca;
- ✓ Wystawa zdjęć wykonanych przez wychowanków OREW pt „Oczami duszy widzę świat” w Centrum Kultury 105 oraz w Bibliotece Publicznej w Koszalinie
- ✓ Dzień Dziecka
- ✓ Uroczyste zakończenie roku szkolnego 2010/2011
- ✓ Pasowanie na przedszkolaka
- ✓ Organizacja Akcji „Odkręć się na niepełnosprawnych”
- ✓ Zabawa Mikołajkowa
- ✓ Organizacja Akcji „Dar serca”
- ✓ Przygotowanie Jasełek - Żywa Szopka

Ponadto w ciągu całego roku uczestniczono w różnych przedsięwzięciach i imprezach integracyjnych m.in.:

- wyjście do Bałtyckiego Teatru dramatycznego na spektakl „O smoku wawelskim”
- Obchody Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną
- udział 10 wychowanków w Wycieczkach Kolarskich organizowanych przez „Głos Koszaliński”

- udział w II Igrzyskach Olimpijskich Przedszkolaków pod Patronatem Prezydenta Miasta Koszalina
- udział w Akcji „Pomoc dla Rafała”
- udział w IX Integracyjnym Plenerze Artystycznym Osieki
- udział w VIII Festiwalu Filmowym Integracja TY I JA
- udział w wycieczce kolejką wąskotorową do Manowa
- wyjście do Bałtyckiego Teatru dramatycznego na spektakl „Tajemniczy ogród” oraz „Smoczek Hieronim”
- udział w VI Warsztatach Mistrzostwach Bowlingowych pod hasłem „Mistrz Kręgla”

Poradnictwo specjalistyczne

Przez cały rok prowadzono bieżące konsultacje z rodzicami/opiekunami prawnymi wychowanków OREW, zarówno na poziomie spotkań indywidualnych jak również podczas zebrań Zespołów Specjalistów. Głównymi tematami konsultacji były: realizacja Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych, programów logopedycznych, informacje dotyczące zachowań trudnych oraz zachowań utrudniających funkcjonowanie wychowanka, stosowanie odpowiednich diet, stosowanie pozycji ułożeniowych podczas różnych aktywności w domu, wyposażanie w specjalistyczny sprzęt ortopedyczny bądź inne pomoce ułatwiające funkcjonowanie dziecka, odbycie konsultacji u lekarza specjalisty oraz indywidualne problemy wychowanków.

W ramach współpracy z rodzicami rozpoczęto organizację cyklicznych zajęć otwartych dla rodziców i opiekunów prawnych wychowanków. Spotkania pozwoliły rodzicom zapoznać się z metodami i technikami wykorzystywanymi podczas organizacji zajęć, zrozumieć znaczenie i celowość stosowania odpowiednich metod oraz nauczenie podstawowych form pracy, niezbędnych do efektywnej współpracy na poziomie nauczyciel/ specjalista - rodzic.

Rodzice wychowanków OREW korzystali również z biblioteki ośrodka oferującej wiele aktualnych pozycji książkowych dotyczących pracy z dziećmi niepełnosprawnymi.

W OREW-ie w 2011 roku zatrudnionych było 42 pracowników (35,60 etatów). Subwencja oświatowa wyniosła 1.755.797 zł

8. Koszalińska Biblioteka Publiczna (KBP)

prowdzi działalność w ramach realizacji celu szczegółowego – podejmowanie działań w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym w różnych dziedzinach życia społecznego. Jednym z zadań KBP wynikających ze statutu biblioteki jest organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów bibliotecznych osobom niepełnosprawnym. Obsługą biblioteczną tych osób zajmują się pracownicy Oddziału Zbiorów Audiowizualnych oraz Filii Nr 6,8,9,11, służący pomocą niewidomym i niedowidzącym, osobom na wózkach inwalidzkich, niepełnosprawnym intelektualnie - dorosłym i dzieciom.

Zbiór „książek mówionych”, czyli literatury nagranej na kasetach magnetofonowych, z którego korzystają osoby niewidome, niedowidzące, chorzy z innymi dysfunkcjami oraz dzieci dyslektyczne w roku sprawozdawczym powiększył się o 234 kaset tj. 21 tytułów o łącznej wartości 1.228,92 zł. Od kilku lat gromadzimy „książkę mówioną” na płytach CF. W 2011 roku zakupiono 21 tytułów książek nagranych w zakodowanym systemie mp3 o wartości 245,99 zł. Od 8 lat gromadzimy książki do słuchania tzw. audiobooki na płytach CD : audio i w formacie mp3. Są ogólnie dostępne w wypożyczalni płyt i cieszą się coraz większym zainteresowaniem również wśród osób starszych, niepełnosprawnych a także niedowidzących. W 2011 roku zakupiono 263 tytuły takich książek (316 płyt) w tym 230 tytułów w formacie mp3 i 33 tytuły

audio. Część zakupu tj. 143 płyty tj. 130 tytułów audiobooków na sumę 2.980 zł. zakupiono z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Można powiedzieć, że na chwilę obecną w zbiorach biblioteki znajduje się znaczna część tytułów, które ukazały się na rynku wydawniczym. W roku 2011 zarejestrowano 94 aktywnych czytelników w wypożyczalni „książek mówionych”, którą odwiedziło 696 czytelników, którzy wypożyczyli 29.342 kaset (tj. 2.267 tytuły), 8 książek z dużą czcionką oraz 194 tytułów książek w formacie czytaka. Dwa razy w miesiącu pracownicy Oddziału Zbiorów Audiowizualnych dowożą „książki mówione”: i książki „czarnodrukowe” do domów osób niewidomych, niepełnosprawnych, które nie mogą dotrzeć do biblioteki. W roku ubiegłym podczas tych wyjazdów odwiedziło 103 czytelników. Od blisko dwudziestu lat w wypożyczalni „książek mówionych” w każdą środę odbywają się spotkania czytelników tej agendy. Są to okazjonalne spotkania (święteczne, Światowy Dzień Chorego, Dzień Białej Laski, Zaduszki czy Międzynarodowy Dzień Książki) lub z udziałem zaproszonych gości. Jedynie w styczniu ubiegłego roku na przykład odbyło się spotkanie z Michałem Dorofiejczukiem, studentem Politechniki Koszalińskiej Instytutu Wzornictwa, który gromadząc materiały do swojej pracy dyplomowej chciał dowiedzieć się od ludzi z dysfunkcją wzroku co pomogło by im w codziennym życiu omijać bariery architektoniczne, jak również z panią dr Lidią Dzienisiewicz, która prezentowała metody komunikacji „Porozumienie bez przemocy”.

Systematycznie prowadzono zajęcia terapeutyczne z dziećmi i młodzieżą z trzech klas ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Koszalinie, z dwóch klas ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Warninie, z grupy młodzieżowej Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „IKAR”. Formy pracy podczas tych zajęć są różnorodne np. : słuchanie muzyki, która ma na celu wizualizację tematyki zajęć. Głośne czytanie, lub słuchanie książek (lektur) wybranych wraz z nauczycielem przez bibliotekarza, jak również projekcje filmów. Prawie każde zajęcia kończą się wykonaniem prac plastycznych ilustrujących tematykę zajęć, prezentowanych w stałej galerii. Oprócz dzieci i młodzieży, które biorą udział w zajęciach biblioterapeutycznych prowadzonych przez pracownice Oddziału Zbiorów Audiowizualnych, fonotekę odwiedzają również podopieczni dwóch Środowiskowych Domów Samopomocy. Są to osoby starsze, które przede wszystkim słuchają muzyki : muzyki relaksacyjnej czy określonych utworów (fragmenty z operetek, oratoria) poprzedzonych słowem wstępu przez prowadzącą bibliotekarkę.

Działalnością na rzecz osób niepełnosprawnych zajmują się także w/w filie Koszalińskiej Biblioteki Publicznej. Na F. 9 przy ul. Struga prowadzone są zajęcia terapeutyczne z uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 2 w Koszalinie. Filia Nr 8 od lat organizuje spotkania członków Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „IKAR”. W lipcu zorganizowano wernisaż prac plastycznych niepełnosprawnej artystki Wandy Kołtun. Na filiach Nr 6 i 11 odbywały się zajęcia prowadzone z dziećmi z Przedszkola Integracyjnego oraz z uczniami ze Szkoły Podstawowej Nr 21 w Koszalinie. Z okazji Światowego Dnia Zdrowia na filii przy ul. Lelewela odbyło się spotkanie pod hasłem „Wiosna, lato bez tabletki. Profilaktyka sezonowa” z członkami Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Koszalinie, które prowadził dr Maciej Lewicki. Na Filii Nr 3 odbywały się zajęcia z uczniami ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Koszalinie. Te zajęcia odbywają się w godzinach popołudniowych, w których uczestniczą mieszkańcy internatu tego Ośrodka. Dla wszystkich uczestników zajęć terapeutycznych prowadzonych w KBP zorganizowano dwa koncerty: w maju – koncert wokalny w wykonaniu młodzieży z Mini Studia Poezji i Piosenki, działającym przy CK105 w Koszalinie, a w czerwcu podczas uroczystego zakończenia cyklu zajęć terapeutycznych

zaprezentował się Big Band, działający przy Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Koszalinie.

Sztandarową imprezą na rzecz osób niepełnosprawnych, której organizatorami są Koszalińska Biblioteka Publiczna i Koszalińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne jest Europejski Festiwal Filmowy INTEGRACJA TY i JA (szczegóły w późniejszej części sprawozdania)

V. REHABILITACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Zadania realizowane przez PUP w Koszalinie

1.1. W ramach realizacji celu szczegółowego – umożliwienia osobom niepełnosprawnym dokonywania wyboru kierunku rozwoju zawodowego zgodnego z ich wiedzą i możliwościami oraz stworzenia im możliwości odnalezienia się na rynku pracy.

Pomoc w wejściu lub powrocie na rynek pracy osobom niepełnosprawnym odbywa się w oparciu o wiele form aktywizacji.

Jedną z nich jest praca z doradcą zawodowym, która polega na sprecyzowaniu jego oczekiwań względem przyszłej pracy. Doradca zawodowy korzystając z narzędzi, które ma do dyspozycji, pomaga ustalić, określić ścieżkę kariery zawodowej klienta. Odbywa się to wielotorowo: na podstawie analizy dotychczasowych doświadczeń zawodowych klienta, zdobytych kwalifikacji i uprawnień zawodowych, wykształcenia a także predyspozycji. Ważny element w określeniu obszaru zawodowego stanowią przeciwwskazania do wykonywania pracy, które są podstawą do określenia podejmowanych dalszych działań. Niejednokrotnie doradca pracuje także nad pobudzeniem motywacji osoby niepełnosprawnej do powrotu na rynek pracy. Etapem końcowym jest przygotowanie dokumentów aplikacyjnych przez klienta oraz przygotowanie go do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą. Należy podkreślić, że doradca zawodowy pełni na tym etapie rolę wspierającą i koordynującą tak, aby wzbudzić większe zaangażowanie klienta na etapie planowania.

Ważną rolę w procesie pracy doradcy z klientem niepełnosprawnym odgrywa wspólne przygotowanie z nim indywidualnego planu działania. IPD służy usystematyzowaniu podejmowanych przez osoby niepełnosprawne działań i skonkretyzowaniu ich oczekiwań w sprawie zatrudnienia. Plan ten ma również na celu określenia zakresu i skali koniecznych do podjęcia przez osobę niepełnosprawną zmian w dotychczasowej sytuacji zawodowej, których nadrzędnym celem jest otrzymanie zatrudnienia.

Inną formą aktywizacji osób niepełnosprawnych są szkolenia zarówno grupowe jak i indywidualne. W przypadku tej formy wsparcia rola doradcy polega przede wszystkim na udzieleniu pomocy osobie niepełnosprawnej w wyborze kierunku tego szkolenia. W przypadku, gdy osoba sama wybrała sobie już kierunek szkolenia rolą doradcy jest wydanie opinii dotyczącej możliwości udziału osoby niepełnosprawnej w zajęciach szkoleniowych. Tu istotnym czynnikiem w procesie podejmowania decyzji jest ustalenie ewentualnych przeciwwskazań do podjęcia szkolenia. W związku z tym w szczególnych przypadkach przed wydaniem wiążącej opinii doradca zawodowy kierował niepełnosprawnych klientów PUP na specjalistyczne badania lekarskie, których celem było określenie przydatności tych osób do wybranego kierunków szkolenia.

W ramach prowadzonych porad i informacji zawodowych w 2011 roku doradcy zawodowi udzielali swoim klientom informacji o możliwościach skorzystania z aktywnych form wsparcia, którymi w 2011 r. dysponował urząd pracy (dotacja na utworzenie działalności gospodarczej, prace w ramach ofert subsydiowanych, staże, prace społecznie użyteczne, itp.), W ramach

udzielanych porad doradcy informowali niepełnosprawnych klientów o możliwościach uzyskania przez nich nowych kwalifikacji i umiejętności i zachęcali do udziału w tych programach.

W 2011 roku z porad indywidualnych udzielonych przez doradców zawodowych skorzystało 55 osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami miasta Koszalina.

1.2. W ramach realizacji celu szczegółowego — pomocy osobom niepełnosprawnym w powrocie do zatrudnienia, pomocy w awansie zawodowym, a przez to ułatwienie integracji społecznej i samorealizacji

W 2011 r. w ramach tej grupy działań osoby niepełnosprawne były informowane o rodzajach organizowanych szkoleń i możliwościach przekwalifikowania.

W 2011 r. doradcy zawodowi zaopiniowali 7 wniosków osób niepełnosprawnych, które ubiegały się o skierowanie na szkolenie. Doradcy zawodowi opiniując zgłoszenia kandydatów brali przede wszystkim pod uwagę wymogi psychofizyczne stawiane na danych stanowiskach pracy. Tu istotnym czynnikiem w procesie podejmowania decyzji był fakt ewentualnych przeciwwskazań do podjęcia szkolenia i co się z tym wiąże późniejszej możliwości podjęcia pracy po zakończeniu szkolenia. W związku z tym w szczególnych przypadkach przed wydaniem wiążącej opinii doradca zawodowy kierował wybrane osoby na specjalistyczne badania lekarskie do lekarza medycyny pracy, których celem było określenie przydatności osób do wybranych kierunków szkolenia.

Z Funduszu Pracy zostało przeszkolonych 6 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w tym 3 kobiety. Łącznie na szkoleń przeznaczono kwotę w wysokości 14 366,77 zł., którą przeznaczono na realizację szkoleń o tematyce: Intensywny kurs języka niemieckiego dla opiekunów osób starszych, kurs podstawowy i specjalistyczny (cysterny) w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, obsługa kasy fiskalnej z elementami socjotechnik sprzedaży, operator kopoarko-ładowarki kl. III, telemarketer.

Osobną grupę szkoleń, które nie są bezpośrednio związane ze zdobywaniem określonych kwalifikacji i umiejętności zawodowych stanowiły zajęcia warsztatowe prowadzone w ramach Klubu Pracy.

Klub Pracy jest formą pomocy osobom bezrobotnym w zakresie aktywnego poszukiwania pracy. Ta forma wsparcia i pomocy przeznaczona jest przede wszystkim dla osób, które nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy lub nie osiągały pozytywnych efektów swoich działań w tym zakresie oraz dla osób, które powracają na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej.

Podczas szkolenia uczestnicy klubu pracy mogli:

- poznać procesy i tendencje zachodzące na rynku pracy, które mają bezpośredni wpływ na sposób i skuteczność poszukiwania pracy;
- poznać swoje mocne strony i ocenić ich przydatność na rynku pracy;
- dokonać bilansu umiejętności, możliwości i predyspozycji zawodowych, co może być inspiracją do znalezienia pomysłu na własną drogę zawodową;
- przygotować się do autoprezentacji;
- poznać zasady pisania dokumentów aplikacyjnych;
- nabyć umiejętność prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych;
- opracować strategie pokonywania barier w zatrudnieniu;
- nawiązywać kontakty pomocne w poszukiwaniu zatrudnienia.

Trwające trzy tygodnie zajęcia aktywizacyjne przynoszą uczestnikom wymierne efekty. Uczestnicy po zakończonych zajęciach nabiera pewności siebie, umiejętności radzenia sobie

w sytuacjach społecznych wymagających od niego wiedzy. Praca w grupie wspiera ich i motywuje, do samodzielnego poszukiwania pracy. Wśród uczestników grupy wzrasta wiara w skuteczność tych poszukiwań, która jest niezbędna do osiągnięcia zamierzonego celu. Uczestnicy zajęć zmieniają postawy społeczne i uświadamiają sobie, że muszą brać odpowiedzialność za swoje życie w szczególności za własne decyzje życiowe i zawodowe.

W 2011 r. w klubach pracy wzięło udział 5 niepełnosprawnych osób bezrobotnych będących mieszkańcami miasta Koszalina.

1.3. W zakresie realizacji celu szczegółowego - współdziałania osób, instytucji oraz pracodawców przy tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Począwszy od września 2007 r. obsługa osób bezrobotnych w zakresie pośrednictwa pracy prowadzona przez wyznaczonego na stałe do realizacji tych zadań pośrednika pracy.

W ramach tego stanowiska obsługiwani są również pracodawcy, którym w czasie ich wizyt udzielane i przekazywane są informacje na następujące tematy:

- Ø Bieżąca sytuacja na rynku pracy. Informacja ta udzielana jest między innymi w oparciu o prowadzone w cyklach półrocznych analizy lokalnego rynku pracy - Monitoring Zawodów nadwyżkowych i deficytowych.
- Ø Możliwości pozyskania na lokalnym rynku pracy pracowników o poszukiwanych specjalnościach i kwalifikacjach.
- Ø Zasady i sposoby składa ofert pracy.

1.4 W zakresie pośrednictwa pracy.

Pozyskane od pracodawców w 2011 r. oferty pracy były kierowane do niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy przede wszystkim za pomocą indywidualnych skierowań wydawanych bezpośrednio podczas wizyty bezrobotnego w urzędzie. W trakcie rozmowy pośrednika pracy z bezrobotnym pośrednik ustalał, czy dana osoba spełniała wszystkie wymogi określone w ofercie pracy. Celem takiego działania było kierowanie do pracodawców kandydatów o poszukiwanych przez nich kwalifikacjach zawodowych.

W 2011 r. informacje o ofertach pracy dla osób niepełnosprawnych wzorem lat ubiegłych zamieszczane były w specjalnie wydzielonej dla tego rodzaju ofert witrynie informacyjnej. Ponadto informacji o ofertach dostarczała bezrobotnym strona internetowa urzędu www.pup.koszalin.pl, na której oferty dla osób niepełnosprawnych podobnie jak te rozpowszechniane w gablotach wydzielone były w odrębnej grupie. Informacje o ofertach pracy można było również uzyskać telefonicznie bezpośrednio u pośrednika pracy pod numerem telefonu 94 34 28 472 (od 23.03.2012 r. telefon ten uległ zmianie na 94 34-55-711). oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej caz@pup.koszalin.pl. Oferty pracy rozpowszechniane były dodatkowo w każdym ze środowisk wydań Głosu Koszalińskiego.

Realizacja ofert pracy przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych nigdy nie należała do zadań prostych i łatwych w związku z tym w 2011 r. przy ich realizacji występowały charakterystyczne dla tej grupy ofert pracy trudności i problemy.

Podstawowym problemem, na jaki pośrednik pracy napotykał w podejmowanych działaniach aktywizacyjnych była ograniczona ilość ofert przeznaczona dla osób niepełnosprawnych w stosunku do wszystkich ofert zgłaszanych w urzędzie.

W 2011 r. PUP w Koszalinie dysponował łącznie 4947 miejscami pracy, staży, prac społecznie użytecznych, z czego 575 tych miejsc zatrudnienia dedykowana była dla osób niepełnosprawnych. W liczbie 575 ofert miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych 183 miejsc

zostało złożonych w ramach pośrednictwa zamkniętego przez pracodawców prowadzący swoje firmy na terenie miasta Koszalina. W roku 2011 r. w stosunku do 2010 r. struktura spływających do urzędu ofert dedykowanych dla osób niepełnosprawnych uległa zauważalnemu rozszerzeniu. W 2011 r. pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników na stanowiska w zawodach: sprzątaczką, operatorzy maszyn, pracownik ochrony mienia, pracownik gospodarczy, kucharz, magazynier, sprzedawca, pokojowa, konserwator.

Rozszerzenie grupy ofert nie wpłynęło w sposób zasadniczy na ich strukturę.

W 2011 r. podstawową grupę ofert stanowiły nadal oferty na pracowników od, których pracodawcy nie oczekiwali posiadania wysokich kwalifikacji i umiejętności. Pochodną takiej struktury ofert było to, że wysokość wynagrodzenia, na jakie mogły liczyć osoby niepełnosprawne za wykonywanie pracy w tych zawodach niezmiernie rzadko przekraczała kwotę minimalnego wynagrodzenia, które w 2011 r. wynosiło 1386,00 zł brutto.

Z kolei oferty pracy na stanowiska lepiej płatne, należały, w 2011 r. do nielicznych. W związku z powyższym kandydaci posiadający odpowiednio wyższe kwalifikacje do wykonywania np. prac na stanowiskach biurowych lub kierowniczych miały jeszcze większy problem ze znalezieniem pracy w swoich zawodach. W tej grupie ofert pracodawcy poszukiwali pojedynczych osób na następujące stanowiska: księgowa, szef kuchni, dietetyk, specjalista ds. marketingu, kierownik usług czystościowo porządkowych, fizjoterapeuta.

W 2011 r. większość pozyskanych przez PUP ofert miejsc zatrudnienia skierowana była do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności.

W 2011 r. pewną zmianą w stosunku do roku ubiegłego był fakt, poszukiwania przez pracodawców osób niepełnosprawnych z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności. Podobnie jak w latach poprzednich w 2011 r. osoby niepełnosprawne oprócz ofert skierowanych wyłącznie do tej grupy mogły korzystać również z pozostałych ofert będących do dyspozycji PUP. Jedynym ograniczeniem były w takim przypadku przeciwwskazania lekarskie do wykonywania określonej pracy.

Podstawowym i niezmiennym od lat zadaniem pośrednika pracy była, aktywizacja zawodowa niepełnosprawnych osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W tym przypadku podobnie jak przy realizacji ofert pracy pośrednik pracy aktywizując zawodowo swoich klientów musiał, na co dzień rozwiązywać wiele trudności i problemów.

Ograniczone i nie zawsze skuteczne próby aktywizacji niepełnosprawnych mieszkańców miasta Koszalina wynikały głównie z: przeciwwskazań lekarskich do wykonywania określonej pracy, niskich kwalifikacji tych osób, braku umiejętności odnalezienia się na rynku pracy, niskiej samooceny osób bezrobotnych, bariery wieku, postawy roszczeniowej niedostosowanej do realiów rynku pracy. Były to osoby, które często dawno temu wypadły z rynku pracy i nie potrafiły ponownie na tym rynku się odnaleźć. W zdecydowanie w zbyt wielu przypadkach fakt bycia osobą niepełnosprawną traktowały one, jako usprawiedliwienie swojej mało komfortowej sytuacji życiowej i jako podstawową przyczynę swoich zawodowych i społecznych niepowodzeń. Znaczna grupa zarejestrowanych w tut. Urzędzie osób niepełnosprawnych to osoby po 50 – tym roku życia, którym trudniej jest odnaleźć się na lokalnym rynku pracy. Zadaniem pośrednika pracy było, więc udzielanie tym osobom pomocy w znalezieniu odpowiedniej pracy lub szkolenia uwzględniając powyżej opisane ograniczenia tych osób. W ramach prowadzonej pracy aktywizacyjnej w 2011 r. pośrednicy pracy udzieli informacji osobom niepełnosprawnym na temat różnych form aktywnego poszukiwania pracy. Osoby te otrzymywały wykaz zakładów pracy chronionej, informacje o szkoleniach organizowanych przez PUP i inne organizacje, informację o programach realizowanych ze środków PFRON. W sposób ciągły motywowane one były do szukania ofert pracy w lokalnej

prasie, w Internecie, poprzez siatkę znajomych. Ponadto osoby niepełnosprawne zachęcane były do korzystania z porad doradców zawodowych i lidera klubu pracy. W 2011 r. osoby niepełnosprawne zarejestrowane podejmowały pracę zarówno korzystając z ofert będących w dyspozycji PUP, jak również poszukiwały ją samodzielnie, a także podejmowały działalność gospodarczą. Pośrednik pracy przekazywał bezrobotnym informacje dotyczące lokalnego rynku pracy, wzmacniał motywację do poszukiwania pracy oraz pracował nad wyższą samooceną bezrobotnego. Rezultatem tych działań jest większa wiedza osób niepełnosprawnych w zakresie ich praw i obowiązków, możliwości korzystania z różnego rodzaju aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz większa wiedza na temat samodzielnego poszukiwania pracy.

1.5. W zakresie realizacji celu szczegółowego – wzbogacania wiedzy i umiejętności korzystania z odpowiedniego doradztwa prawno-organizacyjnego oraz prowadzenia doradztwa organizacyjno-prawnego i ekonomicznego w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne.

Podobnie jak w latach ubiegłych w 2011 r. pracownicy PUP w Koszalinie udzielali zainteresowanym osobom informacji o instytucjach zajmujących się wspieraniem i rozwojem lokalnej przedsiębiorczości, a także możliwościach uzyskania dotacji na podjęcie własnej działalności gospodarczej (w tym również ze środków PFRON).

1.6. W zakresie realizacji celu szczegółowego — wsparcia finansowego pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne – pracownicy Urzędu w trakcie wizyt pracodawców w tut. Urzędzie jak również w trakcie wizyt składanych pracodawcom w ich firmach informowali o możliwościach otrzymania wsparcia finansowego związanego z zatrudnieniem niepełnosprawnych osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W 2011r. pracodawcy mogli otrzymać wsparcie finansowe ukierunkowane na aktywizację osób niepełnosprawnych z Funduszu Pracy oraz w ramach środków, którymi na ten cel dysponował PFRON.

W 2011r. aktywizacją w ramach środków Funduszu Pracy objęto 28 osoby niepełnosprawne, z czego:

- 8 osoby podjęły zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych,
- 10 osób zostało skierowanych do odbycia stażu,
- 2 osób zostało skierowanych do odbywania prac społecznie użytecznych,
- 2 osób otrzymały jednorazowe wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 6 osoby zostały skierowane do odbywania szkolenia.

W 2011r. na stanowiskach utworzonych w ramach środków PFRON zostało zatrudnionych 14 osób niepełnosprawnych.

1.7. W zakresie realizacji celu szczegółowego — prowadzenia ewidencji osób niepełnosprawnych.

Zadanie było realizowane poprzez zbieranie podstawowych danych osobowych i dodatkowych informacji dotyczących m.in.: stopnia niepełnosprawności, posiadanych kwalifikacji, przeciwwskazań do wykonywania określonej pracy. Na koniec roku 2011 r. w ewidencji PUP figurowało 452 (w tym 109 długotrwale bezrobotnych) niepełnosprawnych osób ze statusem bezrobotnego oraz 90 osób niepełnosprawnych ze statusem poszukującego pracy. (w 2010 liczby te wynosiły odpowiednio 417 osoby bezrobotne i 110 osoby poszukujące pracy. W ciągu 2011 roku w tut. urzędzie rejestrowały się 702 osoby bezrobotne i 119 osób

poszukujących pracy (napływ). Jednocześnie w tym samym roku 527 osób bezrobotnych i 137 poszukujące pracy zostało wyłączonych z ewidencji PUP (odpływ). Status osoby niepełnosprawnej w wyniku upływu terminu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydanego na czas określony w roku 2011 utraciły 80 osoby bezrobotne i 21 osób poszukujących pracy figurujących w ewidencji PUP.

1.8. Uwagi końcowe

Na podstawie Uchwały Nr 305/2010 Zarządu Powiatu Koszalińskiego z dnia 6 stycznia 2010 roku oraz zarządzenia Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie z dniem 01 stycznia 2010 r. utworzone zostało Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ). Utworzenie tej jednostki organizacyjnej wynikało z zapisów znowelizowanej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a dokładnie z art. 9b ust. 1 wyżej cytowanej ustawy. Mając na uwadze przyświecający ustawodawcy cel utworzenia Centrów Aktywizacji Zawodowej przeprowadzone w ramach powołanego w 2010 roku działu podstawowe zmiany organizacyjne polegały przede wszystkim na skupieniu w jednej strukturze organizacyjnej usług rynku pracy:

W 2011 roku kierując się dalszą potrzebą poprawy jakości obsługi klientów PUP w Koszalinie Uchwałą Nr 60/2011 Zarządu Powiatu Koszalińskiego dnia 24 sierpnia 2011 roku dokonano bardzo istotnej zmiany organizacyjnej utworzonego w 2010 roku Centrum Aktywizacji Zawodowej. Na mocy powyższej uchwały Centrum Aktywizacji Zawodowej zostało poszerzone i począwszy od sierpnia 2011 r. w skład jego struktury wchodzi: Dział Pośrednictwa Pracy, Doradztwa Zawodowego i Szkoleń raz jako nowa jednostka organizacyjna Dział Instrumentów Rynku Pracy.

W wprowadzonej w sierpniu 2011 roku nowej poszerzonej strukturze klienci CAZ w tym również osoby niepełnosprawne mogli więc otrzymać pomoc i wsparcie urzędu w ramach usług i instrumentów rynku pracy.

W ramach usług rynku pracy wsparcie to obejmowało:

- § pośrednictwo pracy,
- § poradnictwo zawodowe i informację zawodową,
- § pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- § organizację szkoleń,

W zakresie instrumentów rynku pracy wsparcie dla klientów PUP obejmowało:

- finansowanie kosztów: przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych czy też odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego bądź pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w związku ze skierowaniem przez powiatowy urząd pracy,
- finansowanie kosztów zakwaterowania w miejscu pracy osobie, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem stałego zamieszkania, w przypadku skierowania przez powiatowy urząd pracy,
- dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy, podjęcia działalności gospodarczej, kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa,
- refundowanie kosztów poniesionych z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego.

W trakcie prowadzonej w 2011 roku reorganizacji CAZ z zakresów czynności pracowników wyłączono większość działań mających charakter typowo administracyjnych, czyli np. stawiennictwo w innym celu niż aktywizacja zawodowa czy wypłata świadczeń, towarzyszących określonej usłudze lub instrumentowi.

Celem kolejnych działań z organizacyjnych było wyodrębnienie i trwałe oznaczenie powierzchni biurowej przynależnej do Centrum Aktywizacji Zawodowej. Ta część zadania ze względu na bardzo trudne warunki lokalowe, w których w 2011 r. funkcjonował PUP w Koszalinie okazała się najtrudniejsza do realizacji. Pełne wyodrębnienie i trwałe oznaczenie powierzchni biurowej przynależnej do Centrum Aktywizacji Zawodowej będzie możliwe dopiero do wykonania w 2012 roku po przeprowadzeniu się do PUP do nowej siedziby.

2. Zadania realizowane ze środków PFRON przez Urząd Miejski

Zadania realizowane były na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 roku Nr 127 poz. 721 ze zm.) i zgodnie z Uchwałami Rady Miejskiej w Koszalinie w sprawie określenia zadań finansowych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2011 roku tj.:

1. Nr VII/65/2011 z dnia 24 marca 2011 roku, podział limitu na 2011 r. w kwocie 2.092.503 zł,
2. Nr XI/129/2011 z dnia 21 czerwca 2011r. zwiększenie limitu na 2011r. o kwotę 269.190 zł, do kwoty 2.361.693 zł,
3. Nr XIV/164/2011 z dnia 22 września 2011r. przeniesienie środków w wysokości 60.000 zł z rehabilitacji zawodowej na rzecz rehabilitacji społecznej.

W 2011 roku uchwałami Rady Miejskiej w Koszalinie przyznano:

- 1) na rehabilitację zawodową 390.000 zł – do realizacji 1 zadanie refundacja kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- 2) na rehabilitację społeczną 1.971.693 zł (w tym WTZ 1.479.600 zł), na pozostałe zadania:
 - turnusy rehabilitacyjne,
 - likwidację barier,
 - sprzęt rehabilitacyjny, środki ortopedyczne,
 - sport, kulturę, rekreację

przyznano łącznie kwotę 492.093 zł.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

– przyznana kwota na 2011rok po zmianach wynosiła 390.000 zł (jest mniejsza w porównaniu do 2010 roku o 1113.226 zł tj. o 22,5%). Do rozpatrzenia wpłynęły 23 wnioski od Pracodawców o refundację kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych – (art. 26e ustawy o rehabilitacji) na kwotę 766.390 zł.

Tworzenie stanowisk pracy w 2011 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa Pracodawcy	Nazwa stanowiska	Stopień niepełnosprawności	Uwagi
1.	Złobek Miejski w Koszalinie			Wnioski nie mogły być realizowane z uwagi na obwarowania w Ustawie o finansach publicznych i ustawie o rehabilitacji (...).
2.	Złobek Miejski w Koszalinie			
3.	Specjalistyczny Szpital Gruźlicy i Chorób Płuc			Rezygnacja z powodu podpisania umowy na wyk. prac społ. Użytecznych na terenie szpitala.
4.	Trans-San Koszalin	kierowca- sanitariusz	lekki	Umowa w realizacji
5.	CONSTANS sp. z o.o w Koszalinie	specjalista ds.zatrudnienia i rachuby płac	lekki	Umowa w realizacji
6.	Teatr Variete MUZA	Kucharz	III grupa	Umowa w realizacji

	w Koszalinie			
7.	Teatr Variete MUZA w Koszalinie	pomoc kuchenna	lekki	Umowa w realizacji
8.	Merlion sp. z o.ow Koszalinie			Wniosek rozparzono negatywnie
9.	Amber Gold sp. z o.o w Koszalinie			Wniosek rozparzono negatywnie
10.	Amber Gold sp. z o.o w Koszalinie			Wniosek rozparzono negatywnie
11.	PUF sp. z o.o w Koszalinie			Rezygnacja z umów z powodu zmian org. w Dziale Szklarni
12.	PUF sp. z o.o w Koszalinie			
13.	PUF sp. z o.o w Koszalinie			
14.	SANATUS w Koszalinie	masażysta – fizjoterapeuta	umiarkowany	Umowa w realizacji
15.	Hurtownia BASTEK w Koszalinie	Magazynier	umiarkowany	Umowa w realizacji
16.	RECYKLON w Koszalinie	Magazynier	lekki	Umowa w realizacji
17.	TOM – BUD w Koszalinie			Rezygnacja z umowy – trudności finansowe
18.	HAFTKOM w Koszalinie	operator maszyny	umiarkowany	Umowa w realizacji
19.	AGRA w Koszalinie	kierowca monter	III grupa	Umowa w realizacji
20.	NEW STYLE w Koszalinie	pracownik ds. komunikacji wizualnej	znaczny	Umowa w realizacji
21.	PUF sp. z o.o w Koszalinie	pracownik produkcji szybzespolonych	umiarkowany	Umowa w realizacji
22.	MECHANIZATOR w Koszalinie	pracownik ds. obsługi szkoleń i zaopatrzenia	III grupa	Umowa w realizacji
23.	Teatr Variete MUZA w Koszalinie	Akustyk	umiarkowany	Umowa w realizacji
RAZEM				13 umów w realizacji

Utworzono 13 miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Zatrudniono:

- 4 osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności
- 3 osoby z III grupą,
- 5 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 1 osobę ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Przyznane środki w wysokości 390.000 zł. wydatkowano w 100% środków.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Do zadań realizowanych w roku 2011 należały :

- 1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych ,
- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- 5) nadzór merytoryczny oraz finansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Szczegółowa informacja o tych zadaniach znajduje się w innych części sprawozdania.

VI. INTEGRACJA SPOŁECZNA

W zakresie realizacji celu szczegółowego - integracji środowiska osób niepełnosprawnych – realizowane były zadania przez instytucje i stowarzyszenia działające na ich rzecz.

1. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych (Rada)

PODSTAWA PRAWNA: Rada działa na podstawie art. 44 b i 44 c ustawy o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.) - zarządzeniem Prezydenta Miasta Koszalina Nr 144/569 z dnia 7 listopada 2007 roku w sprawie powołania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Koszalinie. Członkowie do drugiej kadencji Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Koszalinie zostali powołani na podstawie art. 44 b ust. 1 i art. 44 c ust 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 roku, Nr 127, poz. 721 ze zm.). Kadencja Rady trwa 4 lata. Ustawowy skład Rady wynosi 5 osób. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 144/569 z dnia 7 listopada 2007 Prezydenta Miasta Koszalina w sprawie powołania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Koszalinie, członkami Rady na lata 2007 – 2011 zostali:

1. Ewa Juriew – Nakielna – Przewodnicząca Rady - członek Zarządu Miejskiego Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków – oddział Miejski w Koszalinie,
2. Ryszard Fornalczyk – Zastępca Przewodniczącej Rady - członek Stowarzyszenia Sportu Niepełnosprawnych „Start” w Koszalinie,
3. Małgorzata Nowak – sekretarz Rady - członek Stowarzyszenia – Koszalińskiego Klubu „Amazonka,
4. Maria Grala – członek Rady - specjalista pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie,
5. Małgorzata Łuczkiwicz – członek Rady - prezes Koszalińskiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym w Koszalinie.

W trakcie pierwszego roku swojej kadencji Rada zorganizowała 10 spotkań w tym 2 spotkania z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. W trakcie posiedzeń poruszano, takie sprawy jak:

- opracowanie procedur wspólnie z Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, Zarządem Budynków Mieszkalnych, Zarządem Dróg Miejskich i Strażą Miejską mających na celu standaryzację usługi wyznaczania indywidualnych miejsc postojowych w mieście,
- wyrażono aprobatę na opiniowanie przez Wydział Architektury Urzędu Miejskiego nad planowaniem nowych inwestycji i obiektów pod względem dostępności dla niepełnosprawnych,
- z przedstawicielem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej rozpatrywano sprawy przewozów dzieci i dorosłych osób niepełnosprawnych w mieście,
- uczestniczono w posiedzeniu Komisji Spraw Społecznych i Rodziny,
- pomagano przy organizacji V Europejskiego Festiwalu Filmowego INTEGRACJA TY I JA.

Rada, będąc organem opiniodawczym i doradczym podejmowała tematy i przedsięwzięcia zmierzające w kierunku integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, a także opiniowała następujące miejskie inicjatywy w zakresie:

- 1) w sprawie projektu uchwały Rady Miejskiej dotyczącej określenia zadań finansowanych ze środków PFRON w 2008 roku,
- 3) w sprawie projektu uchwały Rady Miejskiej dotyczącej przyjęcia informacji z realizacji Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych za rok 2007,
- 4) w sprawie projektu uchwały R M dotyczącej przyjęcia Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych na lata 2008-2012,
- 5) w sprawie ustanowienia regulaminu przewozu osób niepełnosprawnych w Koszalinie,
- 6) w sprawie projektu uchwały Rady Miejskiej dotyczącej współpracy na rok 2009 miasta Koszalina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3, ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,

Członkowie Rady uczestniczyli w sesji Rady Miasta na której został przyjęty Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych na lata 2008-2012. Na spotkaniu tym członkowie Rady zostali oficjalnie przedstawieni radnym. Rada współpracowała również w przygotowaniach z władzami miasta przy adaptacji lokalu po kinie Muza i Bałtyckim Teatrze Dramatycznym oraz powołaniu do działania Integracyjnego Centrum Osób Niepełnosprawnych ze społecznością Koszalina „TY i JA – RAZEM”.

W 2009 Rada przyjęła plan pracy w którym wyodrębniono następujące zadania, za których realizację odpowiedzialność przyjęli poszczególni członkowie Rady.

1. Opiniowanie projektów uchwał i programów pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością,
2. Ocena realizacji powiatowych programów działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych,
3. Współpraca z organizacjami osób niepełnosprawnych,
4. Wspomaganie działań służących realizacji praw osób niepełnosprawnych.

W 2009 roku Rada odbyła 10 posiedzeń, w tym jedno spotkanie z organizacjami pozarządowymi, podczas których zrealizowano następujące zadania:

- 1) zadanie z zakresu inspirowania przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, które realizowano poprzez:
 - a) cykliczne monitorowanie realizacji przez PUP i MOPS zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością,
 - b) wspieranie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w kulturze – współpraca w ramach festiwalu „Integracja Ty i Ja”,
 - c) współpraca z Pełnomocnikiem ds. Osób Niepełnosprawnych w zakresie „Kampanii parkingowej” ora z „Polska bez barier”,
 - d) udział w debacie dotyczącej stworzenia w Koszalinie Spółdzielni Socjalnej.
- 2) opiniowanie projektów uchwał i programów pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością poprzez zaopiniowanie projektów uchwał w sprawie:

- a) określenia zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2009 roku,
 - b) przyjęcia informacji z realizacji „Programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych” za 2008 rok,
 - c) współpracy na rok 2010 miasta Koszalina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3, ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku „o działalności pożytku publicznego i wolontariacie”.
- 3) współpracę i wymianę informacji z instytucjami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi w tym:
- a) wzięcie udziału w posiedzeniu Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych i przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego,
 - b) uczestnictwo w Konferencji skierowanej do pracodawców, organizowanej przez przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego we współpracy z Przewodniczącą Wojewódzkiej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych,
 - c) informacje na temat podjętych przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych,
- Prowadzono również otwartą politykę informacyjną na temat prac Rady.

2010 roku Rada opiniowała projekty uchwał i programy Miasta pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością, oceniała realizację programów działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, współpracowała z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, wspomagała działania służące realizacji praw osób niepełnosprawnych. W 2010 roku Rada odbyła 10 posiedzeń, w tym jedno spotkanie z organizacjami pozarządowymi, podczas których realizowano zadania z zakresy rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Rada opiniowała projekty uchwał i programów pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością poprzez zaopiniowanie projektów uchwał w sprawie:

- a) określenia zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2010 roku,
- b) przyjęcia informacji z realizacji „Programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych” za 2009 rok,
- c) współpracy na rok 2010 miasta Koszalina z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3, ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku „o działalności pożytku publicznego i wolontariacie”.

Współpracowała i wymieniała informacje z instytucjami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi w tym:

- a) wzięła udziału w posiedzeniu Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych i przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego,
- b) uczestniczyła w Konferencji skierowanej do pracodawców, organizowanej przez przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego we współpracy z Przewodniczącą Wojewódzkiej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych,
- c) informowała na temat podjętych przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych.

W 2011 roku Rada opiniowała przedstawione jej projekty uchwał, mające wpływ na życie społeczne, zawodowe i integrację osób niepełnosprawnych.

opiniowała min. projekty uchwał w sprawie:

- a) określenia zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2011 roku,
- b) przyjęcia informacji z realizacji „Programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych” za 2010 rok,
- c) ustalenia opłaty za przejazdy środkami komunikacji miejskiej w Koszalinie oraz określenia osób uprawnionych do korzystania z bezpłatnych i ulgowych przejazdów,
- d) uzupełnienia rekrutacji odbiorców końcowych projektu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Koszalina
- e) zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu miasta Koszalina

Rozpatrywała również zgłaszane przez Członków oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych postulaty i wnioski dot. organizacji pracy organu oraz określenia najpilniejszych potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych. Wśród najważniejszych inicjatyw w 2011 r. znalazły się:

- a) działania zmierzające do ujednoczenia procedur przyznawania dofinansowania osobom niepełnosprawnym ze środków PFRON,
- b) działania zmierzające do zmian niekorzystnych zapisów Uchwały Rady Miejskiej w sprawie przydziału mieszkań z zasobu ZBM w odniesieniu do sytuacji osób niepełnosprawnych,
- c) udział w konferencji organizowanej przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, Przewodniczącą Wojewódzkiej Rady, dotyczącą zatrudnienia osób niepełnosprawnych na koszalińskim rynku pracy.

Rada dziękuje za możliwość społecznego działania. Wyraziła również nadzieję, że nowo powołani członkowie trzeciej kadencji będą sercem i duszą pomagając naszej społeczności osób z niepełnosprawnością, radzić Prezydentowi Miasta Koszalina i integrować mieszkańców.

Zarządzeniem nr 135/631/11 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 15 listopada 2011 roku została powołany skład kolejnej Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Koszalinie.

Ostatnie II kadencji i pierwsze III posiedzenie Rady odbyło się 8 grudnia 2011 roku. Otworzył je Prezydent Miasta Koszalina. Podziękował za współpracę, wypracowane opinie i wnioski, które miały istotne znaczenie dla właściwego wykonywania przez Samorząd Miasta Koszalina zadań na rzecz osób z niepełnosprawnością. Życzył, by kolejne lata przynosiły wiele zadowolenia i satysfakcji z podejmowanych inicjatyw oraz powodzenia w realizacji zamierzeń osobistych i zawodowych. Podobne stanowisko wyraził Pan Przemysław Krzyżanowski i zachęcił do dalszej społecznej pracy na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnością. Pani Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych, podziękowała za czteroletnią współpracę. Wskazała na bardzo dobrą współpracę i wzajemną pomoc w podejmowanych działaniach. Ustępującym członkom Rady wręczono Podziękowania i drobne prezenty promujące Miasto Koszalin. Nowopowołanym Członkom Rady wręczono Akty Powołania.

Ukonstytuowała się III kadencja Rady, która wybrała spośród siebie Prezydium Rady oraz członków Rady. I tak:

- 1) Pan Władysław Pitak - przedstawiciel Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków - Oddziału Miejskiego w Koszalinie przy ul. Św. Wojciecha 1 - został Przewodniczącym Rady,
- 2) Pan Krzysztof Sikorski - przedstawiciel Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „Przystań” w Koszalinie przy ul. Zwycięstwa 119 - został Zastępcą Rady,
- 3) Pani Violetta Zapalska - przedstawiciel Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „OPOKA” w Koszalinie przy ul. Wenedów 15d/3 - została Sekretarzem Rady,
- 4) Pani Katarzyna Kożuchowska - przedstawiciel Polskiego Związku Głuchych - Terenowego Ośrodka Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niestyszających w Koszalinie przy ul. Andersa 24 – została Członkiem Rady,
- 5) Pan Zdzisław Woszczyński - przedstawiciel Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „IKAR” w Koszalinie przy ul. Andersa 6 - został Członkiem Rady.

2. Stanowisko Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych

Podporządkowane jest ono bezpośrednio Zastępcy Prezydenta Miasta Koszalina ds. Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Koszalinie.

W ramach realizacji zadań „Programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na lata 2008 -2012” realizacji celu szczegółowego; likwidacji barier architektonicznych w 2011 roku zrealizowano:

- 1) zadania dotyczące likwidacji barier architektonicznych w Mieście (szczegóły w dalszej części sprawozdania),
- 2) konsultowano projekty architektonicznych.
- 3) przeprowadzono 21 lustracji pod względem likwidacji barier architektonicznych placówek podległych Miastu, chodników, dróg, sygnalizacji świetlnej i głosowej, autobusów MZK (w 2010 roku – 15; w 2009 - 17, w 2008 – 12) oraz 15 parkingów pod względem ich dostosowania dla niepełnosprawnych kierowców (podjęto 38 interwencji – współpraca ze Strażą Miejską i ZDM; w 2009 - 13),
- 4) wzięto udział w 3 odbiorach technicznych dostosowywanych pomieszczeń (NZOZ ul. Monte Cassino, PZG – Poradnia , Hala Sportowa) ,

W ramach realizacji celu szczegółowego: likwidacji barier psychologicznych, zrealizowano następujące zadania:

- 1) członkom organizacji pozarządowych udzielono informacji o ulgach, przywilejach i możliwościach pozyskiwania środków w związku z posiadaną niepełnosprawnością (ponad 20 spotkań, ok. 2 000 osób).
- 2) kontynuowano współpracę ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji poprzez członkostwo w Klubie Przyjaciół Integracji. Klub skupia organizacje, instytucje oraz osoby prywatne, dystrybuujące magazyn „Integracja”, które propagują działania na rzecz osób niepełnosprawnych. Celem powołania Klubu jest promocja bezpłatnego magazynu „Integracja”, a zarazem honorowanie tych, którzy przyczyniają się do rozwoju integracji społecznej osób niepełnosprawnych. Organizacją pozarządowym i osobom niepełnosprawnym rozdano, rozesłano ponad 300 egzemplarzy pisma „Integracja”.

- 3) Na spotkaniach stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych przekazywano informacje o kartach parkingowych, możliwości parkowania i oznakowania miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych, w sposób ciągły współpracowano ze Strażą Miejską oraz z Zarządem Dróg Miejskich.
- 4) Na likwidację barier psychologicznych w 2011 roku zaplanowano środki w wysokości 10.000 zł. : wydatkowano na współorganizację z Pałacem Młodzieży konkursu plastycznego dla wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego (200 zł), współorganizację Jubileuszu 5 – Lecia Działalności Polskiego Towarzystwa Stomijnego „POL – ILKO” (zakup niszczarki (244, 77 zł) oraz na opracowanie i wydanie Informatora dla Osób Niepełnosprawnych i ich rodzin w ilości 1600 szt. oraz w ramach konkursu „Koszalin bez barier” zamówienie dyplomów, statuetek i plaketek (9.550 zł). Rozliczono 9.994,77 zł.
- 5) kontynuowano współpracę z Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w realizację projektu: „Praca bez barier”. Projekt skierowany był do osób niepełnosprawnych o znacznym stopniu niepełnosprawności (całkowita niezdolność do samodzielnej egzystencji). Odpowiadał na potrzebę zwiększenia stopnia przygotowania zawodowego i poprawę zdolności do uzyskania zatrudnienia przez te osoby, udzielając członkom warsztatów podstawowych informacji o prawach, przywilejach i obowiązkach osób niepełnosprawnych.
- 6) współpracowano z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w naborze osób niepełnosprawnych do Projektu pod tytułem: „Koszaliński Start. Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych pozostających bez zatrudnienia” oraz z Punktem Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych.
- 7) uczestniczono w spotkaniach Stowarzyszenia APERTO i wspomagano wiedzą merytoryczną z zakresu niepełnosprawności konsultantów Biura Porad Obywatelskich.

Opisana wyżej współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych w Koszalinie odbywa się w sposób ciągły, w myśl podstawowych zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności oraz jawności. Jej głównym celem jest wyrównywanie szans osób, które są pełnoprawnymi członkami społeczności lokalnej.

Ponadto prowadzono działania z zakresu:

- 1) obrony osób niepełnosprawnych (zgodnie z obowiązującym prawem) oraz przeciwdziałania różnym formom ich dyskryminacji i pomocy w integracji ze środowiskiem (w każdej zgłoszonej sprawie podejmowano rozmowę, udzielono ponad 2300 odpowiedzi osobom niepełnosprawnym i ich przedstawicielom. Przedstawiane sprawy dotyczyły w szczególności:
 - braku zatrudnienia, wykształcenia oraz wsparcia,
 - braku informacji na temat pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne,
 - braku dostępu do informacji nt. programów PFRON (zmiany przepisów dotyczących rozliczania się z PFRON - refundacja składek),
 - braku pozytywnego załatwienia spraw w MOPS w ramach składanych wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, turnusów rehabilitacyjnych oraz braku otrzymania wsparcia finansowego w postaci jakiegokolwiek świadczenia, w sytuacji kiedy osoba niepełnosprawna, kończąca

- 18 lat, nie mogąca podpisać się i wyjawić woli - nie jest ubezwłasnowolniona przez Sąd,
- braku mieszkania,
 - braku dostosowanego mieszkania,
 - konfliktów w rodzinie – w związku z niepełnosprawną osobą (szczególnie osoby niepełnosprawne psychicznie i wieku starszym),
 - braku możliwości skorzystania z usług instytucji (NFZ, Sąd),
 - braku oferty rehabilitacyjnej dla osób z chorobami starszymi (wsparcie dzienne i w domu),
 - długiego czasu oczekiwania na turnus rehabilitacyjny i dostosowanie mieszkania,
 - problemu z uzyskaniem odpowiedniego orzeczenia o niepełnosprawności,
 - braku możliwości otrzymania legitymacji osoby niepełnosprawnej i karty parkingowej na podstawie orzeczenia ZUS, MSWIA i innych,
 - niezadowolenia z powodu przyznanego stopnia niepełnosprawności i braku wskazań do otrzymania karty parkingowej,
 - wyznaczania indywidualnych miejsc postojowych,
 - skarg o oznaczanie indywidualnych miejsc postojowych,
 - nieposiadania informacji o przysługujących możliwościach skorzystania z dofinansowania do: likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, turnusów rehabilitacyjnych, środków pomocniczych,
 - odpłatności za korzystanie ze wsparcia w środowiskowym domu samopomocy,
 - braku wiedzy o adresach, gdzie można zakupić i wypożyczyć sprzęt i urządzenia, w związku z posiadaną niepełnosprawnością,
 - inne.
- 2) nadzorowanie realizacji i monitorowanie „Programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych na lata 2008 - 2012” (zebrano materiały, przygotowano niniejsze sprawozdanie).
- 3) współpracy z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych (przygotowano wszystkie posiedzenia Rady, przekazywano dokumenty do zaopiniowania, wysyłano korespondencję) oraz Wojewódzką Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych (pełnienie funkcji Przewodniczącej, zorganizowanie czterech posiedzeń, współorganizowanie konferencji dotyczącej zatrudniania osób niepełnosprawnych).
- 4) w celu umożliwienia korzystania z ulg i przywilejów w ruchu drogowym osobom niepełnosprawnym i instytucjom działającym na ich rzecz wydano 370 kart parkingowych (w 2010 roku 326; w 2009 roku wydano 460; w 2008 roku 428; w 2007 roku 347; w 2006 roku 242).

Ponadto, Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych pełnił role społeczne:

- do listopada 2011 roku pełnił role Przewodniczącej Wojewódzkiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych w Urzędzie Marszałkowskim w Szczecinie,
- pełnił rolę partnera-doradcy w Biurze Porad Obywatelskich Stowarzyszenia APERTO,
- pisał artykuły do „Gazety Mówionej” dla osób niedowidzących i niewidomych oraz chorych.

3. Likwidacja barier architektonicznych i dostosowanie przestrzeni

Na likwidację barier architektonicznych w 2011 roku Miasto nie wydatkowano środków, jednak oddano do użytku 16 dostosowanych dla „wózkowiczów” mieszkań i miejsca postojowe. Szacunkowy koszt tej inwestycji na rzecz osób z niepełnosprawnością to 1.360.000 zł (w 2010 roku - 143.741; w 2009 roku - 2.092.728,15; w 2008 roku - 604.053).

W ramach wykonywanych zadań inwestycyjnych i remontowych Zarząd Dróg Miejskich w Koszalinie, realizując cel szczegółowy programu - likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się - dbał o dostępność komunikacyjną niepełnosprawnych mieszkańców Koszalina.

W ramach tych działań wykonano:

- obniżano krawężniki na przejściach dla pieszych w ramach remontów bieżących i przebudowy ulic: Kolejowej,, Wspólnej, Żeromskiego, Matejki, Gnieźnieńskiej, Bosmańskiej, Obotrytów, Krakusa i Kandy, Paproci, Wrzosów, Zwycięstwa pomiędzy nr 265 a 268;
- na poniższych ulicach wyznaczono nowe miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych:
 - ul. Kolejowa – 2 miejsca postojowe
 - ul. Staszica 16 - 1miejsce postojowe
 - ul. Dąbrówki 4 - 1miejsce postojowe
 - ul. Struga 3 - 1miejsce postojowe
 - ul. Franciszkańska 118 i 124 - 2 miejsca postojowe
 - ul. Projektantów 15 - 1miejsce postojowe
 - ul. Wenedów 22 - 1 miejsce postojowe
 - ul. Kołłątaja 2 - 1miejsce postojowe
 - ul. Staszica 30 - 1miejsce postojowe
 - ul. Wenedów 18 - 1miejsce postojowe
 - ul. Reymonta 32 - 1 miejsce postojowe
 - ul. Lelewela 8 - 1miejsce postojowe
 - ul. Dworcowa 8 - 1 miejsca postojowe
 - ul. Chałubińskiego 10 - 1 miejsce postojowe
 - ul. Spasowskiego 6 - 2 miejsca postojowe
 - ul. Pionierów - 2 miejsca postojowe
 - ul. Tradycji 13 - 2 miejsca postojowe
 - ul. Sygietyńskiego 9-15 - 1miejsce postojowe
 - ul. Tuwima 14 - 1 miejsce postojowe
 - ul. Wańkowicza 42 – 1 miejsce postojowe
 - ul. Zgody 11 – 1 miejsce postojowe
 - ul. Starzyńskiego 6 - 1 miejsce postojowe
- przy niżej wymienionych ulicach odnowiono miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych:
 - Lechicka - 2 miejsca postojowe
 - Zwycięstwa - 8 miejsca postojowe
 - Rynek Staromiejski - 2 miejsca postojowe
 - Tuwima - 1 miejsce postojowe
 - Młyńska - 1 miejsce postojowe

- Mickiewicza - 2 miejsca postojowe
- Orłąt Lwowskich - 4 miejsca postojowe
- 1 Maja - 3 miejsca postojowe
- Kaszubska - 2 miejsca postojowe
- Drzymały - 2 miejsca postojowe
- Wańkowicza - 2 miejsca postojowe
- Budowniczych - 1 miejsce postojowe
- Fałata - 2 miejsca postojowe
- Wyki - 2 miejsca postojowe
- Chrzanowskiego - 3 miejsca postojowe
- Parkingi (Armii Krajowej, podgrodzie, Grunwaldzka, Szpitalna, Połtawska – 12 miejsc parkingowych)

Ponadto wszystkie skrzyżowania z sygnalizacją świetlną posiadają sygnalizację dźwiękową. Przy opracowywaniu i uzgadnianiu projektów ZDM zwraca szczególną uwagę na dostosowanie ich dla potrzeb osób niepełnosprawnych. W marcu br. na spotkaniu wszystkich organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych i Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych przedstawiciele środowiska osób niepełnosprawnych podziękowali ZDM za podejmowane dotychczas działania i uznali, że jest bardzo dobra w tej dziedzinie współpraca.

4. Dofinansowanie ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

W ramach w/w dofinansowania PFRON, limit środków w 2011 roku wynosił 185.587 zł (w 2010 roku 120.000, w 2009 roku 167.415, w 2008 roku - 265.000). Ogółem w 2011 roku złożono 47 wniosków (w 2010 roku 79, w 2009 roku 156, w 2008 roku - 203), w tym: 9 do dofinansowania barier architektonicznych (w 2010 roku 41, w 2009 roku 55); 24 w ramach dofinansowania barier w komunikowaniu się (w 2010 roku 28, w 2009 roku 63) i 14 na likwidację barier technicznych (w 2010 roku 10, w 2009 roku 38). Zawarto 43 umowy (w 2010 roku 15, w 2009 roku 73, w 2008 roku 92) na ogólną kwotę 185.581,70 zł (w 2010 roku 120.000, w 2009 roku 186.340; w 2008 roku 281.783). Rozliczono 43 umowy i wypłacono dofinansowanie na ogólną kwotę w wysokości 185.581,70 zł (w 2010 roku – jw., w 2009 roku 167.340; w 2008 roku 264.880), w tym na dofinansowanie likwidacji barier:

- a) architektonicznych - 6 umów na kwotę 102.997 zł (w 2010 roku 4 umowy na kwotę 120.276, w 2009 roku 7 umów na kwotę 55.426 zł; w 2008 roku 7 umów na kwotę 72.263),
- b) w komunikowaniu się – 24 umowy na kwotę 41.856,40 zł (w 2010 roku 11 umów na kwotę 17.003, w 2009 roku 33 umowy na kwotę 66.513; w 2008 roku 34 umowy na kwotę 82.068),
- c) technicznych – 13 umów na kwotę 23.449 zł (w 2010 roku 0 umów, w 2009 roku 31 umów na kwotę 45.401; w 2008 roku 51 umów na kwotę 110.549).

W latach 2006-2010 realizacja ww. zadania ze środków PFRON kształtowała się następująco:

Rok	2008	2009	2010	2011
Limit środków	265.000 zł	167.415 zł	120.000 zł	185.597 zł
Kwota przyznanego dofinansowania	264.880 zł	167.340 zł	120.000 zł	185.581,70 zł
Liczba złożonych wniosków	203	156	79	47
Liczba zawartych umów	92	73	15	43

5. Dofinansowanie ze środków PFRON na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Limit środków PFRON w 2011 roku wyniósł 231.773 zł (w 2010 roku 228.900, w 2009 roku 332.293; w 2008 roku 607.530). Złożono 402 wnioski (w 2010 roku 489, w 2009 roku 454; w 2008 roku 520) na kwotę 257.561 zł. Przyznano dofinansowanie 362 wnioskom i rozliczono 231.773 zł.

W latach 2008-2011 realizacja ww. zadania ze środków PFRON kształtowała się następująco:

Rok	2008	2009	2010	2011
Limit środków	607.530 zł	332.294 zł	228.900 zł	231.773 zł
Kwota przyznanego dofinansowania	607.178 zł	332.294 zł	228.900 zł	231.773 zł
Liczba złożonych wniosków	520	454	489	402
Liczba przyznaných dofinansowań	498	263	447	362

6. Dofinansowanie ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Wnioski należy składać do MOPS w terminie do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W latach 2008 -2011 realizacja ww. zadania ze środków PFRON kształtowała się następująco:

Rok	2008	2009	2010	2011
Limit środków	50.000 zł	46.884,41 zł	0	14
Kwota przyznanego dofinansowania	49.743 zł	46.884,41 zł	0	19.723
Liczba złożonych wniosków	20	21	11	14
Liczba zawartych umów	10	10	0	8

7. Likwidacja barier transportowych

1) W ramach realizacji celu szczegółowego – likwidacja barier transportowych, dzięki Miejskiemu Zakładowi Komunikacji (MZK), sukcesywnie oznacza się autobusy w Koszalinie w numer boczny. Cyfry są odpowiedniej wielkości, widocznej dla osób niedowidzących oraz w odpowiednich dla nich barwach. Tabor wykorzystywany w komunikacji miejskiej Koszalina jest permanentnie odnawiany. Nowoczesne pojazdy niskopodłogowe obsługuje już prawie 100% wszystkich linii. Nowoczesne autobusy dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez zastosowanie całkowicie niskiej podłogi z wysuwaną rampą dla wózków inwalidzkich i specjalnie wyznaczonym i wyposażonym miejscem dla wózka inwalidzkiego. Autobusy te posiadają rozwiązania ułatwiające wsiadanie należę do nich:

funkcja "przykłęku" tj. obniżanie poziomu podłogi oraz szerokie podwójne drzwi. Z myślą o osobach niedowidzących zastosowano najnowsze rozwiązania - tablice informacyjne z wykorzystaniem specjalnych diod LED o bursztynowej barwie świecenia pozwalających utrzymywać odpowiedni kontrast wyświetlanych informacji a przez to jej czytelność. 30 autobusów zostało wyposażonych w kolorowy monitoring wizyjny z podglądem w kabinie kierowcy umożliwiającym tym samym znacznie lepszą obserwację przestrzeni pasażerskiej oraz drzwi, co ma znaczenie przy wsiadaniu i wysiadaniu z autobusu osoby niepełnosprawnej MZK w Koszalinie, wymieniając tabor pamięta, by nowe autobusy były w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością tzn. zakupywane są pojazdy w 100% niskopodłogowe z rampą i miejsce dla wózka inwalidzkiego, wyposażone w tablice kierunkowe LED oraz monitoring cyfrowy. Ponadto MZK wdrożył nowoczesny system dynamicznej informacji pasażerskiej w kluczowych punktach miasta. Informacje dla pasażerów wyświetlane są na monitorach LCD 32" umieszczonych na przystankach komunikacji miejskiej wyświetlając bieżącą informację o najbliższych przyjazdach konkretnych linii na danym przystanku poprzez uproszczone odczytywanie czasu odjazdu najbliższych autobusów, bez konieczności śledzenia rozkładu jazdy. Tak przedstawiona informacja jest dla pasażerów jest bardziej zrozumiała i przyswajalna od rozkładów tabelarycznych rozwieszonych na przystanku. Dziś Spółka jest Firmą o zupełnie odmiennym obliczu; unowocześniona, oparta na solidnych podstawach majątkowych i finansowych z powodzeniem egzystująca na lokalnym rynku transportowym. Koszalińskie MZK za działania na rzecz społeczności Koszalina w ramach przewozów miejskich otrzymało wiele nagród i wyróżnień. W 2011 roku MZK decyzją Krajowej Izby Gospodarczej otrzymało Certyfikatu „Przedsiębiorstwo Fair Play 2011”. Decyzją Kapituły została także po raz pierwszy przyznana nagroda dla Prezesa Zarządu „AMBASADOR FAIR PLAY W BIZNESIE 2011”, która jest uhonorowaniem osobowości polskiego biznesu, będących wieloletnimi laureatami programu „Przedsiębiorstwo Fair Play”. Ponadto MZK po raz kolejny od 2002 roku został wyróżniony w oparciu o opinie klientów Godłem konsumenckiego konkursu jakości usług "Najlepsze w Polsce - THE BEST IN Poland" za rzetelną usługę dla ludności. Uroczyste wręczenie certyfikatu odbyło się 9 grudnia 2011r. w Poznaniu. Godło "Najlepsze w Polsce" - "The Best in Poland", usankcjonowane jest w całej w Unii Europejskiej przez Komisję Europejską, Godło to stanowi dla każdego rodzaju usługi i każdego usługodawcy wielce prestiżowe wyróżnienie jakości (Konsumencki Konkurs Jakości Usług "Najlepsze w Polsce" - "The Best in Poland" to wieloletnia uznawana tradycja eksponowania oraz wspierania i promowania usług uznanych przez konsumentów za najlepsze spośród dobrych, którego głównym organizatorem jest towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu). Miejski Zakład Komunikacji w Koszalinie został kolejny raz laureatem ogólnopolskiego konkursu "Solidna Firma 2011", nad którym patronat sprawuje Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. Po weryfikacji i ocenie przedsiębiorstwa przez Kapitułę konkursu firma uzyskała możliwie najwyższą ocenę punktową (580 pkt)- spełniając tym samym wysokie kryteria konkursowe, jakimi są: terminowe rozliczenia z kontrahentami i pracownikami; terminowe regulowanie płatności z tytułu podatków, ceł, należności wobec ZUS, opłat leasingowych i należności kredytowych; brak wyroków zasądających w sprawach o nieuregulowane należności; przestrzeganie prawa pracy oraz zasad BHP; przestrzeganie praw konsumenta i terminowe wywiązywanie się ze zobowiązań reklamacyjnych.

2). MOPS świadczy usługi dla osób niepełnosprawnych w ramach przewozów w systemie *Taxi-Bus* jednym samochodem wyposażonym w windę (jeden pojazd – nieodpłatnie przekazano do

Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie w celu dowożenia pacjentów na rehabilitację). W 2010 roku MOPS realizował przewozy osób niepełnosprawnych z Koszalina poprzez:

- 1) bezpłatne przewozy dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do szkół,
- 2) indywidualne przewozy osób niepełnosprawnych na podstawie „Regulaminu przewozów osób niepełnosprawnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie”, zatwierdzonego Zarządzeniem Prezydenta Miasta Koszalina Nr 558/2047/10 z dnia 7 kwietnia 2010 w sprawie „Regulaminu przewozów osób niepełnosprawnych realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie”.

W ramach usług przewozowych realizowane były przewozy samochodu typu BUS Peugeot Boxer z 2004 roku:

- dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do szkół: 7 do 9 osób z opiekunami, w tym do szkół:
 - Szkoły Podstawowej Integracyjnej Nr 21 przy ul. Spasowskiego 14 w Koszalinie,
 - Szkoły Podstawowej Nr 13 przy ul. Rzemieślniczej 9 w Koszalinie,
 - Prywatnego Gimnazjum przy ul. Wojska Polskiego 83 w Koszalinie,
 - Gimnazjum Nr 4 w Zespole Szkół Nr 2 przy ul. Jedności 9 w Koszalinie,
 - Politechniki Koszalińskiej przy ul. Kwiatkowskiego 6e.
- realizacja indywidualnych zgłoszeń,
- pojedyncze przewozy do ośrodków rehabilitacyjnych w Polsce na zlecenie osób zainteresowanych - w ramach możliwości MOPS.

MOPS zabezpieczył również przewozy dziecka niepełnosprawnego do Gimnazjum Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych w Owińsku w województwie Wielkopolskim. Wymienione przewozy na zlecenie MOPS realizowała firma zewnętrzna – 25 przewozów w 2011 roku.

Wydatkowano środki w wysokości 93.204 zł (w 2010 roku - 88.237; w 2009 roku 93.524; w 2008 roku - 116.461,56). Wpływ środków od osób indywidualnych wyniósł 1.272 zł (w 2010 roku 4.600; w 2009 roku 8.192; w 2008 roku - 7.023)

- 3) SOSW przewozi codziennie ok. 45 uczniów niepełnosprawnych dwoma samochodami (wykonuje kursy dwukrotnie). W 2011 roku samochody przejechały ok. 40.000 km (w 2010 roku - 36.555; w 2009 roku - 34.089; w 2008 roku - 30.924).

Koszt dowozu w 2011 roku wyniósł 108.795 zł (w 2010 roku - 91.152; w 2009 roku - 82.712; w 2008 roku - 74.905,30). Z uwagi na bardzo zły stan techniczny samochodu marki Wolksvagen Transit w kwietniu 2011 roku SOSW otrzymał do przewozu uczniów samochód Ford Transporter użyczony od Muzeum Regionalnego w Koszalinie. Samochód przyjęto na stan Ośrodka. Koszt dostosowania tego samochodu do przewozu osób na wózkach (montaż szyn oraz pasów mocujących) wyniósł 11.685,00 zł.

- 4) W 2008 roku ze środków Miasta zakupiono samochód Opel Vivaro - do przewozu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej uczącej się w ZS Nr 12 w Koszalinie przy ul. Połczyńskiej 71 A. Pojazd wykonuje dziennie 4 kursy dowożąc dzieci do i ze szkoły na rzecz 14 uczniów. Ponadto ZS Nr 12 wynajmuje autobus z MZK na dowóz uczniów z dworca PKP do szkoły (dla ok. 30 uczniów) i dowóz uczniów raz w tygodniu na zajęcia z pływania na basen miejski (8 osób).

Wydatkowano środki w wysokości 83.259,78 zł (w 2010 roku 116.258). W 2011 roku pojazd przejechał . (w 2010 roku - 22.178 km; w 2009 roku 21.000 km; w 2008 roku - 18.759). Łączny koszt utrzymania kierowcy i samochodu wyniósł 78.589,41 zł (w 2010 roku 40.034,50; w 2009 roku 32.335; w 2008 roku - 46.455). Dodatkowo ZS Nr 12 zleca transport MZK w Koszalinie. Koszt tego zadania wyniósł w 2011 roku wyniósł 4.670,37 zł (w 2010 roku- 4.985,11).

5) Ponadto w 2011 roku zawarto 3 umowy dotyczące zwrotu kosztów dowozu dzieci do szkół transportem prywatnym rodziców (1 dziecko do Podgórek, 2 dzieci do Sławna). Koszt dofinansowania tych zadań wyniósł 5.409,87 zł (w 2010 roku- 1.725).

łącznie koszt przewozu dzieci i młodzieży oraz innych osób niepełnosprawnych realizowany przez trzy placówki w 2011 roku wyniósł 295.455,87 zł (w 2010 roku - 225.933 zł w 2009 roku - 208.572).

8. Wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją i edukacją osób niepełnosprawnych

- odbywają się na podstawie - od 1-go lipca 2002 roku, na podstawie ustawy Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 roku, Nr 108, poz. 908 ze zm.). Karta parkingowa upoważnia osoby niepełnosprawne i ich opiekunów do stawania w miejscach parkingowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych oraz niestosowania się do niektórych znaków drogowych. Od 22 września 2009 roku zmieniły się przepisy dotyczące wydawania kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo o ruch drogowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 97, poz. 802) kartę parkingową można otrzymać tylko na podstawie orzeczeń wydawanych przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, to jest:

- orzeczenia o niepełnosprawności,
- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień wraz ze wskazaniem spełnienia w punkcie 9 orzeczenia przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Osoby zaliczone do lekkiego stopnia niepełnosprawności mogą otrzymać kartę parkingową tylko w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroby neurologiczne). Karty parkingowej nie można już otrzymać na podstawie orzeczeń wydawanych przez organy rentowe – Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Komisję ds. Rolnictwa, MSWiA. Bez zmian pozostały wzory wniosków o wydanie karty parkingowej, opłata oraz tryb postępowania w sprawie.

W latach 2008 – 2011 wydano:

Rok	2008	2009	2010	2011
Ilość wydanych kart	428	460	326	370

Dochód Miasta z tytułu wydawania kart parkingowych w 2011 roku wyniósł 9.250 zł (w 2010 roku 8.150, w 2009 roku 11.500, w 2008 roku 10.700).

VII. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych – ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w życiu społecznym. Do podstawowych form aktywności

wspomagającej proces tej rehabilitacji zalicza się uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej oraz w turnusach rehabilitacyjnych.

1. Warsztaty terapii zajęciowej

- oznaczają wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na terenie Koszalina funkcjonowały dwa warsztaty terapii zajęciowej, utworzone przez Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – z siedzibą przy ul. Wypiańskiego 4:

- Warsztat Terapii Zajęciowej Nr 1, z siedzibą przy ul. Budowniczych 6,
- Warsztat Terapii Zajęciowej Nr 2, z siedzibą przy ul. Wypiańskiego 4.

Z terapii zajęciowej w 2011 roku korzystało 100 osób z upośledzeniem umysłowym, w tym: w WTZ Nr 1 - 48 osób, w WTZ Nr 2 - 55 osób.

Wyszczególnienie	Liczba warsztatów	Kwota w tys. zł			
		2008	2009	2010	2011
Limit środków PFRON	2	1.490.444	1.479.600	1.479.600	1.479.600
Środki wydatkowane na dzień 31 grudnia 2011 roku	2	1.490.444	1.479.600	1.479.600	1.479.600
W tym dla :					
WTZ Nr 1	-	603.630,00	665.820	665.820	665.820
WTZ Nr 2		737.770,00	813.780	813.780	813.780

Roczna wysokość środków przyznana przez PFRON dla poszczególnych powiatów na działalność warsztatów terapii zajęciowej została wyliczona jako iloczyn liczby uczestników warsztatów w powiecie, dofinansowanych ze środków PFRON w roku 2011 i kwoty środków na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej w wysokości 14.769 zł (w 2010 roku 14.769; w 2009 roku 14.700; w 2008 roku - 14.904,44).

Zgodnie z art. 10 b ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 roku Nr 14, poz. 92), współfinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej od roku 2007 odbywa się ze środków PFRON oraz ze środków samorządu powiatowego.

Koszt działania Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 1 i Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 2 w roku 2011 roku zaplanowano środki z budżetu Miasta w wysokości 164.400 zł (w 2010 roku 164.400; w 2009 roku 164.400; w 2008 roku 149.044).

1.1. Warsztat Terapii Zajęciowej Nr 1 zatrudnia 15 osób (11,70 etatu). Działalność jest nakierowana na rehabilitację zmierzającą do usprawnienia funkcji fizycznych, psychicznych i społecznych. Ponadto WTZ umożliwia uczestnikom osiągnięcie maksymalnej samodzielności, świadomości własnej wartości i przydatności oraz uzyskanie należytego miejsca w społeczeństwie.

W toku zajęć w WTZ szczególną uwagę zwraca się na doskonalenie takich czynności jak:

- umiejętności samoobsługowe w zakresie czynności codziennych i higieny osobistej
- prace porządkowe i przygotowanie posiłków
- dokonywanie zakupów
- pełnienie dyżurów

- kształtowanie akceptowanych społecznie cech osobowości
- wyrabianie dyscypliny i przestrzeganie regulaminu pracy

W 2011 roku uczestnicy WTZ brali udział w zajęciach w następujących pracowniach:

- 1) gospodarstwa domowego
- 2) rękodzieła artystycznego
- 3) plastycznej
- 4) stolarskiej
- 5) ceramicznej
- 6) wikliniarskiej
- 7) aktywizacji zawodowej
- 8) edukacyjno - komunikacyjnej

Ogólna średnia roczna frekwencja uczestniczących w WTZ Nr 1 w 2011 roku – 89% .

1.2. Warsztat Terapii Zajęciowej Nr 2 zatrudnia 21 osób (16,54 etatu). Uczestnicy mieli do dyspozycji następujące pracownie:

- 1) gospodarstwa domowego
- 2) rękodzieła artystycznego
- 3) zaradności społecznej
- 4) obróbki drewna z elementami zabawkarstwa
- 5) wikliniarską
- 6) plastyczną
- 7) ceramiczną
- 8) komunikacyjno - edukacyjno – autystyczną
- 9) aktywizacji zawodowej
- 10) reedukacyjną.

Ogólna średnia roczna frekwencja uczestniczących w WTZ Nr 2 w 2011 roku wyniosła - 94,27%.

Informacja dodatkowa: w WTZ Nr 1 i Nr 2 liczba uczestników z Koszalina wynosiła 69 osób zaś z powiatów ościennych 34 osoby.

2. Turnusy rehabilitacyjne

- limit przyznanych środków w 2011 roku na turnusy rehabilitacyjne z PFRON wyniósł 55.000 zł (w 2010 roku 21.900; w 2009 roku 100.000; w 2008 roku 150.000). Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie wraz z opiekunami wynosiła 326 osób (w 2010 roku 263; w 2009 roku 464; w 2008 roku 664). Przyznano dofinansowanie dla 51 osób niepełnosprawnych i 16 opiekunów na kwotę 54.818 zł (w 2010 roku 21.900 dla 51 osób niepełnosprawnych i 14 opiekunów; w 2009 roku dla 79 osób niepełnosprawnych i 64 opiekunów; w 2008 roku dla 227 na kwotę 149.951).

latach 2006-2010 realizacja ww. zadania ze środków PFRON kształtowała się następująco:

Rok	2008	2009	2010	2011
Limit środków	150.000 zł	100.000 zł	21.900 zł	55.000 zł
Kwota przyznanego dofinansowania	149.951 zł	99.270 zł	21.003 zł	54.918 zł
Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie	523	337	263	326
Liczba osób z przyznanym dofinansowaniem	136	79	15	67

VIII. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

1. Dofinansowanie ze środków Miasta na postawie konkursów ofert

W Koszalinie na rzecz osób niepełnosprawnych działa ok. 20 stowarzyszeń. Działalność statutowa niektórych z nich współfinansowana jest przez Urząd Miejski.

Z zakresu ochrony zdrowia wykorzystano środki finansowe o łącznej wartości 143.650 zł (w 2010 roku 253.200; w 2009 roku 248.960; w 2008 roku 174.600).

W wyniku przeprowadzonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań pożytku publicznego w roku 2011 na rzecz osób niepełnosprawnych, zawarto 11 umów na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Poniżej przedstawiam organizacje, nazwę zadania na które została przyznana dotacja oraz jej przeznaczenie:

Hospicjum im. św. Maksymiliana Kolbego – „Ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych - 38.000 zł (26.000 – usługi lekarskie, 5.000 – zakup leków i sprzętu, 5.000 – szkolenia zawieszne pracowników i wolontariuszy, 2.000 – zakup mat. biurowych) ;

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejski w Koszalinie - „Działania na rzecz osób chorych i zagrożonych cukrzycą” - 20.000 zł (4.500 – zakup materiałów i sprzętu, 3.110 – materiały szkoleniowe i wydawnictwa do szkoleń, 8.340 – opłaty czynszowe za lokal, 4.050 – zakup aparatu do badań);

Stowarzyszenie Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej ich Rodzin i Przyjaciół „Przystań” – „ Dźwigasz problem – Czekamy – Przyjdź” – 2.500 zł. (2.500 – zabezpieczenie medyczne – wsparcie psychologa i psychiatry);

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Koszalinie - „ Prowadzenie działalności rehabilitacyjnej i integracyjnej na rzecz chorych na stwardnienie rozsiane” - 5.000 zł. (2.000 – opłaty czynszowe za lokal, 2.000 – rehabilitacja, 1.000 – obsługa księgowa);

Polskie Towarzystwo Stomijne POL-ILKO Oddział Regionalny w Koszalinie - „Promocja aktywnego trybu życia” - 6.000 zł (3.529 – transport, zakup biletów, 2.250 – opłaty czynszowe za lokal, 221 – banery, afisze, ulotki, zaproszenia, znaczki pocztowe i mat. biurowe);
Organizacja zwróciła niewykorzystaną dotację w kwocie 349,69 zł.

Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Koszalinie – „ Odnaleźć właściwą drogę” – 8.000 zł (7.700 – opłaty czynszowe za lokal, 300 – zakup materiałów biurowych);

Stowarzyszenie Koszaliński Klub „Amazonka” - „ Życie jest jedyną rzeczą, której warto chcieć” - 32.000 zł. (30.370 – opłaty czynszowe za lokal, 1.630 – rehabilitacja psychofizyczna);

Pomorska Fundacja „Jaś i Małgosia” - „ Działanie na rzecz osób niepełnosprawnych – zaopatrzenie osób chorych i niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjno – medyczny – 7.000 zł. (5.000 – transport, 2.000 - paliwo);

Koszalińskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym– „Autyzm- Diagnoza, Terapia, Rehabilitacja” - 3.000 zł (3.000 - zakup pomocy dydaktycznych i diagnostycznych),

Polski Związek Głuchych Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu – „Słyszę cię! – program diagnostyczno – edukacyjny adresowany do uczniów klas 0-III szkół

podstawowych” – 10.000 zł. (8.400 – wynagrodzenia specjalistów prowadzących szkolenia i poradnictwo, 1.600 – wynagrodzenie kadry administracyjno – biurowej).

W zakresie ochrona i promocja zdrowia, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych zrealizowano następujące zadania:

Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Koszalinie – „ Promocja zdrowia i honorowego krwiodawstwa oraz propagowanie nauki pierwszej pomocy wśród społeczności lokalnej” – 2.500 zł. (1.000 – zakup upominków dla krwiodawców, 500 – zakup publikacji i płyt edukacyjnych, 1.000 – nagrody na olimpiadę o AIDS);

Koszaliński Sztab Ratownictwa - „Bezpieczny koszalinianin” – 10.000 zł. (2.500 – paliwo do karetki, 3.500 – dzierżawa karetki, 2.500 – opłaty czynszowe za lokal, 1.500 – środki opatrunkowe).

W zakresie pomocy społecznej została zawarta 1 umowa na zadanie realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych:

Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Koszalinie – „ Trening samodzielności – krótkoterminowy pobyt całodobowy osób z niepełnosprawnością intelektualną” – 5.000 zł. (4.350 – zatrudnienie opiekunów treningu samodzielności, 250 – zatrudnienie księgowej , 400 – zakup artykułów spożywczych).

W zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej zawarto 2 umowy na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych:

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „IKAR” – „VI Integracyjny Turniej Tenisa Stołowego dla młodzieży i dorosłych – Mikołaj 2011” – 2.000 zł. (600 – nagrody, dyplomy, puchary, medale, 600 – posiłek, 200 – sędziowie , 200 – reklamy, banery, 400 – wynajem sali i sprzętu); „III Integracyjny Turniej Gry w Kręgle na Wózkach Inwalidzkich – Koszalin 2011 Słupsk – Koszalin – Kołobrzeg” – 2.000 zł. (700 – nagrody, dyplomy, puchary, medale, 900 – posiłek, 400 – reklamy, banery).

2. Dofinansowanie ze środków Miasta na podstawie ofert organizacji pozarządowych (tryb pozakonkursowy)

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „IKAR” - 300 zł

„Udział w konkursie pn. Niepełnosprawni – ale tak samo bezpieczni w ruchu drogowym” – 300 zł. (300 – zakup paliwa);

Stowarzyszenie Koszaliński Klub „Amazonka” – 18.000 zł

„ VI Regionalna Spartakiada Amazonek Województwa Zachodniopomorskiego” – 10.000 zł, (8.860 – puchary i dyplomy, 440 – nagłośnienie i prowadzenie spartakiady, 500 – orkiestra dęta, 200 – zespół muzyczny na podsumowanie spartakiady).

3. Inne działania stowarzyszeń

Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „Bądźmy razem” w Koszalinie z siedzibą przy ul. Rzecznej 5 (budynek SOS-W)

Działalność stowarzyszenia koncentruje się na wspieraniu rozwoju niepełnosprawnych intelektualnie podopiecznych Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego w Koszalinie (SOSW). Realizując cele statutowe Stowarzyszenie opiera się na pracy społecznej członków.

Po zmianie statutu oraz przygotowaniu odpowiedniej dokumentacji Stowarzyszenie uzyskało status organizacji pożytku publicznego. Zorganizowało wiele imprez na rzecz podopiecznych SOSW. W 2011 roku Stowarzyszenie „Bądźmy Razem” intensyfikowało działania na rzecz wszechstronnego rozwoju podopiecznych SOSW. Zakupiono kijki Nordik Walking, dzięki którym można było organizować i uczestniczyć w wielu ciekawych imprezach. Jedną z nich był Rajd Walentynkowy w Mielnie zainicjowany przez Klub PTTK „Wędrowniczki” działający przy Ośrodku. Zorganizowano również Rajd Integracyjny na Górę Chełmską, w którym uczestniczyli wychowankowie wraz z rodzicami. Zorganizowano Dzień Babci i Dziadka, Spotkanie Klubu Absolwenta, Piknik na Górze Chełmskiej, Zabawę Andrzejkową oraz Koncercik Świąteczny Wolontariuszy. Duży nakład finansowy został przeznaczony na dofinansowanie transportu wychowanków SOSW na różne imprezy. Dzięki Stowarzyszeniu „Bądźmy Razem” wychowankowie SOSW uczestniczyli w: Biegu Zaślubin w Kołobrzegu, Olimpiadzie Specjalnej w Kołobrzegu, wycieczce do Wrocławia, Zawodach Olimpiad Specjalnych dla grupy osób głęboko upośledzonych, biwaku sportowo- rekreacyjnym zorganizowany przez nauczycieli wychowania fizycznego oraz w Olimpiadzie Specjalnej w Olsztynie. Stowarzyszenie wspierało także organizację konkursów dla wychowanków SOSW kształtujących prawidłowe postawy społeczne. Sfinansowało zakup nagród w konkursach turnieju piłki nożnej, plastycznym, „W trosce o zdrowie”, na kartkę i ozdobę wielkanocną, turniej koszykówki w ramach Olimpiad Specjalnych. Współfinansowało renowację specjalistycznego sprzętu do terapii Biofeedback, wstęp i lekcję edukacyjną w Edukacyjnym Ogrodzie Pomorskim, zakupiło artykuły spożywcze do prezentacji projektu „Zdrowo się odżywiamy”. Wspierało również organizację imprez organizowanych przez SOSW „Święto piezzonego ziemniaka” oraz „Mikołajki”. Ze środków zebranych w ramach akcji zbiórki plastikowych butelek i nakrętek oraz wpłat mieszkańców Koszalina i okolic zakupiono dla jednego z wychowanków SOSW łóżko, specjalistyczne buty, niezbędną odzież, dofinansowano także zakup specjalistycznego wózka inwalidzkiego. W ramach projektu została dofinansowana także rehabilitacja jednej z wychowanek SOSW oraz opłata za wyżywienie wychowanka SOSW będącego w trudnej sytuacji. W ramach pomocy na rzecz Stowarzyszenia „Bądźmy razem” środki zbierała drużyna harcerska działająca przy SOSW. Z zebranych środków została dofinansowana kolonia dla dzieci należących do drużyny harcerskiej.

W roku 2011 Stowarzyszenie pozyskało środki: od sponsorów – 13.491,52 zł (w 2010 roku – 10.700).

Koszalińskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym , z siedzibą przy ul. Andersa 26 (KSOA)

Stowarzyszenie organizuje zajęcia o charakterze terapeutyczno – integracyjnym. W roku 2010 prowadzili je przeszkoleni rodzice oraz specjaliści kinezylogii. Odbywały się systematycznie przez cały rok, z wyłączeniem okresu letniego. Po raz pierwszy wprowadzono nową terapię – Masaż z elementami neuromasażu. Nawiązano współpracę z poznańskim specjalistą z tej dziedziny. Oprócz szkoleń dla Wolontariuszy udzielano wskazówek dotyczących wprowadzania nowych metod terapeutycznych dla podopiecznych KSOA. Dzieci uczestniczyły również w zajęciach z Kinezyterapii. Były one prowadzone przez doświadczoną terapeutkę pracującą w Poradni Diagnostyczno – Konsultacyjnej dla Osób z Autyzmem w Koszalinie. Podopieczni osiągnęli duże postępy w nauce, rozwoju fizycznym oraz w kontaktach społecznych. Współpraca z innymi organizacjami pozwoliła na doskonalenie umiejętności w prowadzeniu terapii dla dzieci z autyzmem. Pod opieką KSOA było 35 dzieci. Od stycznia

2011 roku przy KSOA zaczął działać również NZOZ Centrum Opieki Medycznej „Autyzm”, w ramach którego przeprowadzana jest diagnoza i terapia osób z autyzmem i cechami autyzmu oraz chorobami współistniejącymi.

W roku 2011 roku KSOA na działalność statutową KSOA pozyskało środki z UM w Koszalinie w wys.3.000 zł. Kontrakt z NFZ wyniósł 103. 000 zł.

Polski Związek Głuchych – Specjalistyczna Poradnia Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu, z siedzibą przy ul. Jana z Kolna 24 b (PZG - Poradnia)

W 2011 roku PZG – Poradnia obejmowała rehabilitację ogółem ponad 500 dzieci (w 2010 roku 566; w 2009 roku 658). Poradnia do rehabilitacji przyjmuje pacjentów z uszkodzonym słuchem, mową i wadami współtowarzyszącymi. Wśród osób niepełnosprawnych z uszkodzonym słuchem średnio równomiernie rozkładały się stopnie uszkodzenia. Rok 2011 był pierwszym rokiem pracy PZG – Poradni bez remontu pomieszczeń. Stabilne warunki i zaangażowanie personelu pozwoliły na pełne wykonanie (w niektórych komórkach nawet nadwykonanie) usług wynikających z umowy z NFZ. Ogółem (bez wliczania instruktazu dla rodziców) wykonano 24.291 usług, z których prawie 3.000 to usługi lekarskie, pozostałe to ściśle rehabilitacyjne (w 2010 roku 33.527; w 2009 roku 18.866). Przedstawione liczby świadczą o tym, że w PZG - Poradni w 2011 roku pojawiło się ponad 40.000 osób (dzieci wraz z opiekunami). Czas pracy Poradni przez 10 godzin dziennie w tygodniu (od poniedziałku do piątku w godzinach od 8,00 do 18,00) a w soboty przez 6 godzin (w godzinach od 8,00 do 16,00), jest w tej sytuacji dużym wyzwaniem logistycznym. Dzięki naszej organizacji pracy pacjenci mogą korzystać z rehabilitacji w sposób ciągły, przez sześć dni w tygodniu. Pozyskane w 2011 roku środki finansowe pozwoliły na zbilansowanie roku, pomimo braku zakładanej wcześniej II transzy środków z PFRON – PARTNER III, dając jednocześnie możliwość doposażenia placówki w konieczną klimatyzację w pomieszczeniu technicznym (serwerownia) oraz w sali do integracji sensorycznej oraz sal terapeutycznych w brakujący sprzęt. Ze środków Miasta udało się ogrodzić teren posesji PZG - Poradni (prace prowadzone przez ZBM - 84.000 zł). Od połowy 2011 roku trwały prace nad dostosowaniem działalności PZG - Poradni do wymogów Ustawy o podmiotach leczniczych.

Kontrakt NFZ w 2011 r.

Łączny kontrakt NFZ na kwotę 784.396,88 zł obejmował następujące poradnie: otolaryngologiczną, audiologiczno-foniatryczną, logopedyczną, psychologiczną, ośrodek rehabilitacji słuchu i mowy, ośrodek rehabilitacji dzieci z wadami wieku rozwojowego. Z rehabilitacji w 2011 roku korzystało 47 pacjentów z uszkodzonym słuchem (w tym 14 dzieci zaimplantowanych) oraz 263 dzieci słyszących. Coraz bardziej widoczna jest trudność w korzystaniu z rehabilitacji przez rodziców dzieci zamieszkujących odległe i małe miejscowości. Najczęściej rodzice decydują się na opiekę terapeutyczną w szkole lub przedszkolu do którego uczęszcza dziecko, dlatego w naszej Poradni najliczniejszą grupę stanowią dzieci w wieku przedprzedszkolnym i wczesnoszkolnym (0-8 lat).

Programy realizowane w PZG Poradni w 2011 roku:

1. Fundacja Orange – Rehabilitacja Domowa
2. Urząd Marszałkowski – Warsztaty dla rodziców
3. Fundacja Orange - Bank Aparatów Słuchowych
4. Urząd Miasta Koszalin - Słyszę cię! – program diagnostyczno – edukacyjny adresowany do uczniów klas 0-III szkół podstawowych
5. PFRON Szczecin – Wczesna pomoc dziecku niepełnosprawnemu

6. PFRON – ZO ŁÓDŹ – PARTNER III - Kompleksowa rehabilitacja mowy i słuchu dzieci i młodzieży z uszkodzonym słuchem oraz innymi dysfunkcjami w rozwoju
7. PFRON – MOPS Koszalin - Dzień Dziecka.

Finansowanie PZG – Poradni w latach 2008 – 2011 przedstawia się następująco:

Finansowanie PZG - Poradni								
	środki pozyskane w zł				środki wydatkowane w zł			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
DOTACJA Z MIASTA	0	0	0	10.000,00	0	0	0	10.000,00
DOFINANSOWANIE Z MOPS – PFRON	0	2.100,00	0	3.282,60	0	2.100,00	0	3.282,60
DOTACJA Z PFRON – PROGRAM PARTNER	148.500,00	150.000,00	129.040,00	31.680,00	148.500,00	150.000,00	129.040,00	31.680,00
SKŁADKI CZŁONKOWSKIE	0	0	0	0	0	0	0	0
1%	0	0	0	0	0	0	0	0
INNE ŹRÓDŁA – wymienić jakie								
DOTACJA z Fundacji Orange „Dźwięki Marzeń” (nazwa do 2008 r. Fundacja Grupy TP)	8.712,00	15.360,00	13.306,00	15.053,00	8.712,00	15.360,00	13.306,00	15.053,00
DOTACJA - PFRON Szczecin	0	0	88.112,00	89.794,00	0	0	88.112,00	89.794,00
DOTACJA – ZACHODNIOPOMORSKI URZĄD MARSZAŁKOWSKI	0	40.900,00	34.444,00	5.500,00	0	40.900,00	34.444,00	5.500,00
NARODOWY FUNDUSZ ZDROWIA	598.729,09	703.718,48	757.175,16	794.606,68	598.729,09	703.718,48	757.175,16	794.606,68
DOFINANSOWANIE – ZACHODNIOPOMORSKI URZĄD MARSZAŁKOWSKI – PFRON	0	164.124,00	0	0	0	164.124,00	0	0
DOFINANSOWANIE Z MINISTERSTWA ZDROWIA	73.430,00	0	0	0	61.691,29	0	0	0
RAZEM :	829.371,09	1.076.202,48	1.022.077,16	949.916,28	817.632,38	1.076.202,48	1.022.077,16	949.916,28

Polski Związek Głuchych - Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niestyszających w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Andersa 24 (PZG - Ośrodek)

PZG – Ośrodek we wrześniu w 2008 roku rozpoczął zawieszoną działalność. W 2011 roku liczba członków koła w Koszalinie wynosiła 134 osoby (w 2010 roku 106; w 2009 roku 116; w 2008 roku 149). Spotkania klubowe odbywały się dwa razy w tygodniu. Tłumacz języka migowego był pomocny w załatwianiu różnych spraw życia codziennego, udzielaniu pomocy w sprawach socjalno-bytowych, zdrowotnych oraz w ramach szeroko pojętej rehabilitacji społecznej, a także przy okazji różnego rodzaju imprez i wyjazdów turystyczno-kulturalnych. Członkowie spotykali się na zajęciach w kołach zainteresowań plastycznym, komputerowym, szachowym, bibliotekarsko-czytelniczym, video-filmowym, fotograficznym i gry w kręgle. W ramach klubu seniora podopieczni mogli skorzystać z różnego rodzaju imprez okazjonalnych np. Walentynki, Dzień Kobiet, Andrzejki itp. W ramach koła sportowego zorganizowano II Ogólnopolski Turniej Gry w Kręgle w Galerii Kosmos. W listopadzie 46 członków PZG Ośrodka uczestniczyło w integracyjnej imprezie Andrzejkowej, która dała im wiele radości i oparcia.

W 2011 roku PZG – Ośrodek pozyskał i wydatkował środki w wysokości 20.399 zł (w 2010 roku 25.101; w 2009 roku 26.953; w 2008 roku 14.575), tj.: z PFRON 4.796 zł, od Wojewody Zachodniopomorskiego 2.269 zł; ze składek członkowskich 2.273 zł, ze środków Oddziału Zachodniopomorskiego PZG 11.061 zł.

Polski Związek Niewidomych w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 168 „Widzą to, czego inni nie dostrzegają” - hasło to przyświeca działalności Polskiego Związku Niewidomych, które jest stowarzyszeniem działającym na rzecz osób z dysfunkcją wzroku, reprezentującym interesy tej grupy społecznej. Oddział PZN w Koszalinie zrzesza 225 (w 2010 roku 260; za 2009 i 2008 rok – brak danych; w 2007 roku 265), w tym: dzieci i młodzież do 16 roku życia 19 i powyżej 16 roku życia 241. Członkami są osoby niewidome

oraz słabo widzące z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności wzrokowej. Głównym zadaniem Związku jest integrowanie członków i prowadzenie na ich rzecz działalności rehabilitacyjnej, socjalnej, kulturalnej i rekreacyjnej, oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu. Związek w ramach działalności organizuje szkolenia w zakresie wczesnej interwencji z emisji słuchu i głosu dla dzieci, które prowadzą specjaliści przyjeżdżający ze Szczecina, porady rehabilitacyjne a także spotkania integracyjne dla członków Organizacji. Prowadzone są również szkolenia dla osób nowo wstępujących do Koła dotyczące orientacji przestrzennej w terenie. Ponadto Związek prowadził naukę pisania „brajla”, szkolenia z zakresu aktywizacji osób starszych. W ramach terapii zajęciowej powstał zespół wokalny pn. „Szczęśliwa 13”, który wielokrotnie jest zapraszany do domów pomocy społecznej i in. Przy pomocy sponsorów Związek organizuje turnusy rehabilitacyjne dla dzieci z wadą wzroku, które wraz z rodzicami wyjeżdżają corocznie do ośrodka rehabilitacyjnego. W PZN pracuje 5 wolontariuszek, które wspomagają członków w samodzielnej egzystencji.

Dotacja z Miasta wyniosła 8.000 zł, z MOPS – środki PFRON – 1.159,73 zł, ze składek członkowskich – 1.568,10 zł. Od sponsora pozyskano 1.418 zł, dotacji w ramach 1% - 1.568,10 zł.

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, z siedzibą przy ul. Św. Wojciecha 1 (PSD)

W 2011 roku PSD zrzeszało 468 członków (w 2010 roku 488; w 2009 roku 385; w 2008 roku 380). W ramach prowadzonej działalności edukacyjnej zorganizowano wykłady lekarza diabetologa i dietetyczki dla 420 osób (w 2010 roku 400; 2009 roku 350; w 2008 roku 273). Z punktu wczesnego wykrywania cukrzycy, który jest prowadzony w siedzibie Stowarzyszenia, skorzystało 3518 osób (w 2010 roku – 3500; w 2009 roku 3000; w 2008 roku 2824 osoby). Wydano bezpłatnie 248 glukometrów (w 2010 roku 285; w 2009 roku 320; w 2008 roku 238; w 2007 roku 439). W czasie rocznych badań ujawniono podwyższone wyniki we krwi: cukru, trójglicerydów, cholesterolu, ciśnienia u 320 osób (w 2010 roku 560; w 2009 roku 1100; w 2008 roku 682). Osoby te skierowano do lekarzy rodzinnych. Ponadto w każdy pierwszy czwartek miesiąca w siedzibie Stowarzyszenia odbywały się szkolenia na temat cukrzycy i powikłań okołocukrzycowych w grupach 12 – 16 osobowych, łącznie w 2011 roku skorzystało z nich ponad 520 osób chorych (w 2009 roku 400; w 2008 roku 310). W 2011 roku

Stowarzyszenie pozyskało i wydatkowało środki finansowe z Urzędu Miejskiego w Koszalinie w wysokości 20.000 (w 2010,2009,2008 roku – 20.000); ze składek członkowskich – nie podano (w 2010 roku 3.847,50).

Stowarzyszenie Sportu Niepełnosprawnych „Start” z siedzibą przy ul. Jedności 4 (Start)

Sport i rekreacja osób niepełnosprawnych to domena Stowarzyszenia Sportu Niepełnosprawnych „Start” w Koszalinie, które posiada dwie wiodące sekcje: lekkoatletyczną i podnoszenia ciężarów - wyciskanie sztangi leżąc. Zajęcia w hali przy ul. Głowackiego prowadzone były w sekcjach dla 29 osób z różnym stopniem niepełnosprawności. Dla 28 osób niepełnosprawnych prowadzono zajęcia wprowadzające do treningów, a dla 90 osób odbywały się zajęcia integracyjne. Treningi odbywały się 7 razy w tygodniu na siłowni, stadionie i basenie. Sportowcy uczestniczyli w 14 ogólnopolskich, 3 międzynarodowych lekkoatletycznych imprezach i w 3 podnoszenia ciężarów. W sporcie niepełnosprawnych Koszalin należy do ścisłej czołówki krajowej. Stowarzyszenie „Start” posiada zawodników o wysokim poziomie wyszkolenia, w tym paraolimpijczyków. Trenerzy pracują również ze

sportowcami z Białogardu, Szczecinka oraz z Kołobrzegu. Najbardziej utytułowanym zawodnikiem jest Pan Ryszard Fornalczyk (w kwietniu 2009 roku przeszedł na emeryturę sportową). Pracę szkoleniową koordynuje Aleksander Poptawski, równoczesny trener kadry Olimpijskiej Polski.

W 2011 roku Start pozyskał środki w wysokości 213.326 zł - w tym: 121.200 – z Urzędu Miasta, 21.954 - z Polskiego Związku Sportu „Start”, 20.000 z Urzędu Marszałkowskiego oraz 1.740 ze składek członków wspierających (w: 2010 roku 232.800; w 2009 roku 217.829; 2008 roku 230.500).

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ikar” w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Andersa 6 (budynek biblioteki; Ikar).

W 2011 roku Stowarzyszenie liczyło 30 członków (w 2010 roku – 36; w 2009 roku 46; w 2008 roku 48).

Zadania, które zostały zrealizowane w 2011 roku dotyczyły imprez rekreacyjnych i sportowych. Zorganizowano:

- 1) IV Integracyjny Turniej w Strzelaniu Sportowym” – 5 marzec 2011r.,
- 2) I Edycja Turnieju Grand Prix Koszalina w Tenisie Stołowym – 17.04.2011 r.,
- 3) Integracyjny Piknik – Dzień Dziecka – Stadnina Koni k/Iwięcina – 2.06.2011 r.,
- 4) Piknik „INTEGRACJA” – Hajka k/ Zegrza – 4.06.2011 r.,
- 5) II Edycja Turnieju Grand Prix Koszalina w Tenisie Stołowym – 5.06.2011 r.,
- 6) VIII Integracyjny Turniej Rekreacyjno-Sportowy Osób Niepełnosprawnych, Rodzin i Przyjaciół – Koszalin 2011” – 11.06. 2011r.- ”Dolina Sportu”,
- 7) Integracyjny Piknik – Lato 2011” – Misiowa Dolina – 28.06.2011 r.,
- 8) Wystawę Prac Malarskich Wandy Kołtun – Biblioteka Filia nr.8-28.07.2011r.,
- 9) IV Integracyjne Zawody Wędkarskie – Rosnowo 2011 -20.08. 2011 r.,
- 10) III Integracyjny Turniej Gry w Kręgle na Wózkach Inwalidzkich-Galeria Kosmos 10.09.2011 r.,
- 11) III Edycję Turnieju Grand Prix Koszalina w Tenisie Stołowym – 25.09.2011 r.,
- 12) VI Integracyjny Turniej Tenisa Stołowego – Mikołaj 2011- 3.12.2011 r.,
- 13) IV Edycję Turnieju Grand Prix Koszalina w Tenisie Stołowym – 4.12.2011 r.

Ponadto odbywały się comiesięczne spotkania grupy młodzieżowej „INTEGRACJA”, działającej w Stowarzyszeniu Ikar. Członkowie Ikaru brali również udział w imprezach organizowanych przez inne stowarzyszenia i kluby, w programach poetycko-muzycznych z Krajowym Bractwem Literackim w Domku Kata, Klubie Oficerskim i Bibliotece, w obchodach Dnia Godności Osoby Niepełnosprawnej, Spartakiadzie „Amazonki”, spotkaniach w Warsztatach Terapii Zajęciowej, Domu Samopomocy „Przyszłość”, w Europejskim Festiwalu Filmowego „Integracja Ty i Ja” i in.

Tabela poniżej prezentuje pozyskane i wydatkowane środki w latach 2008 -2011

Finansowanie Ikaru								
	środki pozyskane w zł				środki wydatkowane w zł			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
DOTACJA Z MIASTA	1000,00	1500,00	6900,00	4300,00	1000,00	1500,00	6900,00	4300,00
DOFINANSOWANIE Z MOPS – PFRON	3165,00	2720,00	-----	3000,00	3165,00	2720,00	-----	3000,00
DOTACJA Z PFRON – PROGRAM PARTNER	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
SKŁADKI CZŁONKOWSKIE	432,00	344,00	282,00	218,00	432,00	344,00	282,00	218,00
1%	-----	-----	8564,80	9640,78	-----	-----	2763,96	10396,94

INNE ŹRÓDŁA – wymienić jakie	4890,01	5288,55	2518,00	4718,60	4311,60	6632,76	2518,00	4718,60
DOTACJA z Fundacji Orange „Dźwięki Marzeń” (nazwa do 2008 r. Fundacja Grupy TP)	9487,01	9852,55	18264,80	21877,38	8908,60	11196,76	12463,96	22633,54

Stowarzyszenie Koszaliński Klub „Amazonka” , z siedzibą przy ul. Morskiej 9 (Amazonka)

Stowarzyszenie Koszaliński Klub „Amazonka” działa od 16 lat i zrzeszało w 2011 roku 218 kobiet z Koszalina i okolic (w 2010 roku 206, w 2009 roku 198; w 2008 roku 190). Jest organizacją społeczną samopomocową, nie prowadzi działalności gospodarczej. Wspiera psychicznie i fizycznie kobiety, które przeszły operacje amputacji piersi i które mają problemy z zaakceptowaniem nowej sytuacji życiowej.

W roku 2011 r. Stowarzyszenie zrealizowało następujące zamierzenia:

- zakończony został projekt „Uwierz w siebie i nie daj się wykluczyć”, który prowadzony był przez Koszalińskie Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych we współpracy z naszym klubem „ Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”. . W ramach projektu realizowane były m.in. szkolenia: „ABC własnej działalności”, ochotniczek, trening umiejętności psychospołecznych, obsługi komputera. Z projektu w dwóch etapach ogółem skorzystało 60 kobiet z orzeczeniem o niepełnosprawności. Na zakończenie projektu beneficjentki były na wycieczce do Poznania,
- ciągła rehabilitacja poza medyczna w grupach 15. osobowych prowadzona przez wykwalifikowanego rehabilitanta w sali rehabilitacyjnej w klubie,
- rehabilitacja psychoterapeutyczna prowadzona w grupach lub indywidualnie przez psychoterapeutę w pierwszym półroczu oraz powtórkowo w drugim półroczu. Poruszane były m.in. następujące tematy: "Zmiana warunków życia", „Pokonanie stresu”,
- „Dzień Otwarty” w klubie z udziałem psychoterapeutki , Barbary Cebulak, która rozmawiała z zainteresowanymi kobietami na tematy ich drażniące. Wolontariuszki uczyły przybyłe kobiety samobadania piersi oraz udzielały porad dotyczących dostępności do badań. Fizjoterapeutki prezentowały podstawowe ćwiczenia rehabilitacyjne dla kobiet w pierwszym okresie po operacji piersi. Spotkanie umilił występ Zespół Taneczny „Gracja” i „Astra” z Uniwersytetu Trzeciego Wieku
- seminarium pod hasłem „Nie dajmy się...” zorganizowane pod patronatem Prezydenta Miasta Koszalina, na którym były dyskutowane sposoby radzenia sobie z chorobą, aspekty samopomocy i kontaktów społecznych z udziałem psychoterapeutki. Fizjoterapeutka prezentowała ćwiczenia z rehabilitacji ogólnorozwojowej, a kosmolog przekazała uczestniczkom najnowsze trendy w makijażu. Firma „Anita” prezentowała nowe wzory protez i stroi kąpielowych dla Amazonek. Z okazji Europejskiego Roku Wolontariatu i Aktywności Obywatelskiej Zarząd podziękował najbardziej aktywnym wolontariuszkom za dobre słowo i nadzieję jaką niosą kobietom po operacji piersi. Dla uatrakcyjnienia spotkania wspaniale i kolorowo zatańczył Zespół Cygański „Parno Foro Roma” z Białogardu,
- VI Regionalna Spartakiada Amazonek Województwa Zachodniopomorskiego pod patronatem Marszałka Zachodniopomorskiego i Prezydenta Miasta Koszalina, wzięło w niej udział 16 klubów zrzeszających Amazonki,
- wyjazd integracyjny połączony z warsztatami psychologicznymi oraz udział w Ogólnopolskiej Pielgrzymce Kobiet po Chorobie Nowotworowej Piersi na Jasną Górę, impreza zorganizowana dla 40. członkiń klubu,
- warsztaty psychoterapeutyczne dla 50. osób (członkiń klubu oraz ich rodzin) nt. pomocy rodziny w chorobie bliskich,
- dyżury wolontariuszek w szpitalu raz w tygodniu 2. osoby oraz dwa razy w tygodniu dyżury w klubie przy telefonie – 2. osoby,
- pokaz najnowszych wzorów gorsetów i protez ortopedycznych Firmy „Pofam” i „Amoena”, Amfa” „Anita”,
- udział w spotkaniach z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Tabela poniżej prezentuje pozyskane i wydatkowane środki w latach 2008 -2011:

Finansowanie Amazonek								
	środki pozyskane w zł				środki wydatkowane w zł			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
DOTACJA Z MIASTA	39.000,00	34.000,00	52.558,66	42.000,00	39.000,00	34.000,00	52.558,66	42.000,00
DOTACJA Z URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO	-----	7.000,00	5.000,00	-----	-----	7.000,00	5.000,00	-----
DOFINANSOWANIE Z MOPS – PFRON	13.142,00	12.100,00	1.530,00	-----	13.142,00	12.100,00	1.530,00	-----
DOTACJA Z PFRON – PROGRAM PARTNER	35.000,00	-----	-----	-----	35.000,00	-----	-----	-----
SKŁADKI CZŁONKOWSKIE	13.608,00	2.712,00	3.438,00	5.379,00	13.608,00	2.712,00	3.438,00	5.379,00
1%	14.500,00	18.074,99	14.435,72	9.389,70	14.500,00	18.074,99	9.790,00	14.035,42
INNE ŹRÓDŁA – wymienić jakie DAROWIZNY OSÓB PRAWNYCH I FIZYCZNYCH	55.066,49	42.789,27	46.824,62	56.768,70	55.066,49	42.789,27	39.782,82	58.748,94
RAZEM :	170.316,49	116.676,26	123.787,00	104.197,78	170.316,49	116.67,26	112.099,48	120.163,36

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „Opoka” w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Wańkowicza 16/2 (Opoka)

Główne zadania realizowane przez Organizację w 2011 roku to:

- integracja osób niepełnosprawnych w środowisku w którym przebywają,
- propagowanie idei zrozumienia, życzliwości i wzajemnej pomocy,
- niesienie osobom objętym działalnością Stowarzyszenia pomocy organizacyjnej, moralnej, duchowej, oświatowo - wychowawczej, prawnej, medycznej i w miarę możliwości charytatywnej,
- wspieranie inicjatyw zmierzających do tworzenia infrastruktury rehabilitacyjno-socjalnej,
- udział członków „Opoki” w szkoleniach z zakresu zarządzania projektami i rehabilitacji zawodowej. Konsekwencją tych szkoleń było podjęcie zatrudnienia przez trzy osoby.

Stowarzyszenie nie przedstawiło za 2011 rok informacji dotyczącej pozyskanych środków finansowych.

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych ich Rodzin i Przyjaciół „PRZYSTAŃ” z siedzibą przy ul. Zwycięstwa 119 (Przystań)

Stowarzyszenie „Przystań” pomaga osobom niepełnosprawnym (w tym chorym i zaburzonym psychicznie), ich rodzinom i otoczeniu w integracji ze środowiskiem. Informuje ludzi czym są choroby psychiczne. Uświadamia, że wśród nas są osoby chore psychicznie, ale także i ich rodziny, znajomi, przyjaciele, że choroba może osiągnąć każdego bez względu na wiek, wykształcenie, pozycję. Pomaga trafić do specjalistów. Członkowie Przystani wymieniają się doświadczeniem, tworzą grupy wsparcia, integrują osoby chore i zdrowe. Zapraszają do swego grona tych, którzy chcą poświęcić swój czas i pomóc chorym. W 2011 r. członkowie, ich rodziny i przyjaciele uczestniczyli w biwaku integracyjno-terapeutycznym zorganizowanym przez Stowarzyszenie. Biwak w Łazach miał na celu integrację osób chorych i zdrowych, starszych, młodszych oraz dzieci. Miał nauczyć tolerancji dla odmienności innych ludzi, a jednocześnie być terapią dla osób chorych. Zorganizowano również (dla 41) osób wyjazd na obóz d Bieszczady, który wspomógł terapeutycznie członków organizacji. Ponadto w 2011 roku organizowano wyjścia na kręgle, do muzeum, wycieczkę po starym Koszalinie. Dzięki porozumieniu ze „Stowarzyszeniem Miłośników Koszalińskiej Kolejki Wąskotorowej” członkowie Przystani uczestniczyliśmy w „Majówce” oraz „Parafiadzie” w Manowie.

Organizacja zgłosiła swój udział do projektu tworzenia spółdzielni socjalnych. Dzięki porozumieniu z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Medison” w Koszalinie, Stowarzyszenie Przyszań ma swoją siedzibę w Centrum Zaburzeń Psychiczych przy ul. Zwycięstwa (do tej pory spotkania były organizowane w UM).

W 2011 roku Przyszań pozyskała środki w wysokości 22.431 zł (w tym z Miasta 2.500; z PFRON 3866; ze składek członkowskich 1665; od innych 14.000).

Polskie Stowarzyszenie na rzecz osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Wyspiańskiego 4

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Koszalinie prowadzi (oprócz opisanych wcześniej placówek) również inne działania, które wspierają osoby z upośledzeniem umysłowym oraz ze sprzężonymi niepełnosprawnościami. Jest to Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Dienne Centrum Aktywności - zajmuje się rehabilitacją dla uczestników placówek PSOUU w ramach NZOZ - DCA. Zatrudniał on osoby na cztery etaty. Z zabiegów korzystało 171 osób. Kontrakt z NFZ wyniósł 73.674 zł (w 2010 roku 81.777,44; w 2009 roku 93.360,78; w 2008 roku 81.862,04).

łącznie w 2010 roku PSOUU - Koło w Koszalinie wydatkowało środki w wysokości 4.338.754,75 zł (w 2010 roku 4.062.051,50; w 2009 roku 3.846.637; w 2008 roku 3.372.953,12).

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Koszalinie , z siedzibą przy ul. Andersa 26 (Związek)

Organizuje życie kulturalne i społeczne dla emerytów i osób niepełnosprawnych. W 2011 roku zrzeszała z Koszalina i okolic 10.687 członków w 2010 roku 10.614; w 2009 roku 10.325; w 2009 roku 9.027). Związek udzielił wsparcia finansowego 49 osobom (7.480 zł). Na prośbę Związku 56 członków otrzymało paczki żywnościowe z darów PCK. 27 osób otrzymało darmową poradę prawną zorganizowaną przez Związek. Organizacja zajmuje się również życiem kulturalnym członków, kultywuje tradycja narodowe i lokalne oraz obejmuje wsparciem i opieką niepełnosprawnych i starszych członków. W 2011 roku Związek zorganizował wycieczki do Turcji, Stralsundu oraz do Zakopanego, na Kaszuby i wiele spotkań okolicznościowych i integracyjnych.

Wydano 685 zaświadczeń potwierdzających zniżkę dotyczącą przejazdów PKP i PKS (w 2010 oku 701; w 2009 roku 750; w 2008 roku – 726).

W 2011 roku Związek pozyskał i wydatkował środki w wysokości 61.132 zł (w 2010 roku 62.093; w 2009 roku 63.245; w 2008 roku 60.018).

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Morskiej 9 (SM)

W roku 2011 SM zajmowało się integracją środowiska osób chorych, samopomocą, zacieśnianiem więzi i przeciwdziałaniem uczuciu rezygnacji. Szczególną opieką objęto osoby u których rozpoznano stwardnienie rozsiane. Prowadzono rehabilitację ruchową. Wolontariusze odwiedzali obłożnie chorych w domach, udzielali pomocy w załatwianiu sprzętu rehabilitacyjnego oraz w sprawach indywidualnych. Prowadzono wypożyczanie literatury i czasopism. Koszaliński Oddział zrzesza około 100 osób chorych na SM z Koszalina i okolic, 21 osób obłożnie chorych przebywa w domach pomocy społecznej.

Źródłem finansowania działalności statutowej SM były środki pozyskane i wydatkowane w wysokości 23.100 zł, w tym 18. 100 - środki własne i 5.000 zł z Urzędu Miasta.

Polskie Towarzystwo Stomijne Pol – Ilko – Zarząd Oddziału Regionalnego w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Karłowicza 46b/1 (Pol – Ilko)

Pol – Ilko powstało w 1987 roku w Poznaniu. Obecnie posiada 20 oddziałów i kilka klubów w całej Polsce. Pol Ilko działa w Koszalinie od sześciu lat. W 2011 roku zrzeszało 87 członków (w 2010 roku 83; w 2009 roku 75; w 2008 roku 72). Podstawowym celem Pol – Ilko jest troska i dbanie o możliwie jak najlepsze życie osób ze stomią. W tym celu prowadzi odpowiednią politykę informacyjno - szkoleniowo - profilaktyczną. Niezwykle ważną rzeczą dla wszystkich stomików jest dbanie o dobre relacje z personelem medycznym, współpraca z producentami sprzętu stomijnego oraz rzecznictwo we władzach resortowych i państwowych. Zajmuje się również informowaniem i kampaniami na rzecz zapobiegania chorobom układu pokarmowego, propagowaniu terminowych badań specjalistycznych oraz promowaniu zdrowego trybu życia. Pacjent ze stomią musi mieć stale zapewniony bezpłatny, dobry jakościowo i w wystarczających ilościach specjalistyczny sprzęt umożliwiający codzienne funkcjonowanie. Pol - Ilko prowadzi intensywne rozmowy i korespondencję z Ministerstwem Zdrowia, Narodowym Funduszem Zdrowia oraz wszystkimi władzami odpowiedzialnymi za to, by ludzie ze stomią mieli odpowiednie ilości sprzętu dostosowanego do indywidualnych potrzeb. Opiniuje jakość sprzętu stomijnego i dąży do tego, aby na polskim rynku znajdował się najlepszy, różnorodny sprzęt, który zaspokoi potrzeby wszystkich ludzi ze stomią i pozwoli im normalnie żyć. Pol - Ilko prowadzi także wolontariat stomijny. Jest to działalność niezwykle cenna i pomocna dla wszystkich nowych pacjentów. Zważywszy na wagę sprawy oraz bardzo małą wiedzę całego społeczeństwa, jak również lęk i obawę przed chorobą nowotworową oraz nową sytuacją po wytworzeniu stomii potrzebna jest kompleksowa opieka. Dotyczy to zwłaszcza pomocy psychologiczno-terapeutycznej dla tych chorych. Dlatego też odpowiednio przygotowani i przeszkoleni wolontariusze, we współpracy z personelem medycznym starają się powoli przywracać do życia osoby ze stomią. Pool - Ilko zorganizowało m.in.: wycieczkę do Szymborka, Porostu, Trzebiatowa, Mrzeżyna, Mielna oraz szlakiem Wału Pomorskiego i Rutwicy. Ponadto odbyło się okolicznościowe spotkania integracyjne w Żydowie i w Urzędzie Miejskim.

W 2011 roku Pol – Ilko pozyskało i wydatkowało środki w wysokości 9.498 zł (w 2010 roku 5.971; 2009 roku 6.612; w 2008 roku 5.000), w tym: ze składek członkowskich - 1.100, z dotacji Urzędu Miasta Koszalina – 2.000, z Urzędu Miasta Kołobrzegu 2.100, od sponsorów – 225 zł , inne 1.90.

Caritas Diecezji Koszalińsko – Kołobrzeszkiej, z siedzibą przy ul. Ks. Biskupa Czesława Domina 8 (Caritas)

Po dobrych doświadczeniach w realizacji Projektu Indywidualne Ścieżki Kariery Zawodowej Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej w 2009 roku przystąpiła do realizacji Programu „Praca bez barier, Wsparcie osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy”. Projekt realizowany był przez PFRON wspólnie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie oraz Caritas Polska. Warunkami uczestnictwa były: posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności ruchowej w stopniu znacznym, bycie osobą bezrobotną lub nieaktywną zawodowo.

W ramach projektu Beneficjenci mogli skorzystać z następujących propozycji:

- Szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe.
- Szkoleń zawodowych.
- Wsparcia w kontynuacji edukacji.
- Pomocy w zakupie sprzętu umożliwiającego podjęcie pracy.
- Zajęć warsztatowych: psychologicznych, doradztwa zawodowego, prawniczych.
- Konsultacji indywidualnych z psychologiem, doradcą zawodowym oraz prawnikiem.
- Konsultacje ze specjalistami(np. rehabilitant, architekt aranżacji wnętrz, itp.)
- Staży.

Założone cele w ośrodku zostały zrealizowane. Ze wsparcia skorzystało 75 Beneficjentów – osoby niepełnosprawne jak również ich opiekunowie z terenu Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej. Ze szkoleń zawodowych podnoszących kwalifikacje skorzystało 31 osób, ze wsparcia w kontynuacji edukacji skorzystało 6 osób w tym opłata czesnego i zakup podręczników. Zakup sprzętu zrealizowano 4 wnioski, ze staży u pracodawców skorzystało 7 beneficjentów. Osoby niepełnosprawne chętnie korzystają z takich form pomocy i są wdzięczni za każdy rodzaj aktywności. Oto jedna z opinii: „Potrzebujesz pomocy, wsparcia weź udział w Warsztatach. Tu znajdziesz życzliwych Ci ludzi, którzy będą Cię wspierać, pomogą Ci uwierzyć w siebie, odkryją Twoje mocne strony. Te spotkania uświadomią, że nie jesteś sama ze swoimi problemami, uwierzysz, że nawet pochmurny dzień jest piękny.”

Ponadto Caritas Diecezji pomaga osobom chorym i niepełnosprawnym poprzez wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego: łóżka, wózki, chodziki, kule.

Stowarzyszenie nie przedstawiło informacji o wielkości środków finansowych.

Koszalińskie Towarzystwo Społeczno - Kulturalne w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Westerplatte 13

Zorganizowało w Koszalinie już VIII Europejski Festiwal Filmowy Integracja Ty i Ja. Z roku na rok gromadzi coraz więcej widzów i sympatyków. Głównym celem Festiwalu jest integracja środowisk osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem poprzez prezentację filmów o tematyce, problemach i życiu osób niepełnosprawnych. VIII Europejski Festiwal Filmowy „Integracja Ty i Ja”, odbył się w dniach 6 - 10 września w Koszalinie pod patronatem Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Jury Festiwalu w składzie: Przewodniczący Paweł Łoziński, oraz Janusz Anderman, Benjamin Cadranel, Paulina Malinowska-Kowalczyk, Jan Nowicki i Katarzyna Terlecka, przyznali nagrody Motyle 2011 w trzech kategoriach: najlepszy film fabularny, najlepszy film dokumentalny, najlepszy film amatorski tworzony przez osoby niepełnosprawne. „Motyla 2011” za najlepszy film fabularny 8. Europejskiego Festiwalu Filmowego Integracja Ty i Ja zdobyła „Eep!” w reżyserii Mieke de Jong (Holandia), który w oryginalnej, finezyjnej i dowcipnej formie

opowiada o radości obcowania z istotą odmienną, a także o nieuchronności rozstania. Za najlepszy film dokumentalny jury uznało „Chociaż raz w życiu” (For once in my life) w reżyserii Jima Bigham’a (USA) za wzruszającą opowieść o niełatwym spotkaniu talentu i pasji, które dzięki wytrwałości prowadzi do szczęśliwego finału. „Motyl 2011” za najlepszy film amatorski trafił do Marka Włodzimierowa i Radka Dąbrowskiego autorów filmu „Marzenie o Dzikim Zachodzie”, którzy pokazali jak zabawa w robienie filmu może przynieść nieoczekiwane skutki. Drugą nagrodę w konkursie na film amatorski zdobył film „Pipeta” w reżyserii Wojciecha Sankiewicza, w którym autorzy wykazali się dużą sprawnością animacji tworząc zabawną formę filmową. Nagrodę publiczności otrzymał film „Brzydkie słowa” (Bad lyrics), Polska w reżyserii Marcina Maziarzewskiego. W latach 2003-2011 w ramach Festiwalu zaprezentowano ponad 200 filmów fabularnych, dokumentalnych i amatorskich z całego świata, których bohaterami są osoby niepełnosprawne. Uniwersalne przesłanie towarzyszące prezentacjom zawiera się w przekonaniu o głębokim sensie zmagania z własnym losem, pokonywania barier i odnajdywaniu drugiego człowieka. W roku 2011 oceniono 35 filmów reprezentujących kinematografię różnych kontynentów, m.in. z Tajlandii, Argentyny, USA, a także dużo kina europejskiego. Twórcy zakwalifikowani do konkursu pokazali szerokie spektrum codziennych problemów osób z różnymi niepełnosprawnościami, w różnych kontekstach kulturowych. Projekcjom filmowym towarzyszyły wydarzenia artystyczne, prezentujące twórczość artystów niepełnosprawnych. Odbywały się koncerty, wystawy, recitale, warsztaty i spotkania autorskie, na których rozwija się i umacnia idea integracji. Dyskusje "Bez barier", podczas których podnoszone są ważne i kontrowersyjne tematy dotyczące niepełnosprawności, stanowiące ważny element programowy każdej edycji Festiwalu. Jedną z atrakcji był projekt „Aktywna Rehabilitacja”. Warsztaty zorganizowane przez fundację Aktywna Rehabilitacja w miasteczku festiwalowym były okazją do zetknięcia się z rzeczywistością człowieka funkcjonującego na wózku inwalidzkim, odbywała się również nauka praktycznych umiejętności pomocy. W szkoleniu wzięli udział wolontariusze z koszalińskich szkół. Europejski Festiwal Filmowy „Integracja Ty i Ja” to szczególne forum wymiany informacji i doświadczeń związanych z problemami niepełnosprawności i integracji społecznej. Z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem mediów, stowarzyszeń, fundacji i instytucji samorządowych. W bieżącym roku równoległe do głównego Festiwalu w Koszalinie w kilkunastu miejscowościach w całej Polsce towarzyszyły mu Małe Festiwale. Filmy można było obejrzeć w kinach studyjnych. Nowe możliwości dla widzów z całej Polski pokazał internet - wybrane filmy prezentowane były bezpłatnie w portalu iplex.pl - równoległe z imprezą festiwalową. Organizatorem tego wydarzenia kulturalnego są: Koszalińska Biblioteka Publiczna im. J. Lelewela oraz Koszalińskie Towarzystwo Społeczno – Kulturalne. Szacuje się, że w trakcie realizacji projektu wzięło udział łącznie ok. 4000 osób, w tym około 1500 osób niepełnosprawnych.

Środki na zadanie pochodziły z różnych źródeł: UM – 66.000 zł; PFRON – 111.019 zł; Ministerstwo Pracy Polityki Społecznej – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich - 300.000 zł; Polski Instytut Sztuki Filmowej – 20.000 zł. Łącznie pozyskano 497.019 zł.

Pomorska Fundacja „Jaś i Małgosia” w Koszalinie z siedzibą w Cewlinie 12a Fundacja „Jaś i Małgosia” zajmuje się transportem m.in. sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych oraz placówek działających na ich rzecz. Fundacja w 2011 roku udzieliła pomocy dla Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie przekazując m.in. łóżka rehabilitacyjne sterowane pilotem, łóżka hydrauliczne i in. około 380 osobom niepełnosprawnym (w 2010

roku 400; w 2009 roku 430; w 2008 roku 400) przekazano bezpłatnie sprzęt rehabilitacyjny i pomocniczy, tj.: wózki inwalidzkie z napędem elektrycznym, pionizatory, chodziki, balkoniki, materace antyodleżynowe, kule itp. Wartość udzielonej pomocy sponsorów wyniosła ok. 760.000 zł (w 2010 roku 820.000; w 2009 roku 860.000).

X. OCHRONA SOCJALNA, EKONOMICZNA I PRAWNA ORAZ WSPARCIE W ZNALEZIENIU PRACY

W ramach wymienionych wyżej usług, świadczonych przez instytucje i organizację pozarządową (oprócz opisanych wyżej działalności organizacji pozarządowych) w 2009 roku prowadzono:

- 1) Biuro Porad Obywatelskich,
- 2) Program MOPS „Start”
- 3) wypłaty zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych oraz prowadzono Dział Poradnictwa Specjalistycznego,
- 4) ośrodki wsparcia,
- 5) usługi opiekuńcze,
- 6) Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy.

1. Biuro Porad Obywatelskich (BPO)

Stowarzyszenie APERTO prowadziło działalność skierowaną do osób wykluczonych społecznie i zawodowo, w tym osób niepełnosprawnych. Na podstawie karty spraw klienta ustalono, że w 2011 roku w Biurze Porad Obywatelskich w Koszalinie udzielono 1439 porad. Podjęto 32 działania rzecznicze na rzecz klientów BPO. Większość porad została udzielona podczas bezpośredniej wizyty (94%). Cztery wizyty odbyło się w domu klientów ze względu na ich niepełnosprawność. Klienci zgłaszali się do BPO głównie ze sprawami mieszkaniowymi (22%), sprawami rodzinnymi (19%) oraz sprawami dot. postępowania przed urzędami i sądami (17%). 367 osób wróciło do BPO po kolejną poradę w tej samej sprawie lub z całkiem nowym problemem. Klientami Biura Porad Obywatelskich są przede wszystkim kobiety (70%) w przedziale wiekowym powyżej 51 lat (45%) z wykształceniem średnim (41%). Głównym źródłem utrzymania klientów BPO jest praca (35%) lub emerytura (26%). Pochodzą przede wszystkim z Koszalina (85%). Informację o BPO uzyskują w równej mierze z różnych źródeł. W 2011 roku prawie co 4 osoba odwiedzająca Biuro Porad Obywatelskich zadeklarowała, że ma orzeczoną stopień niepełnosprawności lub niezdolności do pracy – jest to 22%, czyli 320 na 1439 klientów, którzy w okresie od 1.01 do 31.12.2010 odwiedzili BPO. Podobnie, na pytanie „Czy w najbliższej rodzinie (czyt. mąż, żona, dzieci) jest osoba niepełnosprawna?”, 26% osób korzystających z porad w BPO deklaruje, że tak – jest to 372/1439 klientów BPO. Dla kilku procent osób nie udało się uzyskać danych.

Przyjmuje się szacunkowo, że na rzecz osób niepełnosprawnych w 2011 roku Stowarzyszenie APERTO wydatkowało kwotę ok. 81.000 zł (w 2010 roku 72 600; 2009 roku 86.000) – ze środków zewnętrznych, ponadto z budżetu Miasta 0 zł (w 2009 roku przeprowadzono remont siedziby przy ul. Piłsudskiego 6/2 za kwotę 80.000). Łączny koszt projektu to kwota 999.981 zł.

2. „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”

współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt skierowany jest do osób będących pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie:

- bezrobotnych i/lub
- nieaktywnych zawodowo i/lub
- zatrudnionych,
- zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- będących w wieku aktywności zawodowej (15-64 lata),
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
- zamieszkałych na terenie miasta Koszalina,

które są wykluczone społecznie, bądź zagrożone wykluczeniem społecznym. Istotną grupę docelową projektu stanowią osoby niepełnosprawne. W ubiegłych latach z różnych form wsparcia w ramach projektu skorzystało 86 osób:

Rok realizacji projektu	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
2008	12	18	30
2009	19	10	29
2010	11	16	27
2011	12	16	28

W 2011 roku porozumienie o udziale w programie podpisało 28 osób (16 mężczyzn i 12 kobiet), w tym 5 osób przerwało „ścieżkę reintegracji” z powodu problemów zdrowotnych, 2 osoby zakończyły wcześniej uczestnictwo, w związku z podjęciem zatrudnienia. Dodatkowo 4 uczestników (2 mężczyzn, 2 kobiety) realizujących program w 2010 roku, kontynuowało swój udział w projekcie w 2011 roku. Na realizację działań uczestników Punktu Wsparcia dla osób niepełnosprawnych w 2011 roku w projekcie „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, założono 97.965 zł. W ramach aktywizacji zawodowej i społecznej uczestnicy zostali skierowani na zajęcia do Klubu Integracji Społecznej. Każdy uczestnik miał możliwość skorzystania z indywidualnego doradztwa zawodowego (5 godzin) i opracowania Indywidualnego Planu Działania, stanowiącego podstawę do skierowania na kursy zawodowe/podnoszące kwalifikacje. Osoby chętne mogły uczestniczyć w indywidualnym doradztwie psychologicznym oraz w spotkaniach grupy wsparcia. Ponadto istniała możliwość uzyskania porady prawnej. Uczestnicy projektu wzięli udział w warsztatach społeczno – zawodowych „START na start”. Na warsztaty złożyły się następujące zajęcia:

1. TRENING KOMUNIKACJI INTERPERSONALNEJ – zasadniczym celem realizowanych warsztatów było nabycie umiejętności autoprezentacji, doskonalenie kontaktu i słuchania, świadomość siebie, innych w procesie komunikacji interpersonalnej. Zajęcia realizowano przez 8 dni po 5 godzin dziennie.

2. WARSZTATY AKTYWNEGO POSZUKIWANIA PRACY – celem zajęć było zapoznanie się z sytuacją na rynku pracy, wymogami pracodawców wobec potencjalnych pracowników. Podczas zajęć każdy uczestnik mógł przeanalizować swoją indywidualną sytuację zawodową i przygotować się do skutecznego poszukiwania pracy oraz otrzymać indywidualną poradę od specjalisty – wizażysty. Zajęcia realizowano przez 5 dni po 6 godzin dziennie.

3. EDUKACJA FINANSOWA – celem warsztatów było szerzenie wiedzy, rozwijanie umiejętności i wykształcenie pozytywnych nawyków potrzebnych do umiejętnego zarządzania pieniędzem przy uwzględnieniu celów wyznaczonych na przyszłość, a także nabycie wiedzy w zakresie pozyskiwania środków na założenie własnej działalności, elementów biznesplanu, zasad pozyskiwania dotacji. Zajęcia realizowano przez 7 dni po 5 godzin dziennie.

Podczas warsztatów uczestnicy mieli zapewnione wyżywienie. W miarę zapotrzebowania pokrywane były także koszty dojazdu z/na zajęcia. Warsztaty w Klubie Integracji Społecznej zakończone zostały wydaniem certyfikatów, które stanowiły podstawę do rozpoczęcia drugiego etapu uczestnictwa w projekcie „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, jakim była aktywizacja zawodowa. W ramach aktywizacji zawodowej uczestnicy zostali skierowani na kursy i szkolenia umożliwiające podniesienie lub zdobycie nowych kompetencji zawodowych. W kursach zawodowych i szkoleniach wzięło udział 18 osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności (niektóre osoby wzięły udział w 2 kursach/szkoleniach):

1. Kurs komputerowy ECDL – Starter – 6 osób,
2. Kadry i płace z programem Symfonia – 2 osoby,
3. Konserwator obiektu budowlanego upr. energetycznymi do 1 kV – 2 osoby,
4. Operator koparko – ładowarki – 2 osoby,
5. Magazynier z upr. operatora wózków widłowych – 1 osoba,
6. Prawo jazdy kat. B – 3 osoby,
7. Prawo jazdy kat. D – 1 osoba,
8. Prawo jazdy kat. C – 1 osoba.
9. J. angielski – 1 osoba,
10. Tworzenie stron internetowych – 1 osoba.

Dodatkowo 3 osoby realizujące program, wraz z najbliższą rodziną wzięły udział w 3-dniowych wyjazdowych warsztatach wspierających rodzinę, a 2 osoby uczestniczyły w warsztatach „START po zdrowie”, dotyczących profilaktyki zdrowia i uzależnień. Ostatnim działaniem realizowanym w Klubie Integracji Społecznej w 2011 roku był cykl spotkań edukacyjnych, obejmujących m.in. tematykę przemocy, szans i zagrożeń związanych z internetem, praw i obowiązków obywatela, tradycji Świąt Bożego Narodzenia, w którym uczestniczyła 1 osoba z Punktu Wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Ponadto jedna osoba skorzystała ze wsparcia asystenta rodziny i również jedna z pomocy asystenta osoby niepełnosprawnej. Z dniem 31 grudnia 2011 roku zgodnie z zaplanowaną „ścieżką reintegracji” udział w projekcie zakończyło 25 osób. Trzech uczestników wyraziło chęć kontynuacji udziału w 2br. Osoby biorące udział w programie integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w ramach projektu „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START”, jak i inne osoby niepełnosprawne mogą zgłaszać się ze swoimi problemami i wątpliwościami do pracownika socjalnego w Punkcie Wsparcia, gdzie uzyskają poradę bądź informację. Do zadań pracownika socjalnego oprócz upowszechniania instrumentów aktywnej integracji należy także świadczenie pracy socjalnej wobec klientów MOPS.

3. Świadczenie pielęgnacyjne i zasiłki pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje osobie fizycznej z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej matce albo ojcu, innym osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny lub opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy

zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje bez względu na dochód rodziny. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2011 roku wynosiła 520 zł miesięcznie.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w kwocie 153,00zł miesięcznie: niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. W roku 2011 przyjęto wypłacono zasiłki pielęgnacyjne dla 2.122 osób (w 2010 roku 1813), w tym:- 557 niepełnosprawnych dzieci; - 946 osób powyżej 16 r.ż. ze znaczną niepełnosprawnością; - 85 osób, które ukończyły 75 lat; 534 osób powyżej 16 r.ż. z umiarkowaną niepełnosprawnością lecz niepełnosprawność powstała do 21 r.ż.

Liczba wniosków przyjętych w 2010 roku w porównaniu do roku 2009 i 2010:

Rodzaj świadczenia	Ilość przyjętych wniosków			
	2008	2009	2010	2011
Wniosek o świadczenie pielęgnacyjne	193	181	234	194
Wniosek o zasiłek pielęgnacyjny	559	516	599	587
Rodzaj świadczenia	Środki			
Wniosek o świadczenie pielęgnacyjne	720,8	722,6	1.216	1.706,6
Wniosek o zasiłek pielęgnacyjny	3.102,7	3.221,5	3.319	3.432,9

4. Pracownicy socjalni

W roku 2011 pracownicy socjalni prowadzili działania na rzecz 1255 osób niepełnosprawnych (w 2010 roku 1061; w 2009 roku 814; w 2008 roku 359), realizując niżej wymienione działania:

- podejmowanie działań na rzecz przyznawania przysługujących form pomocy (zasiłków stałych, celowych, usług opiekuńczych, umieszczenie w domach pomocy społecznej),
- udzielanie pomocy w kompletowaniu niezbędnych dokumentów do przyznania pomocy,
- udzielanie pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- kontakt ze służbą zdrowia,
- kontakt ze stowarzyszeniami,
- pomoc w zorganizowaniu sprzętu agd np. z PKPS, CARITAS,
- pomoc w uzyskaniu sprzętu ortopedycznego.

5. Ośrodki wsparcia

Na terenie Koszalina działają trzy Środowiskowe Domy Samopomocy dla osób niepełnosprawnych:

- Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Odrodzenie” przy ul. Odrodzenia 34 – Nr 1 – w strukturach MOPS do 29 lutego br.,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi przy ul. Łużyckiej 12 a – Nr 2 – w strukturach MOPS do 29 lutego br.,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Koszalinie przy ul. Budowniczych 6- Nr 3, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Koszalinie

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w Środowiskowym Domu Samopomocy „Odrodzenie” przy ul. Odrodzenia 34 w Koszalinie – w strukturach MOPS

W 2011 roku z oferty Środowiskowego Domu Samopomocy nr 1 „Odrodzenie” skorzystało 31 osób (w 2010 roku 29; w 2009 roku 31; w 2008 roku 37) o statusie domownika. Wszyscy uczestniczyli w różnego rodzaju treningach oraz terapii psychologicznej i zajęciowej indywidualnej i grupowej. W 10 pracowniach, jakimi dysponuje ośrodek, odbywały się codziennie zajęcia, w trakcie których domownicy i sympatycy rozwijali oraz podtrzymywali umiejętności niezbędne w codziennym funkcjonowaniu i radzeniu sobie z niepełnosprawnością. Zajęcia prowadzone były przez kadrę ośrodka wspieraną przez psychologa i lekarzy psychiatrów. Domownicy posiadają okresowe lub stałe orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z powodu zaburzeń psychicznych, dlatego szczególną uwagę kładło się u nich na samoobserwację objawów chorobowych i konieczność wczesnej wizyty u lekarza w celu uniknięcia nawrotu choroby. Dużo czasu poświęcano promocji zdrowia psychicznego, odpoczynkowi, umiejętności relaksacji. We współpracy z pracownikami socjalnymi z właściwych Rejonów Pracy Socjalnej i specjalistami Działu Pomocy Specjalistycznej w MOPS monitorowano funkcjonowanie podopiecznych w ich środowiskach, zwłaszcza tych osób, które z różnych przyczyn miały problemy z regularnym uczęszczaniem do ośrodka lub na skutek pogorszenia się stanu zdrowia pozostawały w domach, a potrzebowały pomocy. W 2011 roku w wyniku rehabilitacji środowiskowej realizowanej w ŚDS „Odrodzenie” 3 osoby podjęły dorywczą pracę, trzy osoby ukończyły kursy zawodowe. Jedna osoba uczęszczała systematycznie na wykłady w Uniwersytecie Trzeciego Wieku na Politechnice Koszalińskiej. Wszyscy domownicy ŚDS w ramach zawartego, po raz kolejny, porozumienia z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Koszalinie w zakresie stworzenia warunków do rehabilitacji osób niepełnosprawnych, brali udział w pracach porządkowych na terenie Cmentarza Komunalnego w Koszalinie. Działalność kulturalna, rekreacyjna i sportowa prowadzona była na terenie ośrodka oraz poza nim. Organizowane były imprezy okolicznościowe, wycieczki krajoznawczo-turystyczne, a także imprezy sportowe. Ponadto domownicy i sympatycy uczestniczyli w imprezach kulturalnych, w wielu spotkaniach integracyjnych z udziałem podopiecznych Środowiskowych Domów Samopomocy z Koszalina i regionu, seniorów z Ośrodka Wsparcia „Złoty Wiek”.

Na zadanie wydatkowano środki finansowe z budżetu Wojewody w wysokości: 277.706 zł (w 2010 roku 233.218; w 2009 roku 259.100), z budżetu Miasta 23.512 zł.

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w Środowiskowym Domu Samopomocy Nr 2 przy ul. Łużyckiej 12 A w Koszalinie dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w strukturach MOPS z

W roku 2011 z oferty Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 2 „Przyszłość” skorzystało 31 osób na podstawie decyzji administracyjnych. Na dzień 31.12.2011 roku uczestniczyło w rehabilitacji 22 domowników. Wszyscy posiadali orzeczenie o niepełnosprawności oraz aktualne zaświadczenia lekarskie umożliwiające uczestnictwo w zajęciach w ŚDS 2. W 6 pracowniach i innych obszarach pracy prowadzono indywidualną i grupową terapię oraz różnorodne treningi (funkcjonowania w życiu codziennym, umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, umiejętności spędzania wolnego czasu, opieka w kryzysach zdrowotnych i działaniach na zewnątrz środowiskowego domu samopomocy, wsparcie w powrocie na rynek pracy i załatwianiu spraw urzędowych, grupowe zajęcia psychoedukacyjne). W ramach psychoedukacji 10 uczestników zajęć ŚDS Nr 2 uczestniczyło w grupowych zajęciach z psychologiem. W 2011 roku w wyniku rehabilitacji środowiskowej realizowanej w ŚDS „Przyszłość” 1 osoba usamodzielniała się i podjęła pracę na umowę o pracę, 2 osoby podejmowały cyklicznie prace dorywcze, 1 osoba podjęła naukę w policealnej szkole zawodowej, 1 osoba uczęszczała na wykłady w Uniwersytecie Trzeciego Wieku na Politechnice Koszalińskiej, 5 osób uczestniczyło w turnusach rehabilitacyjnych, 1 osoba uczestniczyła w zajęciach wokalo-muzycznych w Centrum Kultury 105 w Koszalinie. W ramach projektu systemowego „Koszaliński Program Integracji Społecznej – START” 4 osoby uczestniczyły w warsztatach i kursach zawodowych podnoszących kwalifikacje zawodowe. Większość domowników uczestniczyła także w licznych zajęciach i imprezach kulturalno-rekreacyjno – sportowych. Głównym celem działalności ŚDS 2 „Przyszłość” jest rehabilitacja społeczna i środowiskowa osób z zaburzeniami psychicznymi, która poprzez treningi i terapie zajęciową ma motywować domowników do usamodzielniania się we własnej egzystencji, przeciwdziałania izolacji społecznej i do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Wydatkowano w 2011 roku środki finansowe z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego w wysokości 249.128 zł oraz z budżetu Miasta Koszalin w wysokości 6.150 zł.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Koszalinie przy ul. Budowniczych 6, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Koszalinie.

Jest przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężoną. Rozpoczął działalność 12 listopada 2007 w obiekcie przy ul. Wyspiańskiego 4 (od 5 stycznia 2009 przy ul. Budowniczych 6). Zatrudniał 9 osób (7,33 etatu). Przeznaczony jest dla 25 osób w wieku od 16 do 60 lat. Uczestnicy realizują program terapeutyczny w grupach terapeutycznych, stanowiących pracownie: plastyczno - techniczną, rękodzieła, poznawczo - przyrodniczą oraz komunikacji i edukacji. Uczestnicy grup terapeutycznych, podczas pracy w poszczególnych pracowniach, ćwiczyli posługiwanie się przedmiotami i narzędziami codziennego i częstego użytku, realizując terapię zajęciową ćwiczyli sprawność manualną, zręczność małej motoryki i koordynację wzrokowo- ruchową, poznawali różne materiały i ich zastosowanie, rozwijali wrażliwość, poczucie piękna i estetyki oraz wyobraźnię, ćwiczyli i doskonalili komunikowanie

się, utrzymywali więzi koleżeńskie, budowali poczucie odpowiedzialności za siebie i innych, realizowali zadania rozwijające pamięć i zasoby posiadanej wiedzy i słownictwa, ćwiczyli sposoby pożytecznego spędzania wolnego czasu i umiejętność organizowania czasu. Podczas zajęć treningu samodzielności z zakresu umiejętności kulinarnych domownicy nabywali umiejętność wykonywania prostych prac kuchennych: poznawali różne produkty spożywcze i ich właściwości, ćwiczyli umiejętność posługiwania się prostymi narzędziami kuchennymi i sprzętem gospodarstwa domowego, przygotowywali dla siebie proste posiłki, uczyli się przygotować miejsca spożywania posiłku na co dzień i od święta, nabywali kulturę spożywania posiłków. W ramach pobytu w ośrodku domownicy brali udział w wielu imprezach kulturalno – integracyjnych. Stan osobowy domowników na dzień 31.12.2009r. wynosił 25 osób.

Środki finansowe pochodziły z budżetu Urzędu Wojewódzkiego w wysokości 271.800 zł. Wykorzystano 271.159 zł (w 2010 roku 223.342; w 2009 roku 218.916).

Łączny koszt utrzymania 83. uczestników ŚDS w Koszalinie w 2011 roku wyniósł 797.993 zł (w 2010 roku 698.193; w 2009 roku 727.816), z budżetu Miasta 29.662 zł (w 2010 roku 19.456).

6. Usługi opiekuńcze

Osobę, która chce skorzystać z pomocy w formie usług opiekuńczych można zgłosić pisemnie lub telefonicznie. Pracownik socjalny udaje się do wskazanego środowiska celem uzgodnienia zakresu usług, terminu ich świadczenia oraz wysokości odpłatności. Podczas wywiadu osoba jest informowana o wszystkich możliwościach świadczenia opieki. Osoby samotne o dużej dysfunkcji organizmu mają zapewnioną opiekę trzy razy dziennie: rano, w południe oraz wieczorem. Gdy zaistnieje taka potrzeba, usługi świadczone są również w dni wolne od pracy. Pracownicy pomagają podopiecznym załatwiać sprawy urzędowe, organizować sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny, także pobyt na oddziałach opieki długoterminowej, zapewniają kontakt ze służbą zdrowia. Usługi opiekuńcze świadczone są osobom starszym i niepełnosprawnym wymagającym w ich miejscach zamieszkania pomocy innych osób. Większość z nich posiada orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, orzeczenia lekarza orzecznika ZUS o niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub dawniej wydawane orzeczenia o grupach inwalidzkich, a w przypadku osób z autyzmem przed 16-stym rokiem życia – orzeczenia o niepełno- sprawności.

W 2011 roku z pomocy Działu Usług Opiekuńczych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie skorzystały:

- 1) 23 osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym 19 osób z autyzmem) :
 - wykonano 5.407 godzin usług,
 - wydatkowano środki finansowe w wysokości 191.693 zł z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego,
 - wpływy ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi wyniosły 15.390 zł.
- 2) 218 osób zostało objętych usługami opiekuńczym:
 - wykonano 61.654 godziny usług,
 - wydatkowano środki finansowe z budżetu gminy w wysokości 1.319.986 zł,

- wpływy do budżetu gminy z usług opiekuńczych wyniosły 94.376 zł.

7. Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy – funkcjonujący w strukturze Specjalistycznego Zespołu Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie przy ul. Niepodległości 44-48

- działa od 1 stycznia 2007 roku. Zlokalizowany jest wśród zieleni z zapleczem rekreacyjnym. Jest placówką stacjonarną dla 27 pacjentów. Zlokalizowany jest na III piętrze budynku. Zabezpieczony jest w systemy przywoławcze, umożliwiające komunikowanie się na odległość, systemy oznakowania, monitorowania i nadzoru. Urządzenia Zakładu gwarantują swobodę przemieszczania osób niepełnosprawnych (brak barier architektonicznych, winda, podjazdy, poręcze, uchwyty). Zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy prowadzi:

- 1) zadania diagnostyczne, tzn. rozpoznanie problemów psychosomatycznych pacjenta mających wpływ na jego powrót do zdrowia lub utrzymanie pożądanego poziomu zdrowia;
- 2) zadania opiekuńcze – czynności mające na celu bezpośrednią pomoc fizyczną lub psychiczną w wykonywaniu czynności dnia codziennego, ułatwianie realizacji programu rehabilitacji, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa;
- 3) zadania leczniczo - rehabilitacyjne - czynności mające na celu realizację zleconego leczenia farmakologicznego i rehabilitacyjnego;
- 4) zadania dydaktyczno - wychowawcze - informowanie, promowanie zdrowego stylu życia, uczenie pacjentów racjonalnych zachowań aby umożliwić powrót do zdrowia lub podtrzymać je na odpowiednim poziomie oraz nauczanie zdolności do samoopieki,
- 5) zadania organizacyjne - zapewnienie warunków technicznych, organizacyjnych niezbędnych do wykonywania zadań, dokumentowania działalności, zapewnienia obiegu informacji oraz zabezpieczenia całości opieki. W 2010 roku Zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy objął opieką medyczną 50 pacjentów (w 2010 roku 50; w 2009 roku 54; w 2008 roku 57).

8. Hospicjum im. św. M. Kolbe w Koszalinie, z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 13

Hospicjum sprawowało i nadal sprawuje opiekę medyczną, psychologiczną i socjalną nad pacjentami z chorobami nowotworowymi zapewniając im profesjonalną pomoc oraz godne warunki w trudnym dla nich i ich rodzin okresie życia. Leczenie, pielęgnowanie, rehabilitacja, towarzyszenie w trudnych chwilach chorym zapewniają lekarze, pielęgniarki, wolontariusze oraz kapłan. Rodzina chorego może oczekiwać pomocy zarówno w zabiegach, przeszkoleniach z zakresu wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych jak i w sprawach socjalno - bytowych. Przeprowadzono następujące działania: zapewniono opiekę domową i stacjonarną dla 585 osób z terenu Miasta i powiatu koszalińskiego oraz powiatów sąsiednich: Białogardu, Szczecina, Kołobrzegu, Świdwina oraz Sławna. W 2011 roku z opieki Hospicjum skorzystało 473 mieszkańców Koszalina. Chorzy i ich rodziny korzystają przede wszystkim ze świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez lekarza i pielęgniarkę. W sytuacjach uzasadnionych stanem zdrowia, na zlecenie lekarza, pacjenci mają zapewnione usługi rehabilitacyjne. Mają również możliwość uzyskania wsparcia ze strony psychologa i kapłana. Do pomocy zaangażowani są wolontariusze, którzy włączają się w czynności związane z pielęgnacją chorego i utrzymaniem higieny zarówno w jego domu jak i w ośrodku stacjonarnym. Celem zwiększenia jakości świadczonych usług skierowano 20 oraz wolontariuszy na szkolenia organizowane przez ośrodki hospicyjne w kraju celem doskonalenia wiedzy w sferze medycznej i psychologicznej. W hospicjum pracuje 8 lekarzy, 20 pielęgniarek, psycholog, kapłan i księgowa. Hospicjum włączyło się po raz kolejny w Ogólnopolską Kampanię „Żonkil jako ten, który daje nadzieję”. Na rzecz hospicjum pracuje 354 wolontariuszy.

W 2011 roku Hospicjum pozyskało środki w wysokości 2.874.418,40 (w 2010 roku 2.465.488,59 zł; w 2009 roku 1.078.074; w 2008 roku 1.887.661,74), w tym 38.000 z UM; z NFZ 1.873.432,50; pozostałe 962. 985,90 zł.

X. PODSUMOWANIE

1. Stan realizacji Programu w 2011 roku – kwota łączna: 17.643.650 zł (w 2010 roku 10.842.262; w 2009 roku 20.294.126; w 2008 16.759.388)

- Środki z własnego budżetu – łącznie: 3.368.045 zł (w 2010 roku 2.060.647; w 2009 roku 4.471.255; w 2008 roku 3.137.989) w tym:
 - w ramach likwidacji barier psychologicznych – 9.995 zł (w 2010 roku 9.405; w 2009 roku 10.800; w 2008 roku 16.926)
 - w ramach likwidacji barier architektonicznych – 1.360.000 zł (w 2010 roku 143.741; w 2009 roku 2.092.728; w 2008 roku 604.053)
 - w zakresie konkursów ofert i w trybie bezkonkursowym – 145.750 zł
 - w zakresie usług opiekuńczych – 1.319.986 zł (w 2010 roku 1.038.785; w 2009 roku 937.140; w 2008 roku 1.012.347)
 - hospicjum – 38. 000 zł (w 2010 roku 55.000; w 2009 roku 50.000; w 2008 roku 479.977)
 - przewozy osób niepełnosprawnych przez MOPS, SOSW, ZS Nr 12 i indywidualne umowy 295.456 zł (w 2010 roku 225.993; w 2009 roku 193.524; w 2008 roku 116.462)
 - wkład Miasta do rehabilitacji w ramach warsztatów terapii zajęciowej – 164.400 zł (w 2010 roku 164.400; w 2009 roku 164.400; w 2008 roku 149.044 zł)
 - obsługa Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności – 34.458 zł (w 2010 roku 44.824, w 2009 roku 77.433; w 2008 roku 10.960)
- Środki PFRON w 2011 roku łącznie – 2.361.693 zł (w 2010 roku 2.377.522; w 2009 roku 2.838.000; w 2008 roku 3.491.077) w tym:
 - 1) rehabilitacja zawodowa – kwota ogółem – 390.000 zł (w 2010 roku 527.122; w 2009 roku 643.652; w 2008 roku 1.077.925) w tym:
 - finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez PUP – 0 zł (w 2010 roku 869; w 2009 roku 1.940 zł; w 2008 roku 10.000)
 - zwrot kosztów wyposażania stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych – 390.000 zł (w 2011 roku 503.226; w 2009 roku 533.712 ; w 2008 roku 959.670)
 - udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej 0 zł (w 2010 roku 23.000; w 2009 roku 108.000; w 2008 roku 78.255)
 - 2) rehabilitacja społeczna – kwota ogółem – 1.971.693 zł (w 2010 roku 1.849.505; w 2009 roku 2.125.387; w 2008 roku 2.413.152 w tym:
 - dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych – 55.000 zł (w 2010 221.900; w 2009 roku 99.270; w 2008 roku 149.951)
 - dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych 185,597 zł (w 2010 roku 120.000; w 2009 roku 167.340; w 2008 roku 264.880)

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – 231.773 zł (w 2010 roku 228.900; w 2009 roku 332.293; w 2008 roku 607.178)
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki – 19.723 zł (w 2010 roku 0; w 2009 roku 46.884; w 2008 roku 49.743)
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej – 1.479.600 zł (w 2010 roku 1.479.600; w 2009 roku 1.479.600; w 2008 roku 1.490.444)
- Środki inne pozyskane z różnych źródeł przez Miasto i organizacje pozarządowe wykazane w 2011 roku wyniosły łącznie – 11.914.212 zł (w 2010 roku 6.404.093; w 2009 roku 10.610.256; w 2008 roku 10.130.322) w tym:
 - środki z PFRON dla organizacji pozarządowych – 636.829.zł (w 2010 roku 219.070; w 2009 roku 533.074; w 2008 roku 673.922 zł)
 - środki z NFZ dla organizacji pozarządowych – 2.835.102 zł (w 2010 roku 841.230; w 2009 roku 1.719.861; w 2008 roku 1.034.421)
 - środki z: Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Wojewódzkiego, Ministerstw oraz od osób fizycznych i prawnych: 8.442.281 zł (w 2010 roku 5.343.793; w 2009 roku 8.357.321; w 2008 roku 7.678.883)

Mimo, że rok był trudny w pozyskiwaniu środków, szczególnie z PFRON, to nastąpił wzrost pozyskiwanych środków z innych źródeł. Wzrost ten należy również tłumaczyć tym, że więcej organizacji pozarządowych (w porównaniu do poprzednich lat) wykazało pozyskane środki z innych źródeł (1%; NFZ; sponsorzy prywatni).

W br. Miasto przystępuje do opracowania kolejnego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnością. Koordynatorem tworzenia projektu będzie Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych. Jest on otwarty na wszelkie sugestie i propozycje spraw/zadań, które mogły by się w znaleźć.